Основна школа ,,Стеван Дукић“

Критеријуми оцењивања

САДРЖАЈ

Contents

Први разред 3
Други разред 12
Трећи разред 46
Четврти разред 88
Историја 118
Српски језик 165
Географија 173
Грађанско васпитање 180
Физика 181
Хемија 192
Техника и технологија 202
Руски језик 204
Француски језик 208
Енглески језик 212
Физичко и здравствено васпитање 218
Математика 246
Ликовна култура 278
Музичка култура 279
Верска настава 280

Први разред

Ученици првог разреда оцењују се описном оценом оријентисаном ка исходима, из свих наставних предмета.

Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Потребно је да наставник континуирано и на примерен начин указује ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити прилагођена, довољно јасна и информативна како би имала улогу подстицајне повратне информације. Повратна информација треба да буде уврмењена, дата током или непосредно након обављања неке активности; треба да буде конкретна, да се односи на активности и продукте ученика, а не на његову личност и да буде позитивно интонирана, односно да прво садржи оне елементе који су за похвалу, а тек потом оне које би ученик требало да развија и унапређује. Оно започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на који ће се процењивати његов даљи ток напредовања. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак других ученика.

СРПСКИ ЈЕЗИК

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да :

- разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице;
- влада основном техником читања и писања ћириличког текста;
- разуме оно што прочита;
- активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита;
- препозна песму, причу и драмски текст;
- одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом;
- уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина;
- изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу;
- препозна загонетку и разуме њено значење;
- препозна басну и разуме њено значење;

- разликује слово, реч и реченицу;
- правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају;
- правилно употреби велико слово;
- учтиво учествује у вођеном и слободном разговору;
- обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима;
- усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима;
- усмено описује ствари из непосредног окружења;
- бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору;
- напамет говори краће књижевне текстове;
- учествује у сценском извођењу текста;
- пажљиво и културно слуша саговорнике;
- слуша, разуме и парафразира поруку;
- слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања;
- примењује основна правописна правила;
- пише читко и уредно;
- писмено одговара на постављена питања;
- спаја више реченица у краћу целину;
- пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила;
- гласно чита, правилно и са разумевањем;
- тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног;
- пронађе информације експлицитно изнете у тексту.

Оцена се односи на степен остварености исхода (самостално , уз мању помоћ наставника и уз већу помоћ наставника) уз препоруку за даље напредовање и смернице за начин рада.

МАТЕМАТИКА

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да :

- одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло;
- упореди предмете и бића по величини;
- уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине;
- именује геометријска тела и фигуре;
- групише предмете и бића са заједничким својством;

- сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика;
- разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију;
- црта праву линију и дуж помоћу лењира;
- броји унапред и уназад и са прескоком;
- прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој;
- користи редне бројеве;
- разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника;
- користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика;
- сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак;
- сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице;
- растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања;
- реши текстуални задатак са једном операцијом;
- разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност;
- уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;
- прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле;
- измери дужину задатом, нестандардном јединицом мере;
- преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства.

Оцена се односи на степен остварености исхода (самостално , уз мању помоћ наставника и уз већу помоћ наставника) уз препоруку за даље напредовање и смернице за начин рада.

СВЕТ ОКО НАС

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да :

- препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге;
- правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет
- се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи;
- придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши;
- сарађује са вршњацима у заједничким активностима;
- одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља;
- чува своју, школску и имовину других;
- прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар;
- својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења;
- примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице;
- снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката;
- одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра;
- посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко;
- учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене;
- разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења;
- препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера;
- препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина;
- идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа;
- уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа;
- препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу;
- препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења;
- штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места;
- се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу;
- повезује резултате учења и рада са уложеним трудом

Оцена се односи на степен остварености исхода (самостално , уз мању помоћ наставника и уз већу помоћ наставника) уз препоруку за даље напредовање и смернице за начин рада.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да :

- примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);
- правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;
- комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу;
- одржава равнотежу у различитим кретањима;
- разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело;
- примењује правилну технику дисања приликом вежбања;
- изведе кретања, вежбе и
кратке саставе уз музичку пратњу;
- игра дечји и народни плес;
- користи основну терминологију вежбања;
- поштује правила понашања на просторима за вежбање;
- поштује мере безбедности током вежбања;
- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;
- поштује правила игре;
- навија фер и бодри учеснике у игри;
- прихвати сопствену победу и пораз;
- уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;
- наведе делове свога тела и препозна њихову улогу;
- уочи промену у расту код себе и других;
- уочи разлику између здравог и болесног стања;
- примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања;
- одржава личну хигијену;
- учествује у одржавању простора у коме живи и борави;
- схвати значај коришћења воћа у исхрани;
- правилно се понаша за столом.

Оцена се односи на степен остварености исхода (самостално , уз мању помоћ наставника и уз већу помоћ наставника) уз препоруку за даље напредовање и смернице за начин рада.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да :

- опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор;
- пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења;
- одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни;
- црта на различитим подлогама и форматима папира;
- користи материјал и прибор у складу са инструкцијама;
- обликује једноставне фигуре од меког материјала;
- одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала;
- преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад;
- изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања;
- преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену;
- изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука;
- повеже одабрану установу културе са њеном наменом;
- поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.

Оцена се односи на степен остварености исхода (самостално , уз мању помоћ наставника и уз већу помоћ наставника) уз препоруку за даље напредовање и смернице за начин рада.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да :

- објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна;
- разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе;
- препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу;
- повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела;
- поштује договорена правила понашања при слушању музике;
- користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука;
- изговара у ритму уз покрет бројалице;

- пева по слуху песме различитог садржаја и расположења;
- пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре;
- примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању;
- свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма;
- повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам
са графичким приказом;
- објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;
- учествује у школским приредбама и манифестацијама;
- направи дечје ритмичке инструменте;
- ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст;
- изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.

Оцена се односи на степен остварености исхода (самостално , уз мању помоћ наставника и уз већу помоћ наставника) уз препоруку за даље напредовање и смернице за начин рада.

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Ученик уме да:

- препозна дигиталне уређаје из окружења иименује неке од њих;
-.наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова;
- упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја;
- упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих;
- користи дигиталнеуџбенике за учење(самостално и/или узпомоћ наставника);
-упореди дигитални и папирни уџбеник;
- упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја;
- наведе неке од карактеристика „паметног“ дигиталног уређаја;
- наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине;
- наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље;
- наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја ;
- доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине ;
- набројi основне податке о личности ;

- објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја ;
- именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин ;
- наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их;
- анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење;
- протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима;
- уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички);
- доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја.

Оцена се односи на степен остварености исхода (самостално , уз мању помоћ наставника и уз већу помоћ наставника) уз препоруку за даље напредовање и смернице за начин рада.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да :

- наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује;
- уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу;
- понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других;
- препозна код себе и других основна осећања;
- препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима;
- преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву;
- тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права;
- разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима;
- комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме;
- слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење;
- сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму;
- договара се и одлучује у доношењу одељенских правила и да се понаша у складу са њима;
- својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници;
- препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати;
- заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу;
- учествује у изради плана једноставне акције;
- са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију;
- доприноси промоцији акције;
- на једноставан начин вреднује изведену акцију

Грађанско васпитање се оцењује тростепеном скалом (истиче се, добар и задовољава) у складу са степеном остварености исхода .

Напомена: Приликом процене остварености прописаних исхода из одговарајућих тема треба узети у обзир и :
- активност на часу
- однос према раду
- израда домаћих задатака
- и други аспекти оцењивања прописаних Правилником о оцењивању у основној школи.

Други разред

Предмет: Српски језик Разред: Други разред

1. Усмена провера **Наствана тема/област**	**Оцена 5**	**Оцена 4**	**Оцена 3**	**Оцена 2**	**Оцена 1**
УЧЕЊЕ ДРУГОГ ПИСМА	- Користи латиницу исто као што користи ћирилицу; потпуно и самостално користи оба писма.	- Самостално чита и пише латиницом уз мање грешке.	- Записује реченице, преписујући текст написан ћирилицом; често слова обликује нечитко; чита споро уз грешке; самостално латиницом записује реченице.	- Разликује ћирилицу од латинице;може да запише речи латиницом;уме да уз помоћ запише краће реченице;слова обликује неправилно, често мешајући писма; - чита споро и често греши;	- Није савладао предвиђене исходе. - Не позање основне појмове и не показује жељу да напредује.
КЊИЖЕВ - НОСТ	- Самостално разликује делове песме; - Изражава доживљај песме и песничке слике уз давање примера; - Објашњава узрочно -последичну временску повезаност догађаја у причи и износи правилан редослед	- Разликује делове песме: строфа и стих, - Изражава доживљај песме те издваја песничке слике; - Уочава временску повезаност	- Препознаје делове песме: строфа и стих, уз помоћ; - Препознаје песничке слике уз подстицај; - Препознаје догађаје у причи и повезује их уз подстицај; - Разврстава	- Препознаје делове песме: строфа и стих, уз помоћ; - Повезује догађаје у причи уз помоћ; - Препознаје главне и споредне ликове;	- Није савладао предвиђене исходе. - Не позање основне појмове и не показује жељу да напредује.

	радње; - Разликује главне и споредне ликове и упоређује их; објашњава особине ликова и наводи примере; - Самостално описује главне карактеристике књижевне врсте дајући примере; - Самостално и изражајно рецитује доносећи доживљај песме слушаоцу; - Самостално и изражајно изводи улоге у драмском тексту; - Самостално издваја поуке у басни и самостално објашња пословице.	догађаја у причи и наводи правилан редослед радње; - Издваја главне и споредне ликове; објашњава основне особине; - Уме да опише главне карактеристике књижевне врсте; - Изражајно рецитује песму; - Самостално изводи улоге у драмском тексту; - Самостално издваја поуку у басни, уме да објасни неке пословице.	ликове на главне и споредне и препознаје основне особине ликова уз подстицај; - Разликује бајку, драмски текст, басну, причу и роман; - Рецитује песму уз мањи подстицај; - Уз мањи подстицај може да изведе једноставнију улогу у драмском тексту; -Уз подстицај издваја очигледну и јасну поуку басне; може да препозна пословицу.	наводи ликове у причи; примећујући основне особине ликова уз помоћ; - Уз помоћ разликује бајку, драмски текст, басну, причу и роман; - Углавном научи песму и уз помоћ је рецитује; - Уз помоћ и подстицај може да изведе једноставану улогу у драмском тексту; -Уз помоћ може да издвоји очигледну и јасну поуку басне; уме да препозна пословицу.	
ЈЕЗИК	- Разликује именицу и глагол као врсту речи међу другим речима у говорној и писаној комуникацији;	- Препознаје и разликује именицу и глагол као врсту речи	- Препознаје једноставне примере именица и глагола у	- Препознаје именице и глаголе помоћ; - Уз помоћ	- Није савладао предвиђене исходе. - Не позаје основне

	-Разликује реченице по облику и значењу и даје сопствене примере; -Разликује глас, слово, самогласнике и сугласнике; - Примењује правило растављања речи на крају реда користећи цртицу и даје примере; - Правилно изговара и самостално записује речцу ли и даје примере; - Правилно изговара и записује речцу не у одричним реченицама и примењује научено у сопственим примерима; -Самостално повезује и примењује претходна знања; -Примењује научено о писању вишечланих географских имена; -Разуме и примењује научена правописна правила о писању имена, назива градова, села, улица и тргова; - Примењује научено о писању гласова ч, ћ, ђ и џ у речима и реченицама.	међу другим речима у говорној и писаној комуникациј и уз подстицај; -Разликује реченице по облику и значењу и даје једноставне примере; - Разликује слас, слово, самогласнике и сугласнике -понекад греши; - Раставља речи на крају реда користећи цртицу уз понеку грешку; - Правилно изговара и записује речцу ли у упитним реченицама; - Правилно изговара и записује речцу не у одричним реченицама; - Разуме и примењује	говорној и писаној комуникацији; -Разликује реченице по облику и значењу у једноставним примерима; - Разликује глас и слово; - Раставља речи на крају реда користећи цртицу, често греши; -- Правилно изговара речцу ли, понекад греши у записивању упитних реченица; -Углавном правилно изговара речцу не, понекад греши у записивању; -- Примењује претходнонаучена правописна правила уз мању помоћ; - Пише вишечлана географска имена уз више грешака; - Препознаје велико почетно	разликује реченице по облику и значењу; -Уз помоћ препознаје и разликује глас и слово; - Раставља речи на крају реда користећи цртицу уз помоћ; -Углавном правилно изговара речцу ли, греши у записивању упитних реченица; - Углавном правилно изговара речцу не , греши у записивању; -- Примењује претходно научена правописна правила уз помоћ; - Пише вишечлана географска имена, често греши; - Препознаје велико	појмове и не показује жељу да напредује.

		претходна знања и вештине; - Пише вишечлана географска имена уз мање грешака; - Примењује научена правописна правила о писању имена, назива градова, села, улица и тргова уз мање грешке; - Изговара и пише гласове *ч, ћ, ђ,џ*у речима уз понеку грешку.	слово у називима улица, тргова и градова, пише уз више грешака; - Изговара и пише гласове *ч, ћ, ђ,џ*у речима уз грешке.	почетно слово у називима улица, тргова и градова, пише само уз помоћ. - Изговара и пише гласове *ч, ћ, ђ, џ*у речима уз веће грешке.	
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	- Самостално уљудно разговара и слуша саговорника; - Самостално поставља сложенија питања и даје одговоре на сложена питања, у складу са узрастом; - Самостално саставља сложеније реченице поштујући правописна првила; - Самостално обликује причу уз	- Уљудно разговара и слуша саговорника; - Самостално поставља и одговара на питања; - Самостално саставља реченице уз поштовање већине правописних правила;	- Поставља и одговара на питања уз помоћ; - Може уз подстицај да састави реченицу, уз мање правописне грешке; - Обликује кратку причу према плану; - Запажа	- Разговара и слуша саговорника у разговору уз помоћ; -Уз помоћ саставља једноставну реченицу, често греши; - Обликује кратку причу уз подстицај и помоћ; - Запажа	- Није савладао предвиђене исходе. - Не позање основне појмове и не показује жељу да напредује.

	поштовање језичких и правописних правила; - Самостално запажа појединости у посматрању и описује лик/предмет према плану описа логички повезаним реченицама; - Самосталноизвештава о обављеном задатку или о ономе који ће се тек обавити држећи се хронолошког редоследа догађаја; - Самостално разликује основне делове текста уз навођење примера; - Гласно и изражајно чита текстове, поштујући интерпункцију и доживљај текста; разуме прочитано;	- Самостално обликује кратку причу према плану; - Запажа појединости у посматрању, непотпуно описује лик/предмет према плану; - Извештава о обављеном задатку или о ономе који ће се тек обавити уз мања одступања у хронолошком редоследу догађаја; - Самостално разликује основне делове текста; - Гласно чита текстове уз понеку грешку, потребно му је скренути пажњу на интонацију и доживљај текста; разуме прочитано.	појединости у посматрању и уз подстицај, описује лик/предмет према плану ; - Извештава о обављеном задатку или о ономе који ће се тек обавити уз одступања у хронолошком редоследу догађаја; - Разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај), често греши; - Гласно чита текст уз грешке, не обраћа пажњу на знаке интерпункције; углавном разуме прочитано.	појединости у посматрању и уз помоћ, описује лик/предмет према плану; - Извештава о обављеном задатку или о ономе који ће се тек обавити не поштујући хронолошки редослед догађаја; - Уз помоћ разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); - Чита споро и без поштовања интерпункције, често греши; - Уз помоћ разуме прочитано;	

2. Писана провере	Од 86% до 100%	Од 70% до 85 %	Од 50% до 69%	Од 30% до 49%	Испод 30%
3. Практичан рад	/	/	/	/	/
4. Однос према раду	- Савесно и одговорно приступа свакој задатој активности. - Редовно доноси прибор за рад.	- Савесно и одговорно приступа свакој задатој активности уз мања одсутпања. - Редовно доноси прибор за рад уз мања одступања.	- Делимично приступа задатим активностима; - Углавном доноси потребан прибор за рад.	- Приступа задатим активностима уз подстицај наставника; - Веома често не доноси потребан прибор за рад.	Незаитересов - ан за рад. Омета друге, тражи пуну пажњу и индивидуални приступ. - Не доноси прибор за рад.
5. Активност на часу	- Веома активно ангажовање на часу.	- Активно ангажовање на часу.	- Повремено ангажовање на часу.	- Ангажовање на часу уз подстицај и мотивацију.	- Није активан на часу. - Незаинтересо ван за рад.
6. Израда домаћих задатака	- Редовно и тачно ради домаћи задатак.	- Редовно и уз мања одступања од тачности ради домаћи задатак.	- Повремено ради домаће задатке који су делимично тачни.	- Веома често долази у школу без домаћег задатка.	-Не ради домаће задатке.

Предмет: Математика Разред: Други

1. Усмена провера **Наствана тема/област**	**Оцена 5**	**Оцена 4**	**Оцена 3**	**Оцена 2**	**Оцена 1**
Тема: БРОЈЕВИ	- Самостално и тачно решава изразе са две и више рачунских операција; - Самостално и	- Уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној	- Уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној	- Броји унапред и уназад до 100; - Зна да одреди који бројеви припадају одређеној	- Није савладао предвиђене исходе. - Не позање основне појмове и не показује жељу

	тачно примењује замену места и здруживање сабирака именујући при томе чланове рачунских операција; - Самостално и тачно примењује везу сабирања и одузимања у скупу бројева до 100 именујући при томе чланове рачунских операција ради лакшег и бржег рачунања; - Самостално и тачно одређује непознати сабирак, умањеник и умањилац и објашњава поступак израчунавања; - Самостално и тачно решава сложене текстуалне задатке са две операције и објашњава поступак и проверава тачност	полуправој; - Самостално и тачно сабира и одузима са прелазом у скупу бројева до 100; - Самостално и тачно примењује одговарајући математички запис, објашњава поступак писменог рачунања; - Самостално и тачно примењује замену места и здруживање сабирака именујући при томе чланове рачунских операција; - Самостално и тачно примењује везу сабирања и одузимања именујући при томе чланове рачунских операција. - Самостално и тачно одређује непознати сабирак, умањеник и	полуправој уз мању помоћ; - Самостално и тачно сабира и одузима са прелазом у скупу бројева до 100, ретко погреши; - Примењује одговарајући математички запис, објашњава уз минималну помоћ поступак писаног рачунања; - Примењује замену места и здруживање сабирака именујући при томе чланове рачунских операција, понекад погреши. - Примењује везу сабирања и одузимања именујући при томе чланове рачунских операција; - Одређује непознати сабирак, умањеник и умањилац, али не обашњава	десетици; - Сабира и одузима до 100 без аутоматизације уз сталну помоћ; - Повремено греши у примени одговарајућег математичког записа; - Уз подршку примењује замену места и здруживање сабирака, често греши у именовању чланова рачунских операција; - Уз подршку примењује везу сабирања и одузимања у скупу бројева до 100 при чему често греши у именовању чланова рачунских операција; - Одређује непознати сабирак, умањеник и умањилац уз сталну помоћ;	да напредује.

	решења; - Самостално и тачно решава једначином сложене текстуалне задатке и проверава тачност решења; - Самостално и тачно аутоматизовано множи и дели у свакодневној примени; - Самостално и тачно примењује везу можења и дељења именујући при томе чланове рачунских операција; - Самостално и тачно решава једначине са две рачунске операције и објашњава поступак; - Самостално и тачно решава сложене текстуалне задатке са две операције и објашњава поступак и проверава	умањилац и објашњава поступак; - Самостално и тачно решава једноставне и понекад сложене текстуалне задатке и зна да самостално и понекад уз мањи подстицај објасни поступак; - Самостално и тачно одређује непознати чинилац, дељеник и делилац и објашњава поступак; - Самостално множи и дели аутоматизовано у оквиру таблице множења; - Самостално примењује везу можења и дељења именујући при томе чланове рачунских операција; - Самостално и тачно решава текстуалне	поступак; -Множи и дели у оквиру таблице множења без потпуне аутоматизације, уз повремене грешке које исправља самостално; -Примењује везу множења и дељења уз повремену помоћ, не именујући при томе чланове рачунских операција; -Одређује непознати чинилац, дељеник и делилац, али не објашњава поступак; - Решава текстуалне задатке, уз несигурност и повремену помоћ, али најчешће разуме и може самостално да постави задатак; - Именује новчанице, али греши и сам се	- Множи и дели у оквиру таблице множења без аутоматизације, уз сталну помоћ; - Примењује везу множења и дељења уз сталну помоћ, не именује при томе чланове рачунских операција; - Одређује непознати чинилац, дељеник и делилац уз сталну помоћ; - Решава једноставне текстуалне задатке уз мању несигурност и сталну помоћ; - Именује новчанице и уз помоћ зна да изрази суму преко различитих апоена; - Уз помоћ чита и записује бројеве римским цифрама; -Уз велику	

	тачност решења; - Самостално и тачно решава проблемске задатке на више начина и објашњава своје приступе решавању; - Самостално и тачно изражава одређену суму новца преко различитих апоена; - Самостално и тачно записује и чита бројеве римским цифрама и објашњава систем писања бројева римским цифрама; - Самостално и тачно приказује мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом и зна да прочита податке из дијаграма и на основу тих података реши задатак и провери тачност	задатке уз помоћ и подстицај код сложених зададатака; - Зна да изрази одређену суму новца преко различитих апоена, али је несигуран; - Самостално и тачно чита и записује бројеве римским цифрама; - Самостално приказује мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом и зна да прочита податке из дијаграма, најчешће зна да реши задатак на основу тих података; - Самостално уочава правило и одређује следећи члан започетог низа.	исправља када изражава суму преко различитих апоена; - Чита и записује бројеве римским цифрама, понекад греши; - Приказује мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом, али понекад се деси грешка; - Најчешће самостално уочава правило и одређује следећи члан започетог низа.	помоћ приказује мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом; - Уз велику помоћ уочава правило и одређује следећи члан започетог низа.	

	решења; - Самостално закључује на основу датих података, уочава правило и одређује следећи члан започетог низа, објашњава правило.				
Тема:ГЕОМЕТРИЈА	- Самостално црта и обележава дуж , праву и полуправу; - Самостално и тачно мери дужину дужи, и изражава је различитим јединицама мере за дужину; - Самостално и тачно одређује дужину изломљене линије графички и рачунски; - Самостално и тачно израчунава обим када су дужине страница изражене различитим јединицама мере или сам	- Црта и обележава дуж (када је дата дужина), праву и полуправу; - Самостално и тачно мери дужину дужи, понекад погреши у изражавању различитим јединицама мере за дужину; - Именује и самостално црта геометријска тела (лопта, ваљак, купа, пирамида, квадар и коцка); - Именује и самостално црта геометријске облике у равни (квадрат, круг,	- Разликује дуж, полуправу и праву и понекад прецизно их црта; - Самостално мери дужину дужи, али понекад греши; - Именује и црта геометријска тела (лопта, ваљак, купа, пирамида, квадар и коцка); - Именује и црта геометријске облике у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник и тачку); - Зна да одреди дужину изломљене линије	-Разликује дуж, полуправу и праву и уз помоћ их црта. - Уз помоћ мери дужину дужи. - Именује геометријска тела (лопта, ваљак, купа, пирамида, квадар и коцка); - Именује геометријске облике у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник и тачку); - Именује и разликује отворену изатворену изломљену и криву линију; - Уз велику помоћ одређује дужину	- Није савладао предвиђене исходе. - Не позанје основне појмове и не показује жељу да напредује.

	мери дужине страница и рачуна обим; - Уочава симетричне фигуре и самостално и прецизно допуњава дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву; - Уочава међусобне односе геометријских објеката у равни и самостално их црта на основу захтева датих у текстуалном задатку.	троугао, правоугаоник и тачку); - Самостално одређује дужину изломљене линије графички и рачунски; - Самостално израчунава обим када су дужине страница изражене истом јединицом мере; - Самостално црта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; - Уочава симетричне фигуре и самостално допуњава дати цртеж, тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву, али није прецизан; - Уочава	графички и рачунски, али повремено греши; - Зна да обим представља збир дужина страница фигуре, самостално израчунава обим када су дужине страница изражене истом јединицом мере уз повремене грешке; - Самостално, али непрецизно црта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; - Самостално уочава подударне фигуре на датом цртежу; - Уочава симетричне фигуре, уз повремену помоћ допуњава дати цртеж тако да добијена	изломљене линије графички и рачунски; - Зна да обим представља збир дужина страница фигуре, али му је потребна помоћ у израчунавању; - Уз помоћ црта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; - Уочава подударне фигуре на датом цртежу, али често греши и потребана му је помоћ; - Уочава симетричне фигуре и често неправилно (потребна му је већа помоћ) допуњава дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву;	

		међусобне односе геометријских објеката у равни и црта их на основу захтева датих у текстуалном задатку повремено тражећи помоћ; - Самостално користи геометриски прибор.	фигура буде симетрична у односу на дату праву; - Самостално, али непрецизно користи геометриски прибор.	- Уз помоћ користи геометријски прибор.	
Тема:МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	- Самостално мери дужину дате дужи и црта дуж одређене дужине; - Зна самостално и тачно да прочита и запише време на било ком часовнику; - Добро познаје јединице за мерење времена и самостално и тачно то знање примењује у свакодневном животу; - Самостално и тачно именује који месец припада ком	- Зна јединице за мерење дужине и самостално их претвара; - Самостално мери дужину дате дужи и црта дуж одређене дужине, али је понекад непрецизн; - Зна самостално да прочита и запише време на часовнику, али понекад погреши; - Набраја јединице за мерење времена и зна колико минута има час, колико	- Зна јединице за мерење дужине и претвара их уз повремену помоћ; - Мери дужину дате дужи и и црта дуж одређене дужине, али је повремено непрецизан; - Самостално користи прибор за мерење дужине; - Зна да прочита време на дигиталном часовнику и уз помоћ чита време на часовнику са казаљкама; - Набраја	- Зна јединице за мерење дужине и претвара их уз већу помоћ; - Уз помоћ мери дужину дате дужи и црта дуж одређене дужине; - Уз већу помоћ користи прибор за мерење дужине; - Разликује врсте часовника; - Зна да прочита време на дигиталном часовнику; - Уз помоћ зна да наброји јединице за мерење	- Није савладао предвиђене исходе. - Не позанје основне појмове и не показује жељу да напредује.

	годишњем добу.	часова траје дан, колико дана и недеља има у години, самостално набраја месеце и колико који месец има дана; - Самостално уз мање грешке претвара јединице за мерење времена; - Уз мању помоћ зна да именује који месеци припадају ком годишњем добу.	јединице за мерење времена и зна колико минута има час, колико часова траје дан, колико дана и недеља има у години, самостално набраја месеце у години, али му је потребна помоћ у примени; - Самостално и тачно бележи датум; - Самостано чита календар.	времена; - Зна који је дан данас, који је био јуче и који ће бити сутра, зана који је сада месец; - Самостално набраја годишња доба; - Зна колико месеци траје једна година и зна да наброји дане у недељи и месеце у години.	
2.Писана провере	Од 86% до 100%	Од 70% до 85 %	Од 50% до 69%	Од 30% до 49%	Испод 30%
3. Практичан рад	Веома успешно примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	Успешно примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	Делимично примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	Уз подстицај примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	Не примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.
4.Однос према раду	- Савесно и одговорно приступа свакој задатој активности. - Редовно доноси прибор за рад.	- Савесно и одговорно приступа свакој задатој активности уз мања одсутпања. - Редовно доноси прибор	- Делимично приступа задатим активностима; - Углавном доноси потребан прибор за рад.	- Приступа задатим активностима уз подстицај наставника; - Веома често не доноси потребан прибор за рад.	Незаитересован за рад. Омета друге, тражи пуну пажњу и индивидуални приступ. - Не доноси прибор за рад.

		за рад уз мања одступања.			
5. Активност на часу	- Веома активно ангажовање на часу.	- Активно ангажовање на часу.	- Повремено ангажовање на часу.	- Ангажовање на часу уз подстицај и мотивацију.	- Није активан на часу. - Незаинтересо ван за рад.
6. Израда домаћих задатака	- Редовно и тачно ради домаћи задатак.	- Редовно и уз мања одступања од тачности ради домаћи задатак.	- Повремено ради домаће задатке који су делимично тачни.	- Веома често долази у школу без домаћег задатка.	- Не ради домаће задатке.

Предмет: Свет око нас Разред: Други разред

1. Усмена провера **Наствана тема/област**	**Оцена 5**	**Оцена 4**	**Оцена 3**	**Оцена 2**	**Оцена 1**
Тема: ДРУГИ И ЈА	-Примењује пристојно понашање у школи и ван ње; - Предлаже начине мирног решавања сукоба; - Примењује и предлаже међусобно помагање, уважава друге; - Објашњава права и дужности, даје примере; - Повезује личну хигијену, боравак у природи,	- Примењује пристојно понашање у школи и ван ње уз мања одступања; - Примењује мирно решавање сукоба уз мања одступања; - Примењује међусобно помагање и уважавање уз мања одступања; - Објашњава права и дужности.	- Примењује пристојно понашање у школи и ван ње уз честа одступања; - Примењује мирно решавање сукоба уз подстицај; - Примењује међусобно помагање и уважавање уз подстицај; - Именује права и дужности уз подстицај; - Именује химну, грб и	- Препознаје пристојно понашање у школи и ван ње, али га се не придржава; - Препознаје мирно решавање сукоба уз помоћ; - Препознаје важност међусобног помагања и уважавања; - Препознаје права и именује дужности уз помоћ;	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позанје основне појмове и не показује жељу данапредује.

	физичку активност иразноврсну исхрану са очувањем здравља.		заставу Републике Србије и примерено се понаша према симболима.	-Препознаје грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; -Разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота.	
Тема: **КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА**	-Користи појам насеља у свакодневном животу; -Наводи и описује значајне грађевине у близини школе; - Објашњава права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада и даје примере из свакодневног живота; -Разликује врсте саобраћаја; - Примењује правила културног и безбедног понашања у саобраћају и	- Зна појам насеља; - Разликује село од града; - Препознаје значајне грађевине у близини школе; - Препознаје права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада уз мања одступања; - Разликује врсте саобраћаја; - Препознаје правила културног и безбедног понашања у	- Препознаје појам насеља уз подстицај; - Разликује село од града уз подстицај; - Препознаје значајне грађевине у близини школе уз подстицај; - Препознаје права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада уз подстицај; -Разликује врсте саобраћаја уз подстицај; - Препознаје правила културног и	- Препознаје појам насеља уз помоћ; - Разликује село од града уз помоћ; - Препознаје значајне грађевине у близини школе уз помоћ; - Препознаје права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада уз помоћ; - Разликује врсте саобраћаја уз помоћ; - Препознаје правила културног и	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позанје основне појмове и не показује жељу данапредује.

	превозним средствима у насељу са околином; - Наводи примере из окружења и описује занимања људи у свом насељу са околином; - Именује облике рељефа у свом насељу и околини; - Именује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини.	саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; - Именује занимања људи у свом насељу са околином; - Разликује облике рељефа у свом насељу и околини; - Разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини.	безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином уз подстицај; - Именује занимања људи у свом насељу са околином уз подстицај; - Разликује облике рељефа у свом насељу и околини уз подстицај; - Разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини уз подстицај.	безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином уз помоћ; - Именује занимања људи у свом насељу са околином уз помоћ; - Разликује облике рељефа у свом насељу и околини уз помоћ; - Разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини уз помоћ.	
Тема:КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ВРЕМЕНУ	- Примењује, наводи примере и објашњава кретање тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; -Самостално изводи једноставне	-Уме да одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће уз мања одступања; - Наводи примере	-Уме да одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће уз подстицај; - Наводи примере различитих	- Уме да одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће, уз помоћ; - Наводи примере различитих	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позанје основне појмове и не показује жељу данапредује.

	огледе пратећи упутства; - Примењује орјентацију у времену.	различитих облика кретања у окружењу уз мања одступања; - Мери растојање које тело пређе током свог кретања уз мања одступања; - Препознаје јединице за мерење времена -Именује месеце у години; -Одређује број дана у месецу помоћу календара, чита календар и пише датум; -Гледа на сат	облика кретања у окружењу уз подстицај; - Мери растојање које тело пређе током свог кретања уз подстицај; - Препознаје јединице за мерење времена; - Именује месеце у години уз подстицај; - Одређује број дана у месецу помоћу календара, чита календар и пише датум уз подстицај; -Гледа на сат уз подстицај.	облика кретања у окружењу уз помоћ; - Мери растојање које тело пређе током свог кретања уз помоћ; - Препознаје јединице за мерење времена; -Именује месеце у години уз помоћ; - Одређује број дана у месецу помоћу календара, чита календар и пише датум уз помоћ; - Гледа на сат уз помоћ.	
Тема: РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	- Идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; - Разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; - Разврста биљке из окружења на	- Идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења уз мања одступања; -Разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране	- Идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења уз подстицај; -Разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране уз подстицај;	- Иденти - фикује заједничке особине живих бића на примерима из окружења уз помоћ; - Разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позанје основне појмове и не показује жељу данапредује.

	основу изгледа листа и стабла; - Препозна примере повезаности живих бића са условима живота; - Повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/ улогама; - Изведе једноставне огледе пратећи упутства; -Наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; - Повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима;	уз мања одступања; -Разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла уз мања одступања; -Препозна примере повезаности живих бића са условима живота уз мања одступања; -Повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/ улогама уз мања одступања.	-Разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла уз подстицај; -Препозна примере повезаности живих бића са условима живота уз подстицај.	исхране уз помоћ; - Разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла уз помоћ.	
Тема:ЧОВЕК СТВАРА	-Примењује стечена знања о различитим врстама материјала у свакодневном животу; - Самостално одабира материјале који својим својствима највише	- Зна различите врсте материјала уз мања одступања; - Зна да одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби	- Препознаје различите врсте материјала уз подстицај; - Одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета уз подстицај;	- Препознаје различите врсте материјала уз помоћ; - Одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета уз	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позанје основне појмове и не показује жељу данапредује.

	одговарају употреби предмета; - Примењује знања о природним и вештачким материјалима; - Истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; - Штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; - Проналази нову намену коришћеним предметима; - Самостално разврстава отпад на предвиђена места ; - Изводи једноставне огледе пратећи упутства;	предмета уз мања одступања; -Разликује природне и вештачке материјале уз мања одступања; - Самостално разврстава отпад на предвиђена места ; - Истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала.	- Разликује природне и вештачке материјале уз подстицај; - Разврстава отпад на предвиђена места уз подстицај.	помоћ; -Препознаје природне и вештачке материјале уз помоћ; - Разврстава отпад на предвиђена места уз помоћ.	
2.Писана провере	Од 86% до 100%	Од 70% до 85 %	Од 50% до 69%	Од 30% до 49%	Испод 30%
3. Практичан рад	Веома успешно примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	Успешно примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	Делимично примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	Уз подстицај примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	Не примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.
4.Однос према	- Савесно и	- Савесно и	- Делимично	- Приступа	Незаитересован

раду	одговорно приступа свакој задатој активности. - Редовно доноси прибор за рад.	одговорно приступа свакој задатој активности уз мања одсутпања. - Редовно доноси прибор за рад уз мања одступања.	приступа задатим активностима; - Углавном доноси потребан прибор за рад.	задатим активностима уз подстицај наставника; - Веома често не доноси потребан прибор за рад.	за рад. Омета друге, тражи пуну пажњу и индивидуални приступ. - Не доноси прибор за рад.
5. Активност на часу	- Веома активно ангажовање на часу.	- Активно ангажовање на часу.	- Повремено ангажовање на часу.	- Ангажовање на часу уз подстицај и мотивацију.	- Није активан на часу. - Незаинтересо ван за рад.
6. Израда домаћих задатака	- Редовно и тачно ради домаћи задатак.	- Редовно и уз мања одступања од тачности ради домаћи задатак.	- Повремено ради домаће задатке који су делимично тачни.	- Веома често долази у школу без домаћег задатка.	-Не ради домаће задатке.

Предмет: Ликовна култура Разред: Други

1. Усмена провера **Наствана тема/област**	**Оцена 5**	**Оцена 4**	**Оцена 3**	**Оцена 2**	**Оцена 1**
ОБЛИЦИ	- Самостално уочава и представља облике у простору. - Креативно и јединствено ликовно повезује облике у простору.	- Самостално уочава и представља облике у простору; - Спретно повезује облике у простору.	-Ученик уз подстицај уочава и представља облике у простору.	- Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позање основне појмове и не показује жељу данапредује.
ПРОСТОР	- Самостално	- Самостално	-Ученик уз	- Редовно доноси	- Није

	уређује простор у коме живи и води рачуна о њему; - Повезује уметничко занимање сценографа, костимографа, и одговарајуће продукте. - Креативно и јединствено приказује свој доживљај простора.	уређује простор у коме живи и води рачуна о њему; - Повезује уметничко занимање сценографа, костимографа и одговарајуће продукте; - Спретно приказује свој доживљај простора.	подстицај уређује простор у коме живи, уочава и представља простор, облике и дешавања у њему.	прибор и заинтересован је за рад.	савладао предвиђене исходе. -Не позање основне појмове и не показује жељу данапредује.
СПОРАЗУМЕВАЊЕ	- Самостално користи једноставне визуелне информације као постицај за стваралачки рад, приказујући свој доживљај креативно и јединствено.	- Самостално користи једноставне визуелне информације као подстицај за стваралачки рад.	- Тумачи уз подстицај једноставне визуелне информације.	- Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позање основне појмове и не показује жељу данапредује.
ЛИКОВНЕ ИГРЕ	- Самостално, креативно и јединствено изражава своје емоције, машту, осећања и замисли користећи различите материјале и технике примењујући	- Самостално и спретно изражава своје емоције машту, осећања и замисли користећи различите материјале и технике примењујући стечено знање.	- Ученик уз подстицај изражава своје емоције и замисли користећи информације и различите материјале и технике.	- Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позање основне појмове и не показује жељу данапредује.

	стечено знање.				
2.Писана провере	/	/	/	/	/
3. Практичан рад	- Веома успешно примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Успешно примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Делимично примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Уз подстицај примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Не примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.
4.Однос према раду	- Савесно и одговорно приступа свакој задатој активности. - Редовно доноси прибор за рад.	- Савесно и одговорно приступа свакој задатој активности уз мања одсутпања. - Редовно доноси прибор за рад уз мања одступања.	- Делимично приступа задатим активностима; - Углавном доноси потребан прибор за рад.	- Приступа задатим активностима уз подстицај наставника; - Веома често не доноси потребан прибор за рад.	Незаитересован за рад. Омета друге, тражи пуну пажњу и индивидуалн и приступ. - Не доноси прибор за рад.
5. Активност на часу	- Веома активно ангажовање на часу.	- Активно ангажовање на часу.	- Повремено ангажовање на часу.	- Ангажовање на часу уз подстицај и мотивацију.	- Није активан на часу. - Незаинте - ресован за рад.
6. Израда домаћих задатака	- Редовно и тачно ради домаћи задатак.	- Редовно и уз мања одступања од тачности ради домаћи задатак.	- Повремено ради домаће задатке који су делимично тачни.	- Веома често долази у школу без домаћег задатка.	-Не ради домаће задатке.

Предмет: Физичко и здравствено васпитање Разред: Други

1. Усмена провера **Наствана тема/област**	**Оцена 5**	**Оцена 4**	**Оцена 3**	**Оцена 2**	**Оцена 1**
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	- Самостално правилно изводи једноставне вежбе обликовања; - Правилно дише приликом вежбања; - Самостално објашњава и показује разлику између правилног и неправилног држања тела: - Правилно држи тело у свакодневном животу.	- Правилно изводи вежбе обликовања уз мања одступања; - Правилно дише у току вежбања уз мање корекције; - Правилно држи тело уз мања одступања; - Правилно држи тело у свакодневном животу уз мање корекције.	- Правилно изводи вежбе обликовања уз подстицај учитеља; - Правилно дише током вежбања уз демонстрацију учитеља; - Разликује правилно од неправилног држања тела уз подстицај. - Користи правилно држање тела у свакодневном животу уз подстицај.	- Правилно изведе вежбе обликовања и правилно дише уз демонстрацију и помоћ; - Разликује правилно од неправилног држања тела уз помоћ;	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позанје основне појмове и не показује жељу да напредује.
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	- Поседује позитивно искуство успешности кроз овладавање правила елементарних и штафетних игара; - Спретно	- Правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз мања одступања; -Користи усвојене моторичке	- Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз подстицај; - Користи усвојене моторичке вештине у	- Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз помоћ; -Користи усвојене моторичке вештине у	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позанје основне појмове и не показује жељу да напредује.

	учествује у елементарним и штафетним играма - Покретом изражава своје емоције и искуства, покрет усклађује са музиком; - Вешто изводи сложеније форме природних облика кретања.	вештине у игри и свакодневном животу уз мања одступања; - Одржава равнотежу у различитим кретањима; - Изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу уз мања одступања; - Изводе дечји и народни плес уз мања одступања.	игри и свакодневном животу уз подстицај; - Одржава равнотежу у различитим кретањима; - Изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу уз подстицај; - Изводи дечји и народни плес уз подстицај.	игри и свакодневном животу уз помоћ; - Одржава равнотежу у различитим кретањима; - Изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу уз помоћ; - Изводи дечји и народни плес уз помоћ.	
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	- Самостално користи основну терминологију вежбања; – Поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – Поштује мере безбедности током вежбања; - Одговорно се односи према објектима,	- Користи основну терминологију вежбања уз мања одступања; – Поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – Поштује мере безбедности током вежбања; - Одговорно се односи према	- Користи основну терминологију вежбања уз подстицај; – Поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – Поштује мере безбедности током вежбања; - Одговорно се односи према објектима,	- Користи основну терминологију вежбања уз помоћ; – Поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – Поштује мере безбедности током вежбања; - Одговорно се односи према објектима,	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позање основне појмове и не показује жељу да напредује.

	справама и реквизитима у просторима за вежбање; - Поштује правила игре; - Навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не вређа; - Уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - Уочава улогу делова тела у вежбању; - Одржава личну хигијену; - Учествује у одржавању простора у коме живи и борави; - Наведе врсте намирница у исхрани; - Препознаје везу вежбања и уноса воде, - Повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље;	објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - Поштује правила игре; - Навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не вређа; - Уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - Уочава улогу делова тела у вежбању; - Одржава личну хигијену; - Учествује у одржавању простора у коме живи и борави; - Наведе врсте намирница у исхрани уз мања одступања; - Препознаје везу вежбања и уноса воде уз мања одступања, - Повеже	справама и реквизитима у просторима за вежбање; - Поштује правила игре; - Навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не вређа; - Уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - Уочава улогу делова тела у вежбању; - Одржава личну хигијену; - Учествује у одржавању простора у коме живи и борави уз подстицај; - Наведе врсте намирница у исхрани уз подстицај; - Препознаје везу вежбања и уноса воде уз подстицај, - Повеже ходање и трчање са	справама и реквизитима у просторима за вежбање; - Поштује правила игре; - Навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не вређа; - Уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - Уочава улогу делова тела у вежбању; - Одржава личну хигијену; - Учествује у одржавању простора у коме живи и борави уз помоћ; - Наведе врсте намирница у исхрани уз помоћ; - Препознаје везу вежбања и уноса воде уз помоћ, - Повеже ходање и трчање са	

	- Придржава се правила вежбања; - Вреднује успех увежбању.	ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље уз мања одступања;	позитивним утицајем на здравље уз подстицај; - Придржава се правила вежбања уз помоћ; - Вреднује успех у вежбању уз подстицај.	позитивним утицајем на здравље уз помоћ; - Придржава се правила вежбања уз помоћ; - Вреднује успех у вежбању уз помоћ.	
2.Писана провере	/	/	/	/	/
3. Практичан рад	- Веома успешно примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Успешно примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Делимично примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Уз подстицај примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Не примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.
4.Однос према раду	- Савесно и одговорно приступа свакој задатој активности. - Редовно доноси прибор за рад.	- Савесно и одговорно приступа свакој задатој активности уз мања одсутпања. - Редовно доноси прибор за рад уз мања одступања.	- Делимично приступа задатим активностима; - Углавном доноси потребан прибор за рад.	- Приступа задатим активностима уз подстицај наставника; - Веома често не доноси потребан прибор за рад.	Незаитересован за рад. Омета друге, тражи пуну пажњу и индивидуални приступ. - Не доноси прибор за рад.
5. Активност на часу	- Веома активно ангажовање на часу.	- Активно ангажовање на часу.	- Повремено ангажовање на часу.	- Ангажовање на часу уз подстицај и мотивацију.	- Није активан на часу. - Незаинтересо ван за рад.
6. Израда	/	/	/	/	/

домаћих задатака					

Предмет : Музичка култура Разред: Други

1. Усмена провера Наствана тема/област	Оцена 5	Оцена 4	Оцена 3	Оцена 2	Оцена 1
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	- Самостално пева дечије, уметничке и народне песме различитог садржаја и расположења у складу са текстом. - Креира различите покрете на песме које пева и музику коју слуша. - Свира и креира пратњузабројалице и песменадечијимритмичкиминструментима.	- Пева дечије, уметничке и народне песме различитог садржаја и расположења у складу са текстом. - Изводи различите покрете на песме које пева и музику коју слуша. - Свирапратњузабројалице и песменадечијимритмичкиминструментима.	- Пева једноставне песме у складу са текстом.	- Пева песме по слуху, по сопственом избору и изводи бројалице.	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позање основне појмове и не показује жељу да напредује.
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	- Самостално изражава свој доживљај музике коју изводи или слуша. - Препознаје слушане композиције на основу одломака.	- Разликује тонске боје (гласове и инструменте). - Препознаје слушане композиције.	Препознаје различита темпа и динамику.	- Препознаје различите тонске боје, гласове и инструменте у одређеним композицијама; - Препознаје различита темпа (брзо,споро) и динамичке разлике (гласно, тихо).	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позање основне појмове и не показује жељу да напредује.
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	- Користи различите изворе звука за креирање једноставних ритмичких и звучних ефеката као пратња за бројалице, песме. - Самостално креира кореографију.	- Изводи ритмичке пратње користећи ритмичке инструменте - Самостално креира покрет.	- Изводи једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука, глас, тело. - Понавља већ осмишљен	Опонаша звукове из непосредне околине спонтаном или договореном импровизацијом.	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позање основне појмове и не показује жељу да напредује.

			покрет.		
2. Писана провера	/	/	/	/	/
3. Практичан рад	- Веома успешно примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Успешно примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Делимично примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Уз подстицај примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Не примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.
4.Однос према раду	- Савесно и одговорно приступа свакој задатој активности. - Редовно доноси прибор за рад.	- Савесно и одговорно приступа свакој задатој активности уз мања одсутпања. - Редовно доноси прибор за рад уз мања одступања.	- Делимично приступа задатим активностима; - Углавном доноси потребан прибор за рад.	- Приступа задатим активностима уз подстицај наставника; - Веома често не доноси потребан прибор за рад.	Незаитересован за рад. Омета друге, тражи пуну пажњу и индивидуални приступ. - Не доноси прибор за рад.
5. Активност на часу	- Веома активно ангажовање на часу.	- Активно ангажовање на часу.	- Повремено ангажовање на часу.	- Ангажовање на часу уз подстицај и мотивацију.	- Није активан на часу. - Незаинтересо ван за рад.
6. Израда домаћих задатака	- Редовно и тачно ради домаћи задатак.	- Редовно и уз мања одступања од тачности ради домаћи задатак.	- Повремено ради домаће задатке који су делимично тачни.	- Веома често долази у школу без домаћег задатка.	-Не ради домаће задатке.

Предмет: Дигитални свет Разред: Други

1. Усмена провера **Наствана тема/област**	**Оцена 5**	**Оцена 4**	**Оцена 3**	**Оцена 2**	**Оцена 1**
ДИГИТАЛНОДРУШТВО	- Самостално упореди начин на који учи у школи	- Упореди начин на који учи у школи са	- Упореди начин на који учи у школи са	- Упореди начин на који учи у школи	- Није савладао предвиђене

	са онлајн учењем путем школске платформе; - Користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника); - Самостално користи дигиталне уџбенике; - Самостално креира, чува и поново уређује дигиталну слику користећи одговарајућу апликацију; - Објашњава појам слике; - Самостално креира елементе покретне; - Самостално креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици; - Умеда објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући	онлајн учењем путем школске платформе уз мања одступања; - Користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника); - Користи дигиталне уџбенике уз мања одступања; - Креира, чува и поново уређује дигиталну слику уз мања одступања користећи одговарајућу апликацију; - Објашњава појам слике уз мања одступања; - Креира елементе покретне уз мања одступања; - Креира једноставан графички	онлајн учењем путем школске платформе уз подстицај; - Користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника); - Користи дигиталне уџбенике уз мању помоћ; - Креира, чува и поново уређује дигиталну слику уз подстицај наставника користећи одговарајућу апликацију; - Објашњава појам слике уз подстицај; - Креира елементе покретне слике уз подстицај; - Уз подстицај умеда објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на	са онлајн учењем путем школске платформе уз помоћ; - Користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника); - Користи дигиталне уџбенике уз помоћ; - Креира, чува и поново уређује дигиталну слику уз помоћ наставника користећи одговарајућу апликацију; - Објашњава појам слике уз помоћ; - Креира елементе покретне слике уз помоћ; - Уз помоћ умеда објасни због чега дигиталне	исходе. -Не позанје основне појмове и не показује жељу да напредује.

	интернет; - Самостално наводи могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја; - Самостално објашњава добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја.	дигитални материјал намењен познатој публици уз мања одступања; - уз мања одступања умеда објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет; - Наведе уз мања одступањамогу ћности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја; - Уз мања одступања објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја.	мреже, укључујући интернет; - Наведе уз подстицај могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја; - Уз подстицај објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја.	уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет; - Наведе уз помоћ могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја; - Уз помоћ објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја.	

БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	-Разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; - Реагује на одговарајући начин ако дође у додир санепримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; - Наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; - Самостално организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја.	-Разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; - Реагује на одговарајући начин ако дође у додир санепримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; - Наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; - Организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност	-Разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; - Реагује на одговарајући начин ако дође у додир санепримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; - Наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; - Организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност	-Разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; - Реагује на одговарајући начин ако дође у додир санепримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; - Наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; - Организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позанје основне појмове и не показује жељу да напредује.

		дигиталног уређаја уз мања одступања.	дигиталног уређаја уз подстицај.	угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја уз помоћ.	
АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	- Предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину; - Самостално објасни појам алгоритам; - Самостално анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски; - Самостално креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику уз мања одступања; - Самостално анализира једноставан програм креиран у визуелном	-Предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину; - Објасни појам алгоритам уз мања одступања; - Анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамскиу з мања одступања; - Креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику уз мања одступања;	-Предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину; - Уз подстицај објасни појам алгоритам; - Уз подстицај анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски; - Уз помоћ креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику; - Уз помоћ анализира	- Предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину; - Уз помоћ објасни појам алгоритам; - Уз помоћ анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритам - ски;	- Није савладао предвиђене исходе. -Не позање основне појмове и не показује жељу да напредује.

	програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради уз мања одступања; - Самостално уочава и исправља грешку у једноставном програму, проверава ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправља; - Самостално креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.	- Анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради уз мања одступања; - Уз мања одступања уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички); - Уз мања одступања креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.	једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради; - Уз помоћ уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички); - Уз помоћ креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.		
2. Писана провере	/	/	/	/	/

3. Практичан рад	- Веома успешно примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Успешно примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Делимично примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Уз подстицај примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.	- Не примењује све описане исходе у задатим активностима и свакодневном животу.
4.Однос према раду	- Савесно и одговорно приступа свакој задатој активности. - Редовно доноси прибор за рад.	- Савесно и одговорно приступа свакој задатој активности уз мања одсутпања. - Редовно доноси прибор за рад уз мања одступања.	- Делимично приступа задатим активностима; - Углавном доноси потребан прибор за рад.	- Приступа задатим активностима уз подстицај наставника; - Веома често не доноси потребан прибор за рад.	Незаитересован за рад. Омета друге, тражи пуну пажњу и индивидуалн и приступ. - Не доноси прибор за рад.
5. Активност на часу	- Веома активно ангажовање на часу.	- Активно ангажовање на часу.	- Повремено ангажовање на часу.	- Ангажовање на часу уз подстицај и мотивацију.	- Није активан на часу. - Незаинте - ресован за рад.
6. Израда домаћих задатака	- Редовно и тачно ради домаћи задатак.	- Редовно и уз мања одступања од тачности ради домаћи задатак.	- Повремено ради домаће задатке који су делимично тачни.	- Веома често долази у школу без домаћег задатка.	-Не ради домаће задатке.

Учитељи другог разреда
Мира Травица Петровић
Наташа Зечевић
Татјана Радовић
Добрила Марковић

Трећи разред

1.1. Опште одреднице оцењивања ученика

-Оцењивањем се ученик оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика, за постављање личних циљева током процеса учења, развија се систем вредности и обезбеђује се поштовање општих принципа система образовања и васпитања утврђених законом којим се уређују основе система образовања и васпитања.

-Оценапредстављаобјективну и поузданумерунапредовања и развојаученика, као и ангажовањаученика и његовесамосталности у раду.

-Оценајејавна и саопштавасеученикуодмахподобијању, саобразложењем.

Образложењеоценесадржипрепорукукојеактивностиучениктребадапредузме у даљемраду.

-Оценајеописна и бројчана

- У трећемразредуосновногобразовања и васпитања, у токушколскегодине, учениксеоцењујеописно и бројчаноизобавезногпредмета, изборнихпрограма и активности (пројектненаставе и слободнихнаставнихактивности) и владања.

-Успехученикаизизборнихпрограма и то: версканастава и грађансковаспитање као и пројектненаставеоцењујесеописно и то: истичесе, добар, задовољава.

-Учениксеоцењујенајмањечетирипута у полугодишту, а акојенедељнифондчасоваобавезногпредмета, изборногпрограма и активностиједанчаснајмањедвапута у полугодишту.

1.2. Обавештавање о оцењивању

-Напочеткушколскегодинеученици, родитељи, односностаратељисеупознају са критеријумом оцењивања, начином, поступком, динамиком, распоредом оцењивања и доприносомпојединачнихоценазакључнојоцени, а током школске године редовно се обавештавају о постигнућима, владању и успеху ученика.

1.3. Оцењивањевладањаученика

- Владањесеоцењујенајмањедвапута у токуполугодишта.
- Владањеученикатрећег разредаосновногобразовања и васпитањаоцењујесеописно у току и накрајуполугодишта.
- Закључнаоценаизвладањаученикајесте: примерно, врлодобро, добро, задовољавајуће и незадовољавајуће, и неутиченаопштиуспехученика.
- Наоценуизвладањанеутичуоценеизобавезногпредмета, изборнихпрограма и активности
- Оценаизвладањасмањујесезбогизреченеваспитно-дисциплинскемере, а можедасесмањизбогпонашањазакојејеизреченаваспитнамера

- Оценаизвладањапоправљасенапредлогодељењскогстарешиненајкаснијенакрајуполугодиштакадасеутврдидаученикпоказујепозитивнепромене у свомпонашању и прихватаодговорностзасвојепоступкенаконпојачаногваспитнограда, оствареногдруштвенокорисног, односнохуманитарнограда, наконизреченеваспитне, односноваспитно-дисциплинскемере.
- Описнаоценаизвладањаученика у токуполугодиштаутврђујесенаосновуучениковогодносапремаобавезама и правилимапонашања, нарочитопонашањапремадругимученицима, запосленима и имовини

1.4. Принципи оцењивања:
1) објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима;
2) релевантност оцењивања;
3) коришћење разноврсних техника и метода оцењивања;
4) правичност у оцењивању;
5) редовност и благовременост у оцењивању;
6) оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу;
7) уважавање индивидуалних разлика, потреба, узраста, претходних постигнућа ученика и тренутних услова у којима се оцењивање одвија.

1.5.Формативно и сумативно оцењивање

Учениксеоцењујеизобавезнихпредмета, изборнихпрограма, активности (пројектненаставе) и владања, у складусаЗаконом, посебнимзаконом и Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Праћењеразвоја, напредовања и оствареностипостигнућаученика у токушколскегодинеобављасе **формативним и сумативнимоцењивањем.**

ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ	**СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ**
-Редовнопраћење и проценанапредовања у остваривањупрописанихисхода, стандардапостигнућа и ангажовања у целокупној настави - Праћење владања ученика - Прати се начинкакоучи,	- Вредновањепостигнућаучениканакрајупрограмскецелинеилинакрајуполугодиштаизобавезногпредмета, изборнихпрограма, активности и владања - Оценедобијенесумативнимоцењивањем у првомразредусуописне и накрајуполугодишта, односношколскегодинеисказујусекаонапредовањеученика у остваривањуисхода, ангажовање и препорука. -Оценедобијенесумативнимоцењивањем у осталимразредимасупоправилубројчане. - Сумативнеоценесеевидентирају у прописанојевиденцији о образовно-васпитномраду е-дневник,

-Прати се степенсамосталности у раду, - Начиностваривањасарадње у процесуучењасадругимученицима - Прате се и другиподаци о ученикубитнизацелокупно напредовање ученика – ангажовае на часовима, уредност, спремност за час, тачност и прецизност у раду, иницијатива да започне нову активност, редовност у изради домаћих задатака, - Садржи : 1.повратну информацију о остварености прописаних исхода, стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру предмета, изборних програма и активности 2. Предузету активност од стране наставника за унапређивање постигнућа ученика 3. Проценуњиховеделотворности и јасну и конкретну препорукузадаљенапредовање. - Углавном је описно, али може бити и бројчано. -Воде се у посебној педагошкој документацији или кроз активности у е-дневнику	

1.6. Активности ученика које се оцењују током школске године:

- Писмене провере (графичка структура и увезивање слова, диктати, аутодиктати, преписивања, правописне вежбе, тестови, контролне вежбе, писмени задаци, писмена вежба, блиц тестови, иницијални тестови, препричавање, описивање, писање есеја, реферата, састава...) ниво знања, али и уредност, граматичка и правописна тачност

- Усмене провере (правилан изговор гласова, речи и реченица, изражајно читање и читање с разумевањем, излагање, презентовање, рецитовање, сценско извођење драмских текстова, одговарање на постављена питања, причање, препричавање, описивање, дебате, дискусије, разговори и комуникација са вршацима и одраслим особама..)

- Практични радови на основу примене учениковог знања (ликовни радови, огледи, уметнички наступи, спортске активности, драмско извођење на сцени, вештине у коришћењу материјала, инструмената, уређаја, представљање изложбе радова, резултата истраживања, ученичких портфолија, модели, цртежи, постери, плакати, дизајнерска решења, збирке одабраних ученикових продуката, рад на пројектима, израде дечјих инструмената, макете, различитих дидактичких средстава за наставу, ...)

- Коришћење могућности јединствене образовне платформе ,као и самостално учење, истраживање и коришћење дигиталних образовних материјала у настави и учењу

- Ангажовање и однос према раду у настави (активност на часу, ангажовање у пројектима, сарадња и учествовање у раду у групи, припремљеност за час, самосталност, уредност, тачност, прецизност, ..)

- Ангажовање око израде домаћих задатака(континуираност, процена самосталности, тачност, уредност)

- Примена мера заштите и безбедности према себи , другима и околини

- Поштовање и примена правила и кодекса понашања у школи

1.7. Скала бројчаног оцењивања ученика у % на писменим проверама:

- од 86%-до 100% - одличан (5)
- од 70%-до 85% - врло добар (4)
- Од 50%-69% - добар (3)
- од 30%-49% - довољан (2)
- испод 30% - недовољан (1)

-Скала може да варира у циљу мотивисаности ученика и у завсиности од његовог постигнућа али не више од 10%.
- Писмене провере се састоје од задатака на три нивоа сложености према следећем односу:
1. Основни ниво – 50% задатака

2. Средњи ниво – 25% задатака
3. Напредни ниво – 25% задатака
- Стандардиобразовања и васпитањапредстављајускупнорминаосновукојихсевршипроценаквалитета у системуобразовања и васпитања, то супрописанизахтевикојиописујуразличитетежине и обимзнања: ОСНОВНИ НИВО, СРЕДЊИ НИВО И НАПРЕДНИ НИВО

1.8. Критеријумибројчаногоцењивања према стандардима:

1) учениккоји у потпуностисамосталноиспуњавањазахтевекојисуутврђенинаосновном и средњемнивоу и већинузахтевасанапредногнивоастандардаузвеомависокстепенангажовања, добијаоценуодличан (5);
2) учениккоји у потпуности, самостално, испуњавањазахтевекојисуутврђенинаосновном исредњемнивоу, као и деозахтевасанапредногнивоастандардаузмањупомоћнаставника, а узвисокстепенангажовања, добијаоценуврлодобар (4);
3) учениккоји употпуности, самосталноиспуњавањазахтевекојисуутврђенинаосновном и већидеонасредњемнивоустандардаузангажовањеученика, добијаоценудобар (3);
4) учениккојииспуњавањаузпомоћнаставникаазахтеве,којисуутврђени у већемделуосновногнивоастандардапостигнућа и ангажовањеученика,добијаоценудовољан (2);
5)учениккојиниузпомоћнаставниканеиспуњавањазахтевекојисуутврђенинаосновномнивоустандарда, добијаоценунедовољан (1).

- Приликом бодовања задатака, бодују се све што је тачно у задатку , свака фаза/ део задатка који је тачно урађен сразмерно бодовима које тај задатак носи (поставка задатка, поступак рада, половичан текстуални одговор, свака тачна кључна реч, кораци у решавању математичких израза, крајњи резултат задатка, ...).
1.9. Оцењивање ученика који није самостално урадио задатак/задаткеприликом израде писмених провера (недозвољено преписивање, пушкице, дошаптавање и сл.), поменути задатак/задаци неће бити бодовани и могу смањити оцену.
1.10.Бројчано оцењивање ученика из обавезних предмета
У складу је са законом и Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“ број 34/2019, 59/2020 и 81/2020). Бројчана оцена из обавезних предмета у току школске године, утврђује се на основу следећих
критеријума:1.оствареност исхода и образовних стандарда
2.самосталност у раду
3.примена знања и вештина у новим ситуацијама и4.ангажовање/активност ученика.
1.11. Оцењивање ученика који образовање и васпитање стичу по ИОП-1 или ИОП-2 програму
Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1 или ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода предвиђених конкретним ИОП-ом за одређеног ученика, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања (према Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“ број 34/2019, 59/2020 и 81/2020)).

1.12. Закључна оцена из обавезног предмета за ученика трећег разреда је бројчана.
- Закључна оцена за успех из обавезног предмета не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања.

Закључна оцена за успех из обавезног предмета не може да буде мања од:
1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

СРПСКИ ЈЕЗИК		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
<u>Књижевност</u> ➢ Анализа књижевног дела школске лектире ➢ Анализа књижевног дела домаће лектире ➢ Усвајање књижевних појмова –лирска песма, химна, епска песма, народна бајка, роман, поређење, персонификација (на нивоу препознавања), опис, дијалог, приповедање, епски јунак, драмска радња , популарни и информативни текстови **<u>Језик</u>** ➢ **Граматика** – <u>Врсте и подврсте речи –</u> Именице (градивне, збирне), придеви (присвојни и градивни), род и број придева, заменице (личне), глаголи, лице и број глагола ➢ **Правопис –** <u>Подела речи на крају реда (</u>граница на самогласник), <u>употреба великог слова</u>(писање имена народа, вишечланих географских назива планина, река, језера, мора, држава, села, градова , празника, наслова књига и часописа); <u>писање присвојних придева изведених од властитих имена</u> (суфикси: -ов, -ев, -ин, -ски, -чки, -шки); <u>спојено и одвојено писање речи</u> (речца НЕ уз именице и придеве); <u>Управни (први и други модел) и неуправни говор</u>; писање скраћеница (мерне јединице за масу, дужину, време и запремину течности),; <u>Наводници</u> у управном говору, насловима дела, називима школа; <u>Сугласник Ј</u> између гласова И-О и О-И; ➢ **Ортоепија** **<u>Језичка култура</u>** ➢ **Слушање** ➢ **Говорење** ➢ **Писање** ➢ **Читање** ➢ Линеарни и нелинеарни текстови, краћи – дужи,	Одличан (5)	-У потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама -Лако логички повезује чињенице и појмове -Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима -Решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - Показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања -Чита течно и са разумевањем различите врсте текстова - Рецитује изражајно, веома успешно изводи драмске текстове - Изузетно негује читалачке навике -Уочаваузрочно-последичневеземеђудогађајима у тексту - Самосталнотумачи, објашњава и вреднуједогађаје и поступкеликова у тексту, износисвојстав о догађајимаизтекста -Јасно разликује одлике књижевних врста: лирска и епска песма, прича, басна, бајка, роман за децу и драмски текст -Пишечитко, јасним, потпуним, доброобликованимреченицамапоштујући у потпуностиПравопис -Користиразноврснесинтаксичкеконструкције - Самосталноименујеи одређује врсте и подврстеречи (властите и заједничкеименице; описне, присвојне и градивнепридеве; личнезаменице; основне и реднебројеве; глаголе) - Јасноструктуриратекст (уводни, средишњи и завршнидеотекста) - Примењујеразличитеформеусменогизражавања у свакодневнојкомуникацији-

СРПСКИ ЈЕЗИК		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
књижевни – некњижевни, ➢ **Причање** о догађајима и доживљајима стварним и измишљеним – **писмено и усмено** ➢ **Описивање** људи, животиња и природе плански приступ – **усмено и писмено** ➢ **Различите комуникативне ситуације**, комуникација са вршњацима, одраслима, у школи, у продавници, телефонски разговори, поздрављања, честитања... ➢ **Богаћење речника** – речи истог или сличног значења, речи супротног значења, речи које значе нешто умањено и увећано ➢ **Правописневежбе**: вежбе допуњавања, диктат и аутодиктат ➢ **Језичкевежбе**: проширивањеи допуњавање задатихреченица различитим врстама речи, промена реда речи у реченици, промена дужине реченице.... ➢ **Лексичко-семантичкевежбе**: речи супротног значења, а исте врсте и истог рода, промена граматичког лица у тексту, основно и пренесено значење речи, речи које		Активноучествујеначасутокомчасоваанализетекста, самосталноизводизакључке - Показујеиницијативу и креативност у решавању задатака у различитим ситуацијаматокомнаставе -Можеуспешнои са лакоћом даради у различитимгрупама и врстамазадатака,понашаседругарски -Поштује и примењује правила лепог говорења и писања. -Редовно и уредно води запис на часу. -Учтиво учествује у слободном и вођеном разговору -Редовно, тачно и уредно израђује домаће задатке -Истражује и користи различите изворе информација - Самостално користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије -Активно учествује у раду давањем конструктивних идеја - У потпуности и самостално остварује све исходе предвиђене за трећи разред

СРПСКИ ЈЕЗИК		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
припадају различитим тематским скуповима ➢ **Сценскоприказивање**драмског/драматизованогтекста. ➢ **Стилске вежбе** – састављање прича на основу задатих речи, сажимање или проширивање приче, мењања краја приче, настављање приче на основу датог почетка, ➢ **Говорне вежбе** – рецитовање, изражајно читање	Врло добар (4)	-У великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове -Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима -Решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - Показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања Тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст уз мању помоћ наставника - Објашњава и вреднуједогађаје и поступкеликова у тексту, износисвојстав о догађајимаизтекста - Углавномпишејасним и потпунимреченицама, поштујућиПравопис - Именујеи одређује врсте и подврстеречиузмањупомоћнаставника - Уусменомизражавањукористиразличитеформе - Радо и успешно учествује у сценском извођењу и рецитовању -Савладао/ла је садржаје из правописа и граматике и примењује их у раду -Учествује на часу током анализе текста и изводи закључке -Поштује и примењује правила лепог говорења и писања Често показује иницијативу и креативност у решавању захтева у различитим типовима језичких задатака -Учтиво учествује у слободном и вођеном разговору -Редовно и уредно води запис на часу -Редовно ради домаће задатке -Користи различите изворе информација -Користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије -У великој мери показује оствареност исхода

СРПСКИ ЈЕЗИК		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
	Добар (3)	-У довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама - У знатној мери логички повезује чињенице и појмове - Већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме - У довољној мери критички расуђује - Показује делимични степен активности и ангажовања - Чита и можедатумачикњижевно дело, понашање и поступке ликова из текстаузпомоћнаставникакојимупостављадодатнапитања - Именујеврсте и подврсте речи, а узпомоћнаставника -Имазнање о језику и правописукојепримењујенајједноставнијимпримерима - При анализи текста одговара на конкретна питања -Одговара усмено и писмено на задати захтев -Познаје правила лепог говорења и писања – Уз асистенцију користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије -Углавном уредно води запис на часу - Углавном ради домаће задатке - Уз помоћ наставника остварује предвиђене исходе

СРПСКИ ЈЕЗИК		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
	Довољан (2)	-Знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену - У мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима - Понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује- Показује мањи степен активности и ангажовања Отежано читауз помоћ наставника разумепрочитано; - Понекад и узпомоћнаставникатумачиликове и њиховопонашањеизтекста - ТешкопишепоПравопису - Именујеврстеречи -Препознаје научене садржаје из Правописа и Граматике. -При анализи текста одговара уз подстицај наставника на постављена питања. -Препознаје правила лепог говорења и писања. – Уз велику помоћ користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије -Труди се да редовно води запис на часу - Повремено ради домаће задатке уз већу асистенцију -Уз већу помоћ наставника делимично показује мањи степен остварености исхода

СРПСКИ ЈЕЗИК		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
	Недовољан (1)	-Знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене - Не изводи закључке који се заснивају на подацима - Критички не расуђује - Не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање Тешко и без разумевања чита оба писма - Не препознаје врсте речи ни уз помоћ наставника - Не користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије - Не успева да пише по диктату - Не показује жељу за напредовањем

МАТЕМАТИКА		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
<u>БРОЈЕВИ</u> ➢ Сабирање и одузимање усмено и писмено до 1000 ➢ Замена места и здруживање сабирака ➢ Веза сабирања и одузимања ➢ Множење и дељење једноцдифреним бројем и бројем 10 усмено и писмено ➢ Римске цифре D и M ➢ Једначине (просте и сложене) и неједначине ➢ Разломциоблика $\frac{m}{n}$ $(m \leq n \leq 10)$ ➢ Упоређивање разломака са једнаким имениоцима ➢ Децимални запис броја са једном децималом ➢ Редослед рачунских операција ➢ Множење и дељење збира и разлике бројем ➢ Веза множења и дељења,бројевни изрази	Одличан (5)	-- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује -показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања -Самостално примењујесвојства природних бројева до 1000 у решавању проблемских задатака - Самостално записује римске цифре и упоређује разломке истих именилаца - Примењује својства операција сабирања и одузимања, множења и дељења писмено и усмено - С' лакоћом рачуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет рачунских операција - Успешно решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми - Прецизно и тачно претвара јединице мере за време, дужину, масу, површину и запремину течности из веће у мању и обрнуто - Самостално и правилно конструише геометријске фигуре - Самосталнорачунаобимгеометријскихфигуре - Самостално користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије -Примењује стечена знања у решавањусложених једначина - Редовно и тачно ради домаће задатке - На часовима је изузетно активан и конструктиван Употпуности и самосталноостварујесвеисходепредвиђенезатрећиразред

МАТЕМАТИКА		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
<u>ГЕОМЕТРИЈА</u> ➢ Узајамни положај правих – паралелне праве и праве које се секу ➢ Угао, врсте углова ➢ Троугао, врсте троуглова ➢ Круг и кружница ➢ Правоугаоник и квадрат ➢ Обим квадрата, правоугаоника и троугла ➢ Цртање паралелних и нормалних прави помоћу лењира ➢ Конструкције троугла и кружнице ➢ Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи ➢ МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Врло добар (4)	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања Углавном успешно рачуна вредност израза са више операција поштујући предност рачунских операција -Примењује све четири рачунске операције у решавању текстуалних задатака - Усмено и писмено сабира и одузима, множи и дели без грешака -Претвара јединице мере за време, масу, дужину - Правилно конструише геометријске фигуре -Рачуна обим геометријских фигура -Црта квадрат, правоугаоник и троугао на квадратној мрежи - Користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије - Редован у изради домаћих задатака

МАТЕМАТИКА		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
➢ Мерење масе (kg, g, t). ➢ Мерење времена (деценија, век, секунд). ➢ Мерење дужине (mm, km). ➢ Мерење запремине течности (l, dl, cl, ml, hl). ➢ Мерење површине геометријских фигура задатом мером.	Добар (3)	-у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама - у знатној мери логички повезује чињенице и појмове - већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; - у довољној мери критички расуђује - показује делимични степен активности и ангажовања Уз помоћнаставника и ангажовањаученикумедапременисвојстваприроднихбројева - Уз повремену асистенцијусабира и одузима, множи и дели, рачунавредностизраза, санајвишедвеоперације -Углавном решавајединачинесаједномрачунскомоперацијом -Познајејединицемерезавреме, дужину, масу - Уз помоћнаставникаконструишегеометријскефигуре - Уз асистенцију користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије - Уз асистенцију писмено сабира и одузима, множи и дели -Делимично и уз асистенцију наставника делимичноостварујепредвиђенеисходезатрећиразред

МАТЕМАТИКА		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
	Довољан (2)	-знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања -Знадапрочита и запишедатиброј,до 1000 - Умедаупоредибројевеповеличини идаприкажебројнадатојбројевнојполуправојузпомоћнаставника - Рачунавредностбројевногизразасаједномопераијомсабирањаили одузимања, множења илидељења, уоквирупрвехиљадеузпомоћнаставника - Препознајејединицемерезавреме, дужину, масу - Уз велику асистенцију користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије - Уз већупомоћнаставникаостварујеисходе
	Недовољан (1)	-знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене - не изводи закључке који се заснивају на подацима; - критички не расуђује - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање Не сабира и не одузима усмено ни уз помоћ наставника - Не множи и не дели усмено ни уз помоћ наставника - Не користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије - Не показује жељу и вољу за напредовањем

ПРИРОДА И ДРУШТВО		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**

ПРИРОДА И ДРУШТВО		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
МОЈ КРАЈ <u>ПРИРОДА, ЧОВЕК, ДРУШТВО</u> ➢ Облици рељефа, рељеф у мом крају ➢ Површинске воде у мом крају (река, бара, језеро) ➢ Становници и народ краја (права и обавезе, обичаји, суживот) ➢ Производне и непроизводне делатности ➢ Село и град (њихова повезаност, међузависност) ➢ Значај и улога саобраћаја ➢ Путнички, теретни и информациони саобраћај ➢ Безбедно понашање ученика у саобраћају у крају ➢ Кружење воде у природи – чврсто, течно и гасовито стање воде ➢ Промене при загревању и хлађењу ваздуха ➢ Мерење температуре воде, ваздуха и тела ➢ Ланац исхране и међусобни утицаји у животним заједницама ➢ Копнене животне заједнице – шуме, ливаде и пашњаци ➢ Водене животне заједнице	Одличан (5)	-У потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - Лако логички повезује чињенице и појмове; -Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима -Решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује -Показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања Разумеповезаностживе и неживеприроденамањеочигледнимпримерима - Проналазиновунаменукоришћенимпредметима -познајематеријале и њиховупримену, као и повратне и неповратне промене материјала - Одређује положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају помоћу географске карте и плана града - Примењује правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима Повезује различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живи - Примењује правила безбедног понашања у саобраћају у свом крају - Повезује температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха, воде - Приказује веземеђуживимбићима у различитимживотнимзаједницамапомоћуланацаисхране - Илуструје и поткрепљује примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини - Примењујепоступке (мере) заштитеодзаразнихболести - Користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости своје породице и краја - Анализира и повезујеузрочно-последичневезе у свимтемама - Самосталносеоријентишена плану града и географској карти, као и у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења - Самосталноповезујепромене у природи и утицај активностиљудина промене у окружењу - Изводиједноставнеогледепратећиупутстваи закључке на основу података, огледа, истраживања- Познајезаконитостикретањаи Земљине теже Логички анализира и повезује узрочно-последичневезе у друштву и природи -У потпуности показује способност примене стечених знања у животним ситуацијама - Тумачи графичке приказе и има способност да резултате рада прикаже истим - Остварује изузетно успешну сардњу у оквиру различитих група на заједничким

ПРИРОДА И ДРУШТВО		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
– реке, баре и језера ➢ Култивисане животне заједнице – воћњаци, повртњаци, њиве и паркови ➢ Значај и заштита земљишта и копнених животних заједница ➢ Значај и заштита вода и		активностима - Решава проблеме на нивоу стваралачког и критичког мишљења - Креативним идејама доприноси успешној реализацији пројекта и различитим облицима рада - Води редовно запис са часа и допуњује га илустрацијама, графичким приказима, фотографијама... -У потпуности и самостално остварује све исходе предвиђене за трећи разред - Самостално користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије

ПРИРОДА И ДРУШТВО		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
водених животних заједница ➢ Ћивотне заједнице у мом крају и човеков однос према њима ➢ Начин преношења и мере заштите од заразних болести – грип, жутица, варичеле, вашке, крпељи <u>ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ</u> ➢ Главне стране света. ➢ Умањено приказивање објеката и приказивање из „птичије" перспективе. ➢ План насеља. ➢ Географска карта РепубликеСрбије: картографске боје, картографски знаци ➢ Мој крај на географској картиРепубликеСрбије. ➢ Временске одреднице (датум, година, деценија и век). <u>ПРОШЛОСТ</u> ➢ Историјски извори (материјални, писани и усмени). ➢ Садашњост, прошлост,	Врло добар (4)	у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања Разуме повезаност живе и неживе природе - Познаје повратне и неповратне промене материјала - Сналази се на плану града и географској карти - Примењује правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима - Повезује различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живи - Примењује правила безбедног понашања у саобраћају у свом крају - Познаје утицај температурних промена на воду и ваздух Разуме веземеђуживимбићима у различитимживотнимзаједницамапомоћуланацаисхране - Илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини - Зна поступке (мере) заштитеодзаразнихболести - Зна временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости своје породице - Изводиједноставнеогледепратећиупутства - Познајезаконитостикретања - Користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије -У великој мери показује способност примене стечених знања у животним ситуацијама - Остварује успешну сардњу у оквиру различитих група на заједничким активностима - Радо учествује у реализацији пројеката - Води редовно запис са часа и допуњује га илустрацијама - У великој мери логички повезује чињенице у друштву и природи - Решава поједине захтеве и у знатној мери критички расуђује -У великој мери показује оствареност исхода

ПРИРОДА И ДРУШТВО		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
будућност: догађаји, људи и промене у момкрају. ➢ Породичнапрошлост (преци и потомци) и знаменитиљудикраја. ➢ Начин животаданас и у прошлости – занимања, одевање, исхрана, дечијеигре. <u>КРЕТАЊЕ</u> ➢ Кретање тела попутањи (правилинијско и криволинијско). ➢ Утицајјачинеделовањанапређенорастојањетела. ➢ ДејствоЗемљинетеже – падањетела. Утицајобликателанабрзин упадања. ➢ Изворисветлости (природни и вештачки). Каконастајесенка – облик и величинасенке. ➢ Кретањепроизводизвук: треперењезатегнутежице, гласнихжица; ➢ Различитизвуци у природи. Звуккаоинформација.	Добар (3)	- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама - у знатној мери логички повезује чињенице и појмове - већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме - у довољној мери критички расуђује - показује делимични степен активности и ангажовања Разуме повезаност живе и неживе природе - Познаје различите материјале - Повезује различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живи - Познаје правила безбедног понашања у саобраћају у свом крају - Уз асистенцију увиђа веземеђуживимбићима у различитимживотнимзаједницамапомоћуланацаисхране - Илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини - Познаје заразне болести - Познаје временске одреднице (година, деценија, век) - Остварује сардњу у оквиру различитих група на заједничким активностима – Уважава различитости људи и прихвата последице када прекрши понашања у оквиру групе - Знаосновнеразликеизмеђубиљака, животиња и људи - Разликујеповратне и неповратнепроменематеријала - Уз помоћ наставника може да се снађе на плану града и географској карти - Узима учешће у пројектима и различитим облицима рада - Уз асистенцију користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије - Углавном редовно води редовно запис у свесци -Уз помоћ наставника остварује предвиђене исходе

ПРИРОДА И ДРУШТВО		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
➢ Заштитаодбуке. <u>МАТЕРИЈАЛИ</u> ➢ Променематеријала: повратне (истезање, савијање, ширење/скупљање; испаравање, кондензовање, топљење/очвршћавање) и неповратне (сагоревање, рђање). ➢ Сличности и разликемеђутечностима (вода, уље, детерџентзапрањесудова, мед, млеко, сокодлимуна). ➢ Вода и другетечностикаораствара чи.	Довољан (2)	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену - у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања - Зназајединичкекарактеристикеживихбића -Познаје основнасвојстваводе, ваздуха и земљишта - Умедапрепознакретањетела -Познајеосновнаправилапонашања ушколи и окружењу - У мањој мери логички повезује чињенице у друштву и природи - Знања која је остварио су на репродуктивном нивоу уз минималну примену - Именује и препознаје друштвене и природне појаве - Уз велику асистенцију користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије - Повремено води запис у свесци, илуструје - Показује мањи степен активности и ангажовања -Уз већу помоћ и ангажовање наставника остварује већину исхода

ПРИРОДА И ДРУШТВО		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
➢ Зависностбрзинераствара њаодуситњеностиматерија ла, температуретечности и мешања. ➢ Топлотна проводљивост материјала. ➢ Ваздух као топлотни изолатор у природи и свакодневномживоту (крзно и перје; слојевитооблачење, вуненерукавице, грађевинскиблокови, термос-боца). ➢ Значајрециклаже. Разврставање отпада одпластике, стакла, папира, метала. ➢ Рационалнапотрошња. ➢ Међусобниутицајчовека и окружења (начиннакојичовекмењаок ружење), животкрозправилапонаша њакојидоприносеодрживо мразвоју	Недовољан (1)	-Знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; - не изводи закључке који се заснивају на подацима - критички не расуђује - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање -И поред великог ангажовања наставника тешко остварује сарадњу у групи - Не разуме узрочно – последичне везе у природи и окружењу - Тешко се сналази у насељу - Не препознаје основна својства живе и неживе природе, као и кретања тела у простору и времену - Не користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије - Не показује жељу и вољу за напредовањем

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ ➢ Вежбе за развој снаге са и без реквизита. ➢ Вежбе за развој покретљивости са и без реквизита. ➢ Вежбе за развој аеробне издржљивости. ➢ Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге. ➢ Вежбе за развој координације. ➢ Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности. МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ ➢ Атлетика Спортска гимнастика Основе тимских, спортских и елементарних игара Плес и ритмика Полигон	Одличан (5)	-у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања Самостално и сигурноизводисвемоторичке вештине и одбликекретнихактивности - Спретање у извођењусвихобликаприродног кретања - Примењујеправила у елементарнимиграма - Изузетно активан и мотивисан за рад на часовима, - Поштујеправилапонашања у сали и на терену и утиченадругедаихпоштују - Показујевисокнивотимскогдуха, бодри мање успешне ученике - Имависокстепенразвијеностифизичкихспособности и координиранипокрет - Вежбеобликовања, изводилако и можедаихпонови у једномритмувишеодвећине - Примењује здравствено – хигијенске мере пре, у току и након вежбања - Увиђа значај правилне исхране и воде за организам -Вешто, сигурно и самосталнокористисправе и реквизите - Уређање и редовно доноси опрему за час - Повезује ходање и трчање са позитивним утицајем за здравље - Примењује вежбање као дневних активности - Правилно дише и правилно држи тело током вежбања - Прихвата и пораз и победу, бодри своје другове у игри -Учествује у ваннаставним спортским активностима -У потпуности и самостално остварује све исходе предвиђене за трећи разред

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА Култура вежбања и играња (Основна правила. Између четири ватре, Мини - рукомет, Футсал) Понашање према осталим учесницима у игри – судији, играчима супротне и сопствене екипе Чување и одржавање справа и реквизита неопходних за вежбање "Ферплеј" навијање, победа, пораз Породица и вежбање Вежбање као део дневних активности Здравствено васпитање Моје срце – пулс	Врло добар (4)	-у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања - Изводи све облике кретања,уз мању асистенцију наставника-Учествује у свим активностима - Поштује правила елементарних игара -У спортско техничким достигнућима превазилази постављене захтеве по обиму и квалитету-Има активан однос према физичкој култури-Има добро развијене физичке способности,али неке вежбе изводи уз мање потешкоће - у гипкости, експлозивности, координацији и у равнотежи –Вежбе обликовања углавном изводи самостално - Користи справе уз мању несигурност - Имаосновнездравствено-хигијенскенавике, уредногјеопштегизгледа - Правилно дише и правилно држи тело -Редовно доноси опрему за час и активање начасовимафизичкогваспитања -У великој мери показује оствареност исхода

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
Дисање и вежбање Хигијена простора за вежбање Значај воћа и поврћа у исхрани Значај воде за организам и вежбање Поступање у случају повреде	Добар (3)	-у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове Радом побољшава физичке способности у току школске године у границама стандарда - Има просечно развијене физичке способности, , са потешкоћама у координацији покрета, експлозивности и гибљивости. - Вежбе обликовања изводи уз потешкоће у ритму и обиму вежбања и не показује довољно интересовања да то превазиђе -Редовно присуствује часовима физичког васпитања, али се не укључује у ваннаставне и ваншколске активности -Има основне хигијенске навике, али понекад не донесеопрему за вежбање – Труди се да правилно држи тело и да правилно дише у току вежбања - Ради уз помоћ наставника и труди се да правилно користи реквизите, изводи вежбе, користи справе -Уз помоћ наставника остварује предвиђене исходе

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
	Довољан (2)	знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену - у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања У току године није побољшао своје физичке способности -Спортско технички резултати су му испод утврђених стандарда и исхода - Показује минимум интересовања за активности на часовима -Показује мали напредак у развоју физичких способности, посебно оних који се редовним и активним вежбањем могу усавршити - снагу, леђне и трбушне мускулатуре и раменог појаса -Већину вежби није савладао, или их изводи са већим грешкама -Стекао је основне хигијенске навике, али их се не придржава редовно - На часовима је углавном редован, али не показује увек интересовање за вежбање. --Препознаје справе - Уз већу помоћ и ангажовање наставника остварује већину исхода

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
	Недовољан (1)	-знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене - не изводи закључке који се заснивају на подацима; - критички не расуђује - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање -Не придржава се здравствено- хигијенских навика, опрему за час не доноси скоро никада - Уз велико ангажовање и помоћ наставника тешко се укључује у вежбање - Не показује жељу и вољу за напредовањем

МУЗИЧКА КУЛТУРА		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ ➢ Композицијеразличитогка рактера и елементимузичкеизражајн ости (мелодијскалинија, темпо, ритам, динамика). ➢ Особинетона: боја (различитигласови и инструменти), трајање, јачина, тонскевисине. ➢ Музичкидијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, двагласа, дваинструмента, једансвирач, групасвирача, оркестар). ➢ Различитижанровивезаниз ауобичајенеситуације у животу. ➢ Музичкаприча. ➢ Филмскамузика. ➢ Музичкибонтон. ➢ Музика и здравље. ➢ Дигитализација. **<u>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</u>** ➢ Дидактичке музичке игре. ➢ Правилан начин певања – држање тела и дисање. ➢ Правилна дикција. ➢ Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера ➢ Певање песама уз покрет. ➢ Певањемодела и	Одличан (5)	-у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама- лако логички повезује чињенице и појмове - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуност и критички расуђује - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања - Описујесвојаосећања у везисаслушањеммузике - Разликујеинструментепобојизвука и изражајниммогућностима - Повезујекарактерделасаизбороминструмента и музичкимизражајнимелементима - Препознаје музичкутемуиликарактеристичнимотивкојисепонавља у слушаномделу - Повезујепочетнетоновепесама–модела и једноставнихнаменскихпесамасатонскомвисином - Бираодговарајућимузичкисадржај(одпонуђених) премалитерарномсадржају; - Поштуједоговоренаправилапонашањаприслушању и извођењумузике - Самосталнокористипредностидигитализације- Самостално користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије -Ученик пева песме различитог садржаја и расположења, традиционалне и уметничке музике које су примерене гласовним могућностима - Пева и изводи музичке игре и песме по моделу - Свира једноставније песме на мелодијским интрументима из нотног система - Самостално смишља и креира покрете уз музику - Ритмичким и звучним ефектима креира једноставне пратње за бројалице, песме, приче, стихове, музичке игре, користећи притом различите изворе звука - Повезује ритам са графичким приказом - Смишља музичка питања и одговоре, - Решава ритмичке допуњаљке, мелодијске допуњаљке са потписаним текстом - У потпуности је усвојио музичи речник и бонтон - Самостално користи доступне носиоце звука - Учествује у школским приредбама -Пева самостално, у пару или групи тражене песме поштујући елементе музике -Самостално, у пару или у групи свира на одређеним Орфовим ритмичким и мелодијским инструментима

МУЗИЧКА КУЛТУРА		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
наменскихпесама и повезивањењиховихпочетнихтонова у тонскомопсегуод*х*до*ц*$e^{2.}$ ➢ Певање и свирањепесамаизнотногтекста. ➢ Дечји и алтернативниинструменти и начинисвирањанањима. ➢ Инструменталнапратњапо слуху. ➢ Певање и		-Тачно примењује основе музичке писмености -Самостално износи своје мишљење о слушаном делу -Успешно тактира у 2/4 такту -Уочава и препознаје динамичке разлике о слушаним композицијама, трајање, јачину, боју, тонске висине - Самостално користи елементе музичког писма – линијски ситем, виолински кључ, половину, четвртину и осмину ноте, паузе -Осмишљава пратњу /мелодију на задати текст -Самостално креира кореографију -Стално је активан на часу, самосталан у раду и има жељу да напредује - У потпуности и самостално остварује све исходе предвиђене за трећи разред

МУЗИЧКА КУЛТУРА		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
извођењемузичкихигарауз свирањенадечјиминструм ентима – песмеузигру, дидактичкеигре, музичкедраматизације. ➢ Свирањеинструменталних аранжмананадечјимритми чкиминструментима и наалтернативнимизворима звука. ➢ Музичкибонтон. ➢ Особинетона: боја (различитигласови и инструменти), трајање (нотнатрајања), јачина (динамичкеознаке – пиано, форте, крешендо и декрешендо), тонскевисине (од це[1]до ге[1]). ➢ Елементимузичкогписма: линијскисистем, виолинскикључ, трајањетонова (половина, четвртина, осминаноте и одговарајућепаузе) у такту 2/4. ➢ Јединицабројања.	Врло добар (4)	-у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања Зна текстове тражених песама и самостално пева песме по слуху -Уме да свира на одређеним Орфовим ритмичким инструментима -Зна основе музичке писмености -Препознаје композицију коју је раније слушао -Самостално креира покрет Активан је на часу и има жељу да напредује -Самостално ликовно изражава музички доживљај уз помоћ наставника -- Ученик самостално изводи песме по слуху -Ствара једноставнију музичку пратњу за једноставније песме - Користи елементе музичког писма – линијски систем, виолински кључ, половину, четвртину и осмину ноте, паузе - Изводибројалице и песмепомоделу уз мању асистенцију - На часовимајеактиван, редовнодоносикњиге и приборзарад -Смишљаритмичкипокретузмузикуузмањупомоћнаставника - Познајемузичкеинструменте и именујеих - Користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије - Уз помоћ користи доступне носиоце звука - Својим речима објашњава утиске о слушаном делу -У великој мери показује оствареност исхода

МУЗИЧКА КУЛТУРА		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
➢ Тактирање у 2/4 такту **<u>МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</u>** ➢ Стварање једноставне ритмичке и мелодијске (једноставне) пратње. ➢ Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварањезвучнепричеодпознатих музичкихсадржаја, звучнихономатопеја и илустрацијанакрађилитерарнитекст (учење у контексту**<u>).</u>**	Добар (3)	-- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама - у знатној мери логички повезује чињенице и појмове - већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме Пева песме по слуху и сопственом избору, уз помоћ наставника -Препознаје музичке инструменте у одређеним композицијама и разликује народну и уметничку музику -Препознаје различит темпо, динамику и понавља већ осмишљен покрет -Ученикпоказујеинтересовањезамузику - Уз асистенцију користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије Углавномјеспреманзачас - На часовимаслушањамузикејепажљив, именује музичкеинструменте - Своје утиске о слушаном делу износи уз ангажовање и помоћ наставника - Уз асистенцију изводи покрете уз музику - Уз помоћ наставника остварује предвиђене исходе

МУЗИЧКА КУЛТУРА		
Област	**Оцена**	**Критеријуми**
	Довољан (2)	-знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује- показује мањи степен активности и ангажовања Пева песмеискључивоузпомоћтекста и уз асистенцију -Препознаје музичке инструменте и разликује народну и уметничку музику уз асистенцију -Ликовно изражава музички доживљај уз помоћ наставника -Повремено ангажовање у раду - Потребан приборзачаснедоносиредовно, тј, честојенеспреманзачасмузичкекултуре - На часовимаслушањамузикејечестонепажљив - Можедаименујепетмузичкихинструмената (јасноразличитих: нпр.хармоника, бубњеви, чинели, виолина, клавир) узвеликупомоћ и ангажовањенаставника - Уз велику асистенцију користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије -Уз већу помоћ наставника остварује већину исхода
	Недовољан (1)	-знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене - не изводи закључке који се заснивају на подацима - критички не расуђује - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање Не показује никакво интересовање за музичке активности - Не реагује на музику ни покретом нити изражава своје утиске о слушаном делу - Не користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије - Не показује жељу и вољу за напредовањем

ЛИКОВНА КУЛТУРА	
Оцењивање из обавезног предмета ликовна култура, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Оцењује се само рад који је рађен на часу и који се преда на крају часа.	
Област	**Оцена и критеријум:**
МАТЕРИЈАЛИ ➢ Својствматеријала. ➢ Својствматеријалазаликовнообликовање – тврдоћа,еластичност, растворљивостилипостојаност (промене у токусушења, у контактусасветлошћу, у контактусаразличитимсупстанцама и подлогама...), ➢ Материјаликојимогудасекористекаоалатке (пера, крзно, длака, лишће, дрвца...). ➢ Изгледматеријала – основне и изведенебоје, природне и створенетекстуре. ➢ Технике. Односматеријала, ликовнетехнике и идеје. ➢ Производиуметничкихзаната (накит, уметничкелутке, шешири, таписерије, ћилими, осликанитекстил, собнесветиљке и сенила, грнчарија, дуборез, гравуре...). ➢ Значајрециклирања, уметничкарециклажа. **СПОРАЗУМЕВАЊЕ** ➢ Говортела. Поглед, изразлица, држањетела, гест и кретање, односвербалне и невербалнекомуникације. ➢ Тумачењевизуелнихинформација.	Одличан (5): - у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања Ученик самостално користи различите материјале и технике ликовног изражавања – Бира подлогу у односу на технику - Повезујеуметничкозанимање и уметничкизанатсаодговарајућимпродуктом -Самостално преобликује , амбалажу и предметезарециклажумењајућиимупотребнуфункцију; -Изражавасвоједоживљаје, емоције, имагинацију и запажањаодабранимматеријалом, прибором и техникама -Користиодабранеподатке и информацијекаоподстицајзастваралачкирад -Указује на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа -Успешно распоређујеоблике, боје, линије и/илитекстурекреирајућиоригиналнекомпозиције -Разговарасавршњацима о доживљајупростора, дизајна, уметничких и ученичкихрадова, уважавајућиразличитости -Креативно учествује у обликовању и уређењупростора у школи, кодкућеили у окружењу - Креативање и маштовит -Самостално бираадекватнасредства и медијезаликовноизажавање - Самостално користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије информације , људе, места, догађаје... - Оригиналан је у односу на своје претходне радове -У потпуности одговараназадатутему користећи задате ликовне елементе

ЛИКОВНА КУЛТУРА	
Оцењивање из обавезног предмета ликовна култура, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Оцењује се само рад који је рађен на часу и који се преда на крају часа.	
Област	**Оцена и критеријум:**
➢ Визуелнекарактеристикебиљака и животиња, знаци, симболи, униформе, заставе, ношње... ➢ Пејзаж, портрет, аутопортрет. ➢ Слика, текст, звук. ➢ Краткианимиранифилмови, рекламе, билборди... ➢ Лепописање – плакат, позивнице, честитке... **КОМПОЗИЦИЈА** ➢ Композиција. Дводимензионалне и тродимензионалнекомпозиције, ➢ Организацијакомпозиције, равнотежа. ➢ Орнамент. Традиционална и савременаупотребаорнамената, симетрија. **ПРОСТОР** ➢ Облици у простору. ➢ Непокретниобјекти у отвореном и затвореномпростору (споменици, уметничкадела, експонати...). ➢ Композиција у простору – поставкаизложбе, уређењепросторије, уређењешколе, уређењеоколине у локалнојзаједници... ➢ Оптичкеилузијенадводимензионалнојпо длози, специјалниефектинасцени, у филмовима, игрицама...	- Учтивокомуницира, кратко и јаснообразлажесвој и туђи рад, замисао, утисак, опажање, емоције - Увекјеспреманзачас -Водирачуна о свомрадномокружењу -Своје ликовне задатке увек завршава одговорно на време -Учествује у процесу сценског стваралаштва -У потпуности и самостално остварује све исходе предвиђене за трећи разред - Разуме и логички повезује нове визуелне Врло добар (4) у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања Ученик користи различите технике, материјале, средства и медије за ликовно изражавање емоција и запажања -Редовно доноси прибор потребан за рад-На задату тему одговара уз мању помоћ и асистенцију наставника - Уз помоћ вршњака преобликује , амбалажу и предметезарециклажумењајућиимупотребнуфункцију - Распоређујеоблике, боје, линије и/илитекстурекреирајућиоригиналнекомпозиције -Умедаобразложисвојрад, и естетскидагапроцени - Опажа сличности и разлике у уметничким делима

ЛИКОВНА КУЛТУРА	
Оцењивање из обавезног предмета ликовна култура, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Оцењује се само рад који је рађен на часу и који се преда на крају часа.	
Област	**Оцена и критеријум:**
	- Изворе за свој стваралачки израз проналази у свом окружењу - Користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије Учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће и окружењу - Учествује у процесу сценског стваралаштва - Носи прибор редовно и брине свом радном окружењу - Своје ликовне задатке завршава на време -У великој мери показује остваренoст исхода Добар (3) - у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама - у знатној мери логички повезује чињенице и појмове - већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме - у довољној мери критички расуђује - показује делимични степен активности и ангажовања -Ученикуглавном користиразличитематеријале и техникеликовногизражавања -Понекадседогодиданемаприбор и материјалпотребанзарад, јергајезаборавио -На темуодговараузвећеангажовање и помоћнаставника - Идеје за свој ликовни израз проналази у свом окружењу -Црта и правионоштогаокружује и што може визуелно да прими као информацију - Уз асистенцију наставника тумачи уметничка дела - Уз асистенцију користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије -Труди се да води рачуна о свом радном окружењу - Свој рад образлаже уз ангажовање наставника -Уз помоћ наставника остварује предвиђене исходе

ЛИКОВНА КУЛТУРА	
Оцењивање из обавезног предмета ликовна култура, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Оцењује се само рад који је рађен на часу и који се преда на крају часа.	
Област	**Оцена и критеријум:**
	Довољан (2) -знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену - у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво узподршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује-показује мањи степен активности и ангажовања Показује оскудан ликовниизраз -Радовисуједнолични и монотони - На темуодговараузвеликупомоћнаставника -Можеданаставизапочетирад (довршислику) Честојенеспреманзачас- неодговорно се односи према својим радним обавезама-недоносиприбор -Не водирачуна о своморадномместу -Неуређање - Уз велику асистенцију користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије -Уз велику асистенцију и ангажовање наставника остварује већину исхода Недовољан (1) - знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене - не изводи закључке који се заснивају на подацима - критички не расуђује - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање

ЛИКОВНА КУЛТУРА	
Оцењивање из обавезног предмета ликовна култура, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Оцењује се само рад који је рађен на часу и који се преда на крају часа.	
Област	**Оцена и критеријум:**
	-Ликовни израз је веома оскудан - Углавном нема потребан прибор за рад и не брине о свом радном окружењу - Незаинтересован да учествује у образлагању свог рада - Уз велико ангажовање наставника , не успева да представи визуелне информације из свог непосредног окружења - Не користи дигиталне и електронске уџбенике и предности учења кроз интерактивне медије - Не показује жељу и вољу за напредовањем
Специфичност наставног процеса и учења у Ликовној културу огледа се у повезаности садржаја свих области, као и у испреплетаности компоненти учења.	

П Р О Ј Е К Т Н А Н А С Т А В А - 3. Р А З Р Е Д

Праћењенапредовања и оцењивањепостигнућаученикајеформативно и сумативно и реализујесе у складусаважећим законима и прописима -*Законом о основамасистемаобразовања и васпитања ,Закон о основномобразовању и васпитању,Правилником о оцењивањуученика у основномобразовању и васпитању*. Онојеописно и подразумевадаученициимајуувид у својенапредовање и тонесамо у достизањуисходаизовогпрограма, већ и у развојусвихмеђупредметнихкомпетенција.Оцене су натринивоа: **истичесе, добар, задовољава**Пратисе : начиннакојиученикучествује у активностима, какоприкупљаподатке, какоаргументује, евалуира, документује. Посебнопоузданипоказатељисуквалитетпостављенихпитања, способностдасенађевезамеђупојавама, наведепример, променимишљење у контактусааргументима, разликујучињеницеодинтерпретације, изведезакључак, прихватидругачијемишљење, применинаучено, предвидепоследице, дајукреативнарешења. Наставник, такође, прати и вреднујекакоученицимеђусобносарађују , какоједнидругимапомажу, далииспољавајуиницијативу, какопревазилазетешкоће, далипоказујукритичкомишљењеиликритицизам, коликосукреативни. Изнеуспелихакцијаможесепунотогатакођенаучити. Наставниктокомизраде пројеката иучењаконтинуирано и напримеренначинуказујеученикунаквалитетњеговогпостигнућатакоштоћеповратнаинформацијабитиприлагођена, довољнојасна и информативнакакобиималаулогуподстицајнеповратнеинформације. Свакаактивностједобраприликазапроценунапредовања и давањеповратнеинформације, а ученикетребаоспособљавати и охрабриватидапроцењујусопственинапредак у остваривањуисходаи стандарда предмета, као и напредакдругихученика. Осимсумативногприступа (Дневникваспитнообразовноградазатрећи разред) у формативномприступуимамосталнопраћењеразвоја, напредовања и ангажовањаученика у остваривањуисхода и стандарда, као и самосталност у раду.

ФАЗЕ СВИХ АКТИВНОСТИ У ИЗРАДИ ПРОЈЕКТА	**ОЦЕНА**	**КРИТЕРИЈУМ ПРЕМА ИСХОДИМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА - Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања(„Службени гласник РС – Просветни гласник", број 5/2019, 1/2020 и 6/2020)**
1. **Избор теме** 2. **Дефинисање циља и исхода који се пројектом желе постићи** 3. **Одређивање области којом се бави пројекат и повезаност са наставним предметима** 4. **Планирање активности које одговарају теми и циљу пројекта** 5. **Формирање група**	**Истиче се**	-Самостално проналази информације -Показује изузетну спретност и способност решавања проблема у различитим ситуацијама - Оспособљен за самостално учење кроз различите изворе (штампане, електронске...) - Остварује одличну сарадњу у раду у различитим групама и врстама задатака - Критички се односи према туђем и властитом раду - Способан за самостално доношење одлука - Аргументовано износи чињенице, резултате и информације

6. **Подела задатака и активности ученика за реализацију пројекта у оквиру групе – избор садржаја, материјала, метода рада, дефинисање места и динамике рада по фазама** 7. **Разрада пројекта – реализација планираних активности** 8. **Презентација – приказ добијених резултата и продуката пројекта** 9. **Вредновање пројекта – процена остварености дефинисаних циљева и исхода, указивање на успехе и тешкоће у току реализације пројекта**		- Има одличну способност адаптације на нове начине рада, које усваја брзо и са лакоћом - Самостално и успешно планира активности корак по корак - Поштује рокове рада и преузима одговорност за своје поступке и активности - Самостално укључује / искључује рачунар - Самостално користи програм за цртање - Самостално користи интернет за учење и проналажење информација - Правилно седи при раду са рачунаром - Познаје последице на здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја – Самостално користишколскуплатформузаонлајнучење – Брзо, спретно и с' лакоћом користидигиталнеуџбеникезаучење – Безбедно примењујеначиненакојекорисницидигиталнихуређајаостављајуличнеподатке у дигиталномокружењу – Организујесопственоучење у онлајнокружењунаначинкојинеугрожаваздравље и личнубезбедност, као и сигурностдигиталногуређаја - Константно је ангажован на часу -Показујеиницијативу и креативност у решавањузахтева -Активно учествује у раду давањем конструктивних идеја -Показује велико интересовање за напредак у стицању дигиталних компетенција -Редовно, прецизно и тачно извршава своје обавезе око домаћих задатака

	Добар	- Користидигиталнеуџбеникезаучење уз помоћ наставника - Узима учешће у пројектима и различитим облицима рада - Користи штампане изворе за рад и проналажење информација, а уз асистенцију може да користи и интернет - Сарађује у раду у групи на заједничким активностима - Уз асистенцију укључује и искључује рачунар - Износи чињенице на нивоу репродукције - Углавном правилно седи за рачунаром - Показује жељу за напредовањем - Води редовно запис у свесци - Углавном ради домаће задатке.
	Задовољава	- Повремено ангажовање у раду - Препознаје дигиталне уређаје - Дигиталне уџбенике користи искључиво уз помоћ наставника или других ученика - Користи искључиво штампане изворе за прикупљање информација - Повремено ради домаће задатке у вези са пројектом

Г Р А Ђ А Н С К О В А С П И Т А Њ Е - 3. Р А З Р Е Д

Праћењенапредовања и оцењивањепостигнућаученика у Грађанскомваспитањусереализује у складусаважећимзаконима и прописима - *Законом о основамасистемаобразовања и васпитања , Закон о основномобразовању и васпитању,Правилником о оцењивањуученика у основномобразовању и васпитању*..Онојеописно и подразумевадаученициимајуувид у својенапредовање и тонесамо у достизањуисходаизовогпрограма, већ и у развојунеколикомеђупредметнихкомпетенција, посебно*компетенцијезаодговорноучешће у демократскомдруштву.*Оцене су натринивоа: **истиче се, добар, задовољава**Пратисе : начиннакојиученикучествује у активностима, какоприкупљаподатке, какоаргументује, евалуира, документује. Посебнопоузданипоказатељисуквалитетпостављенихпитања, способностдасенађевезамеђупојавама, наведепример, променимишљење у контактусааргументима, разликујучињеницеодинтерпретације, изведезакључак, прихватидругачијемишљење, применинаучено, предвидепоследице, дајукреативнарешења. Наставник, такође, прати и вреднујекакоученицимеђусобносарађују , какорешавајусукобемишљења, какоједнидругимапомажу, далиисполњавајуиницијативу, какопревазилазетешкоће, далипоказујукритичкомишљењеиликритицизам, коликосукреативни. Изнеуспелихакцијаможесепунотогатакођенаучити. Свакаактивностједобраприликазапроценунапредовања и давањеповратнеинформације, а ученикетребаоспособљавати и охрабриватидапроцењујусопственинапредак у остваривањуисходапредмета, као и напредакдругихученика.

ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ/САДРЖАЈ	ОЦЕНА	КРИТЕРИЈУМ ПРЕМА ИСХОДИМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА - Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања(„Службени гласник РС – Просветни гласник", број 5/2019, 1/2020 и 6/2020)
ЉУДСКА ПРАВА **Сви различити, а сви равноправни** ➢ Различитосту нашој локалној заједници - пополу, узрасту, вери, националности, образовању, интересовању ➢ Равноправност мушкарца и жене ➢ Осетљиве друштвене групе ➢ Стереотипи и предрасуде као основ за дискриминацију ➢ Дискриминација - неједнакопоступање премаособиилинекојгрупинаосновунек	**Истиче се**	-Учениксарађујесасвимчлановимагрупе - Уважавањиховепотребе - Пажљивослушадруге - Поштује договорегрупе, некасни - Својеобавезеизвршаванавреме и тачно - Ученикпоседујезнања,показујеспремностдаприкупља новеинформације из различитих извора – штампаних и електронских - Активноподстичеразменуидеја и знањасачлановимагрупе и уважавањиховеидеје - Разуме улогу и значај локалне заједнице за све

огњиховогличногсвојства (пол, узраст, вера, националност, образовање, инвалидитет) **ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО** **Ја и други у локалној заједници** ➢ Локална заједница ➢ Комуналне услуге ➢ Институције и организације у областиобразовања, културе, здравља, спорта и рекреације, очувањаоколине, безбедности, верскеорганизације ➢ Наша локална заједница – брига наше локалне заједнице о правима и потребама грађана **ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Снага узајамне помоћи** ➢ Солидарност – потреба узајамне бриге и одговорности међу људима ➢ Волонтирање - волонтерскеакцијеученика/ученицашколе у локалнојзаједници (чишћењејавнихповршина, сађењебиљака, помоћстаримљудима, удомљавање напуштених кућних љубимаца ➢ Активности волонтера Црвеног крста у нашој заједници **ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Акција солидарности у локалној заједници** ➢ Планирање и извођење акције солидарности у локалној заједници		грађане -Честопостављапитањакојасеодносенатему - Самостално решава све задатке, ученикје у потпуностипосвећенрешавањузадаткагрупе - Одговорно приступа изради задатака и задужењима - Даје конструктивне предлоге за успешно решавање задатака - Својим активностима доприноси решавању задатака – Сукобе увек решава на миран начин - Преузима одговорност за своје поступке
	Добар	-Учениксарађујесачлановимагрупеузмањетешкоће - Повременоимапроблема у комуникацијиалиихсамосталнорешава - Својеобавезеизвршаваузподсећање и опомињање - Ученикпоседујеизвесназнања и повременоучествујеу размениидеја- Повременопостављапитањакојасеодносенатему - Ученикузпомоћнаставника и/илиосталихчлановагрупеучествује у решавањузадатка - Реткоимапредлогекакорешаватизадатакаликадгадобијерадипоњему - Повременоимаактивностикојенедоприносерешавањузадатка
	Задовољава	-Ученикповременоимасукобе у којиманападаособе а непроблем, кадамусенатоукаженијесклондапроменипонашање - Својеобавезеизвршаваретко и делимично - Ученикпоседујемалознања и показујемалуспремностдаприкупљановеинформације - Реткоучествује у размениидеја- Реткопостављапитањакојасеодносенатему - Минималнодоприносирешавањузадатака.

➢ Утврђивање коме је у заједници потребна помоћ ➢ Промоција акције на нивоу школе ➢ Вредновањев акције		- Немапредлогекакорешаватизадатке и кададобијепредлогеслабоихреализује

Четврти разред

Предмет : **Српски језик** Разред : **четврти**

1. Усмена провера **Наствана тема/ област**	**Оцена 5**	**Оцена 4**	**Оцена 3**	**Оцена 2**	**Оцена 1**
КЊИЖЕВ-НОСТ	– самостално и са разумевањем чита различите врсте текстова; – укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; – разликује књижевне врсте: шаљиву народну	– чита са разумевањем различите врсте текстова; – укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; – препознаје књижевне врсте: шаљиву народну	– уз мање грешке чита са разумевањем различите врсте текстова; – делимично уз мању помоћ, образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; – разликује	– уз мање грешке чита и делимично разуме различите врсте текстова; -врло ретко уз већу помоћ, образложи свој утисак и мишљење – тешко разликује поезију од прозе	-није савладао предвиђене исходе -не познаје основне појмове и не показује жељу данапредује -нема основна књижевно-теоријска знања а због лошег читања не разуме

	песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; – одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; – именује позитивне и негативне особине ликова; – уочи и издвоји основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам); – тумачи идеје књижевног дела; – препозна ситуације кршења/оствари-вања права детета и стереотипе у књижевним делима; – уочи персонификацију и разуме њену улогу у	песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; – одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; – препознаје и разликује позитивне и негативне особине ликова; – препознаје основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам); – уочава идеје књижевног дела; – препозна ситуације кршења/оствари-вања права детета и стереотипе у књижевним делима; – препозна	поезију од прозе – понекада одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; – уз мању помоћ и усмеравање препознаје и разликује позитивне и негативне особине ликова; – препознаје основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам) – понекад уочава идеје књижевног дела; – препозна ситуације кршења/оствари вања права детета и стереотипе у књижевним делима; – уз помоћ препозна	– уз помоћ одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; – само понекад препознаје и разликује позитивне и негативне особине ликова; – врло ретко препознаје основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам) – тешко уочава идеје књижевног дела; – уз већу помоћ препозна ситуације кршења/оствари вања права детета и стереотипе у књижевним делима; – врло ретко уз већу помоћ препозна	текст -не чита школску лектиру и не учествује у интерпретаци ји -на часовима је неактиван

	књижевном делу; – разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; – преприча текст из различитихулога/ перспектива – уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); – уочи супротстављеност лица у драмском тексту; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитује песму и чита прозни текст; – изводи драмске текстове; – усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела;	персонификацију и разуме њену улогу укњижевном делу; – разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; – преприча текст – уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); – препозна супротстављеност лица у драмском тексту; – чита текст углавном поштујући интонацију реченице/стиха; – јасно рецитује песму и чита прозни текст; – изводи драмске текстове; – усвоји позитивне људске	персонификацију у књижевном делу – понекад разликује описивање, приповедање и дијалог у књижевном делу; – уз помоћ укратко преприча текст – препозна основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); – чита текст без поштовања интонације реченице/стиха; – повремено научи и рецитује песму – ретко изводи драмскетекстове; – делимично усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела;	персонификацију у књижевном делу – ретко разликује описивање, приповедање и дијалог у књижевном делу; – тешко може да преприча текст – понекад препозна основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); – уз помоћ чита текст без поштовања интонације реченице/стиха; – врло ретко научи и рецитује песму – ретко изводи драмске текстове; - понекад и делимично усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних	

		вредности на основу прочитаних књижевних дела;		књижевних дела	
ЈЕЗИК граматика и правопис	– повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику; – одреди основне реченичне чланове; – разликује врсту речи од службе речи у реченици; – поштује и примени основна правописна правила; – правилно пише сва три модела управног говора;	-функционално усваја граматичке појмовеобрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – најчешће разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику; – углавном уз велику тачност одреди основне реченичне чланове; – најчешће разликује врсту речи од службе речи у реченици; – поштује и примени основна правописна правила; – најчешће правилно пише сва три	– ретко може да повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – делимично разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику; – делимично тачно одреди основне реченичне чланове; – делимично разликује врсту речи од службе речи у реченици; – делимично поштује и примени основна правописна правила;	– тешко и уз већу помоћ повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – у мањој мери разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику; – уз доста грешака одреди основне реченичне чланове; – тешко уз већу помоћ и подршку разликује врсту речи од службе речи у реченици; – повремено и делимично уз	-није савладао предвиђене исходе -не познаје основне појмове и не показује жељу данапредује -нема иницијативу на часу нити је прихвата -незаинтере-сован је и пасиван

		модела управног говора;	– делимично тачно пише сва три модела управног говора;	помоћ поштује и примени основна правописна правила; – пише сва три модела управног говора уз доста грешака	
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	- употреби основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање; - употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика; -препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији; -напише разгледницу, честитку, приватно писмо; – прилагоди	-користи основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање; -користи речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика; – препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији; – напише разгледницу, честитку,	-уз помоћ учитеља користи основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање; -уочаваречи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика; – уз помоћ учитељице напише разгледницу, честитку, приватно писмо -делимично прилагоди језички израз комуникативној ситуацији	- ретко успева да формулише говорну поруку, дакажеодабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). -писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих правописних,	-не успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби -писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом, -не поштује павописну и

	језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној – повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак; – правилно структурира текст;	приватно писмо – прилагоди језички израз комуникативној ситуацији, формалној и неформалној – углавном повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводизакључак; - најчешће правилно структурира текст;	– уз помоћ и делимично повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак;	граматичких и стилских грешака, али поштује форму - уз помоћ проналази тражене информације у тексту -уз помоћ наставника саставља обавештење, и даје пример за деминутиве и аугментативе	граматичку норму -тешко се изражава а техника читања не задовољава
2.Писана провере	од 86% до 100%	од 66% до 85	од 46% до 65%	од 26% до45%	до25%
3. Практичан рад	/	/	/	/	/
4.Однос према раду	- посебно је мотивисан, креативан, одговоран у раду, - поштује друге, - редован у извршавању обавеза - има високо развијено критичко	-мотивисан је -редовно извршава задатке -најчешће поштује правила рада, -поуздан, марљив и одговоран -углавном доноси прибор и	-за рад потребна помоћ, подстицај и усмеравање, - теже исказује своје мишљење -није самосталан у раду -делимично поштује правила рада - углавном	-ради на нивоу присећања -задатак не завршава и има грешака -површан у раду и поштовању правила - веома често не доноси потребан	-незаитересо-ван за рад - омета друге, тражи пуну пажњу и индивидуални приступ -подстицање и помоћ га не мотивишу на рад

	мишљење - даје креативне идеје и предлоге - поштује правила рада -у презентовању је јасан, тачан и уме да искаже суштину -уочава битно и разликује га од небитног	материјал за рад за рад -повремено даје креативне идеје и предлоге -презентује тачне чињенице и податке -понекад уочава битно и издваја га од небитног	доноси потребан прибор за рад -спор и непрецизан у презентовању	прибор за рад	- не доноси прибор за рад
5. Активност на часу	-самостално и тачно ради задатке -решава додатне задатке	-самостално и углавном тачно ради задатке	-делимично успешно решава задатке	-уз помоћ решава задатке -уз помоћ наставника је активан на часовима	-не ради задатке на часу -и поред подстицаја и подршке учитеља не укључује се у активности на часу
6. Израда домаћих задатака	- редовно и тачно ради домаћи задатак	- редовно и уз мањаодступања одтачности ради домаћизадатак	- повременорадидомаће задаткекоји суделимично тачни	- веома често долази ушколу бездомаћег задатка	-не ради домаћезадатке

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ

Предмет:**Математика** Разред: **четврти**

1. Усмена провера **Наствана тема/ област**	**Оцена 5**	**Оцена 4**	**Оцена 3**	**Оцена 2**	**Оцена 1**
БРОЈЕВИ	- самостално и тачно пише, упоређује и представља бројеве на бројевној правој, -тачно одређује месну вредност цифре -самостално и тачно процењује вредност израза са једном рачунском операцијом; -самостално одредђује вишеструке	-самостално пише, упоређује и представља бројеве на бројевној правој - углавном одређује месну вредност цифре - најчешће самостално и тачно процењује вредност израза са једном рачунском	- најчешће пише, упоређује и представља бројеве на бројевној правој - самостално уз мање грешке одређује месну вредност цифре - уз мање грешке процењује вредност израза са једном рачунском операцијом - често самостално уз мање грешке одређује	-уз помоћ пише, упоређује и представља бројеве на бројевној правој, -уз помоћ одређује месну вредност цифре - ретко самостално процењује вредност израза са једном рачунском операцијом - уз помоћ одређује	-није савладао предвиђене исходе -не познаје основне појмове и не показује жељу данапредује

	декадне јединице најближе датом броју; -тачно израчунава вредност бројевног израза и примењује својства рачунских операција -самостално чита и пише разломке $\frac{m}{n}$ облика (*m*, *n*≤ 10); -самостално упоређује разломке $\frac{m}{n}$ облика са једнаким бројиоцима или имениоцима -тачно сабира и одузима децималне бројеве са највише две децимале - у потпуности уочава и речима описује правило за настајање бројевног низа; - самостално чита	операцијом - углавном одређује вишеструке декадне јединице најближе датом броју; - у великој мери тачно израчунава вредност бројевног израза и примењује својства рачунских операција -чита и пише разломке $\frac{m}{n}$ облика (*m*, *n*≤ 10); -често самостално упоређује разломке $\frac{m}{n}$ облика са једнаким бројиоцима или имениоцима -углавном тачно сабира и одузима децималне бројеве са највише две децимале	вишеструке декадне јединице најближе датом броју; - у мањој мери тачно израчунава вредност бројевног израза и примењује својства рачунских операција - самостално, уз мање грешке чита и пише разломке $\frac{m}{n}$ облика (*m*, *n*≤ 10); - делимично упоређује разломке $\frac{m}{n}$ облика са једнаким бројиоцима или имениоцима - делимично тачно сабира и одузима децималне бројеве са највише две децимале - у мањој мери уочава и речима описује правило за настајање	вишеструке декадне јединице најближе датом броју; -ретко самостално одређује вредност бројевног израза и примењује својства рачунских операција -уз помоћ чита и пише разломке $\frac{m}{n}$ облика (*m*, *n*≤ 10); -уз помоћ решава упоређује разломке облика $\frac{m}{n}$ са једнаким бројиоцима или имениоцима -понекад тачно сабира и одузима децималне бројеве са највише две децимале -ретко уочава и речима описује правило за настајање	

	икористиподатке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм); -самостално и тачно решава задатак применом различитих начина представља-ња проблема	- углавном уочава и речима описује правило за настајање бројевног низа; - у великој мери самостално чита и користи податке представље-не табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм); -углавном самостално и тачно решава задатак применом различитих начина представља-ња проблема	бројевног низа; - делимично самостално чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм); - у мањој мери самостално тачно решава задатак применом различитих начина представља-ња проблема	бројевног низа; -уз помоћ чита и користи податке представље-не табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм); -уз помоћ решава задатак применом различитих начина представља-ња проблема	
ГЕОМЕТРИЈА	-у потпуности именује елементе и опише особине квадра и коцке; -самостално црта мреже и прави моделе квадра и коцке; -зна дапрепозна сликовну представу	-самостално и тачно именује елементе и опише особине квадра и коцке -углавном самостално именује елементе и опише	-самостално уз мање грешке именује елементе и опише особине квадра и коцке -самостално уз грешке именује елементе и опише особине квадра и коцке -у мањој мери	-ретко самостално именује елементе и опише особине квадра и коцке -ретко самостално именује елементе и опише особине квадра и коцке	-није савладао предвиђене исходе -не позанје основне појмове и не показује жељу данапредује

	изгледа тела посматраног са различитих страна;	особине квадра и коцке -углавном зна да препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна;	зна да препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна;	-уз помоћ зна да препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна;	
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	-самостално и тачно чита, упоређује и претвора јединице за мерење површине и запремине; -у потпуности и тачно израчунава површину квадрата и правоугаоника -самостално израчунава површину и запремину квадра и коцке; -самостално решава проблемске задатке у контексту мерења	-углавном самостално и тачно чита, упоређује и претвора јединице за мерење површине и запремине; -тачно израчунава површину квадрата иправоугаоника -углавном тачно израчунава површину и запремину квадра и коцке; -углавном тачно израчунава површину и запремину квадра и коцке;	- самостално уз грешке чита, упоређује и претвора јединице за мерење површине и запремине; -делимично тачно израчунава површину квадрата и правоугаоника - уз помоћ израчунава површину и запремину квадра и коцке; -уз помоћ израчунава површину и запремину квадра и коцке;	- уз помоћ чита, упоређује и претвора јединице за мерење површине и запремине; - уз већу помоћ израчунава површину квадрата и правоугаоника - уз велику помоћ израчунава површину и запремину квадра и коцке; -уз велику помоћ израчунава површину и запремину квадра и коцке;	-није савладао предвиђене исходе -не познаје основне појмове и не показује жељу данапредује
2.Писана провере	од 86% до 100%	од 66% до 85	од 46% до 65%	од 26% до 45%	до25%

3. Практичан рад	/	/	/	/	/
4.Однос према раду	-посебно је мотивисан, креативан, одговоран у раду - поштује друге - редован у извршавању обавеза -има високо развијено критичко мишљење -редовно доноси прибор за рад	-мотивисан је редовно извршава задатке, -поштује правила рада, - редовно доноси прибор за рад уз мања одступања	-за рад потребна помоћ, подстицај и усмеравање, -теже исказује своје мишљење -делимично поштује правила рада - углавном доноси потребан прибор за рад	-ради на нивоу присећања -задатак не завршава и има грешака -површан у раду и поштовању правила - веома често не доноси потребан прибор за рад	-незаитересо-ван за рад -омета друге, тражи пуну пажњу и индивидуални приступ - не доноси прибор за рад
5. Активност на часу	-самостално и тачно ради задатке -решава додатне задатке	-самостално и углавном тачно ради задатке	-делимично успешно решава задатке	-уз помоћ решава задатке -уз помоћ наставника је активан на часовима	-не ради задатке на часу -и поред подстицаја и подршке учитеља не укључује се у активности на часу
6. Израда домаћих задатака	- Редовно и тачно ради домаћи задатак	- редовно и узмања одступања одтачности радидомаћи задатак	- повремено радидомаће задатке који су делимично тачни	- веома често долази у школу без домаћег задатка	-не ради домаће задатке

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ

Предмет:**Природа и друштво** Разред:**четврти**

1. Усмена провера **Наствана тема/ област**	**Оцена 5**	**Оцена 4**	**Оцена 3**	**Оцена 2**	**Оцена 1**
ПРИРОДНЕ И ДРУШТВЕНЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	-самостално и тачноодреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; –самосталнои	- углавном самостално одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; -већим делом	- уз помоћ одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; - уз помоћ	- уз велику помоћ одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на	-није савладао предвиђене исходе -не познаје основне појмове и не показује

	тачно одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије; –самостално и тачно повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи; –у потпуности уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије;	самосталнои тачно одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије; - самостално повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи; -углавном уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије;	одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије; - уз помоћ повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи; -делимично уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије;	географској карти Србије; - уз већу помоћ одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије; - уз велику помоћ повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи; -ретко самостално уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије;	жељу данапреду је
	-самостално и тачно повеже промене у	-углавном самостално повеже	-уз помоћ повеже промене у	-уз велику помоћ повеже промене у	-није савладао предвиђене

ЧОВЕК-ПРИРОДНО И ДРУШТВЕНО БИЋЕ	изгледу свог тела и понашања са одрастањем; –самостално и тачно планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; -самостално затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима у дигиталном окружењу; –самостално и тачнопредстави знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету;	промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; –самостално планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; –затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима у дигиталном окружењу; -самостално представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету;	изгледу свог тела и понашања са одрастањем; –уз помоћ планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; –уз подстицај затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима у дигиталном окружењу; –делимично и уз помоћ представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету;	изгледу свог тела и понашања са одрастањем; –уз велику Помоћпланира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; -уз подстицај затражи помоћ уколико се суочи са непримерен-имсадржајима у дигиталном окружењу; –уз велику помоћ представи неке знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљи-ва у свету;	исходе -не познаје основне појмове и не показује жељу данапреду је
МАТЕРИЈАЛИ	-идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем,	-идентификује и раздваја смеше просејавањем, одливањем,	- уз помоћ идентификује и раздваја смеше просејавањем,	-уз велику помоћ идентификује и раздваја	-није савладао предвиђене исходе

	одливањем, цеђењем и испаравањем; – самостално испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; –самостално и тачно наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; –самостално и тачно наведе примере употребе магнета у свакодневном животу; –самостално и тачно наведе примере превенције и заштите од пожара;	цеђењем и испаравањем; –испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; –самостално наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; –самостално наведе примере употребе магнета у свакодневном животу; –наведе примере превенције и заштите од пожара;	одливањем, цеђењем и испаравањем; –уз помоћ испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; – уз помоћ наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; –уз помоћ наведе примере употребе магнета у свакодневном животу; –уз помоћ наведе примере превенције и заштите од пожара;	смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаравњем; –уз велику помоћ испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; –уз велику помоћ наведе неколико примере штедљивог коришћења електричне енергије; –уз велику помоћ наведе неколико примера употребе магнета у свакодневном животу; –уз велику помоћ наведе примере превенције и заштите од пожара;	-не познаје основне појмове и не показује жељу данапреду је
ПРОШЛОСТ	-самостално и тачно прикаже хронолошки на	-прикаже хронолошки на ленти времена	-делимично тачно прикаже хронолошки на	-уз већу помоћ прикаже хронолошки	-није савладао предвиђене

СРБИЈЕ	ленти времена значајне историјске догађаје и личности; –самостално и тачно опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; –самостално и тачно представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др); –самостално и тачно пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних);	значајне историјске догађаје и личности; –опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; –већим делом самостално представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др); –пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних);	ленти времена значајне историјске догађаје и личности; –у знатној мериопише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; – уз помоћ представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др); – уз поомоћ пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних);	на ленти времена значајне историјске догађаје и личности; –уз већу помоћ опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; –уз велику помоћпредстави ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др); –уз велику помоћпронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних);	исходе -не познаје основне појмове и не показује жељу данапредује

2.Писана провере	од 86% до 100%	од 66% до 85	од 46% до 65%	од 26% до 45%	до25%
3. Практичан рад	-самостално представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом, и/или цртежом); - самостално изведе огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/ закључком)	-самостално представи резултате истраживања (писано, усмено); - Самостално изведе огледе/ експерименте;	-уз помоћ и подстицај представи резултате истраживања (писано, усмено); - уз помоћ изведе огледе/ експерименте	-уз велику помоћ изведе једноставне експерименте	-и поред подстицаја и подршке учитеља не учествује у извођењу најједно-ставнијих огледа
4.Однос према раду	-посебно је мотивисан, креативан, одговоран у раду -поштује друге, -редован у извршавању обавеза -има високо развијено критичко мишљење -редовно доноси прибор за рад	-мотивисан је и најчешће креативан и одговоран у раду - редовно извршава задатке, - поштује правила рада, - редовно доноси прибор за рад уз мања одступања	-за рад потребна помоћ, подстицај и усмеравање, -теже исказује својемишљење -није самосталан -делимично поштује правила рада - углавном доноси потребан прибор за рад	-ради на нивоу присећања -задатак не завршава и има грешака -површан у раду и поштовању правила - веома често не доноси потребан прибор за рад	-незаите-ресован за рад -омета друге, -тражи пуну пажњу и индивиду-ални приступ - не доноси прибор за рад
5. Активност на часу	-самостално и тачно одговара на питања и	-самостално и углавном тачно одговара на	-делимично успешно одговара на	-уз већу помоћ одговара на нека питања и	-не ради задатке на часу

	решава задатке -у потпуности сарађује са другима у групи на заједничким активностима; - самостално и тачно повезује резултате рада са уложеним трудом;	питања и решава задатке -у знатној мери сарађује са другима у групи на заједничким активностима; - самостално повезује резултате рада са уложеним трудом;	питања и решава задатке -најчешће сарађује са другима у групи на заједничким активностима; - уз помоћповезује резултате рада са уложеним трудом;	решава задатке -делимично и у мањој мери сарађује са другима у групи на заједничким активностима;	-и поред подстицаја и подршке учитеља не укључује се у активности на часу
6. Израда домаћих задатака	- редовно и тачно ради домаћи задатак	- редовно и уз мања одступања од тачности ради домаћи задатак	- повремено ради домаће задатке који су делимично тачни	- веома често долази у школу без домаћег задатка	-не ради домаће задатке

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ

Предмет:**Музичка култура** Разред: **четврти**

1. Усмена провера **Наствана тема/ област**	**Оцена 5**	**Оцена 4**	**Оцена 3**	**Оцена 2**	**Оцена 1**
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	-самостално и тачно пева дечије, уметничке и народне песме различитог садржаја и	-пева дечије, уметничке и народне песме различитог садржаја и расположења у складу са текстом	-пева једноставне песме у складу са текстом -најчешће изводи различите	-уз већу помоћ пева једноставне песме у складу са текстом -уз додатни подстицај	-није савладао предвиђене исходе -не познаје основне појмове и не показује жељу данапредује

	расположења у складу са текстом -изводи различите покрете на песме које пева и музику коју слуша -свира пратњу за бројалице и песме на дечијим ритмичким инструменти-ма	-изводи различите покрете на песме које пева и музику коју слуша -свира пратњу за бројалице и песме на дечијим ритмичким инструменти-ма	покрете на песме које пева и музику коју слуша -уз помоћ свира пратњу за бројалице и песме на дечијим ритмичким инструменти-ма	најчешће изводи различите покрете на песме које пева и музику коју слуша	
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	-разликује тонскебоје (гласове и инструменте) -препознаје слушане композиције	-разликује тонскебоје (гласове и инструменте) -углавном препознаје слушане композиције	-препознаје различита темпа и динамику -уз већу помоћ препознаје слушане композиције	-уз већу помоћ препознаје различита темпа и динамику -уз већу помоћ делимично препознаје слушане композиције	-Ни уз додатну помоћ и подстицаје не препознаје тонске боје (гласове и инструменте) -не препознаје слушане композиције
МУЗИЧКО СТВАРАЛА-ШТВО	-изводи и смишља ритмичке пратње користећи ритмичке инструменте -самостално креира покрет	-изводи ритмичке пратње користећи ритмичке инструменте -самостално креира покрет	-уз помоћ изводи једноставне ритмичке пратње користећи различите ритмичке инструменте -понавља	-уз већу помоћ делимично изводи једноставне ритмичке пратње користећи различите ритмичке инструменте	-није заинтересован за извођење ритмичких вежби -ни уз додатну помоћ и подстицаје не може да понови већ

			већ осмишљен покрет	-опонаша звукове из непосредне околине	осмишљен покрет
2.Писана провере	/	/	/	/	/
3. Практичан рад	-свира пратњу за бројалице и песме на дечијим ритмичким инструментима и на металофону	-свира пратњу за бројалице и песме на дечијим ритмичким инструментима и на металофону	-изводи једноставне бројалице на штапићима -уз помоћ и подршку делимично тачно свира песмице на дечијем инструменту	-уз већу помоћ изводи бројалице на штапићима по слободном избору	-ни уз већу помоћ и подршку није у стању да понови ритам кратке бројалице
4.Однос према раду	-посебно је мотивисан, креативан, одговоран у раду, -поштује друге, -редован у извршавању обавеза -има високо развијено критичко мишљење -редовно доноси прибор за рад	-мотивисан је редовно извршава задатке, -најчешће је одговоран у раду -поштује правила рада, - редовно доноси прибор за рад уз мања одступања	-за рад потребна помоћ, подстицај и усмеравање, теже исказује своје мишљење, није самосталан -делимично поштује правила рада - углавном доноси потребан прибор за рад	-ради на нивоу присећања -површан у раду и поштовању правила - веома често не доноси потребан прибор за рад	-незаитересо-ван за рад -омета друге, - не доноси прибор за рад

5. Активност на часу	-самостално и тачно изводи песме певањем и свирањем из нотног текста, -активано учествује у анализирању музичких дела -самостално креира покрет -познаје основне појмове из теорије музике	-тачно изводи песме певањем и свирањем из нотног текста, -активано учествује у анализирању музичких дела -најчешће самостално креира покрет -углавном познаје основне појмове из теорије музике	-пева једноставне песме по слуху у складу са текстом -уз помоћ учествује у анализирању музичких дела	-прати темпо песме, -певе неке делове песме по слуху	-и поред подстицаја и подршке учитеља не учествује у активностима на часу
6. Израда домаћих задатака	- редовно и тачно ради домаћи задатак	- редовно и уз мања одступања од тачности ради домаћи задатак	- повремено ради домаће задатке који су делимично тачни	- веома често долази у школу без домаћег задатка	-не ради домаће задатке

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ

Предмет: **Ликовна култура**Разред: **четврти**

	Оцена 5	Оцена 4	Оцена 3	Оцена 2	Оцена 1
1.Усмена провера	**/**	**/**	**/**	**/**	**/**
2.Писане провере	/	/	/	/	/
3.Практичан рад **Наставна тема/ област**					
композиција	-самостално и креативно примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; -самостално и креативно изражава замисли, интересова-ња, сећања, емоције и машту традицио-налним ликовним техникама; -самостално и креативно користи амбалажу и	-креативно примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; - изражава замисли, интересова-ња, сећања, емоције и машту традицио-налним ликовним техникама; -најчешће самостално и креативно користи амбалажу и предмете за једнократну	-уз помоћ креативно примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; -уз помоћ изражава замисли, интересова-ња, сећања, емоције и машту ликовним техникама по избору; -користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком	-уз већу помоћ и подстицај примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; -уз већу помоћ изражава замисли, интересова-ња, сећања, емоције и машту ликовним техникама по избору; -уз помоћ користи амбалажу и предмете за	-није савладао предвиђене исходе -не познаје основне појмове и не показује жељу да напредује

	предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; -успешно користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад	употребу у стваралачком раду; -углавном успешно користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад	раду; -уз подстицајкористи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад	једнократну употребу у стваралачком раду; -успешно користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад	
СПОРАЗУМЕ-ВАЊЕ	-самостално тумачи једноставне знаке,симболе и садржаје уметничких дела;	-у великој мери тумачи једноставне знаке,симболе и садржаје уметничких дела	-у мањој мери тумачи једноставне знаке,симболе и садржаје уметничких дела	-уз помоћ у мањој мери тумачи једноставне знаке,симболе и садржаје уметничких дела	-није савладао предвиђене исходе -не познаје основне појмове и не показује жељу да напредује
НАСЛЕЂЕ	-у потпуности дискутује о значају одабраног уметника,уметничког дела,споменика и музеја	-у великој мери дискутује о значају одабраног уметника,уметничког дела,споменика и музеја	– у мањој мери дискутује о значају одабраног уметника, уметничког дела,споменика и музеја	– уз помоћ и подршку у мањој мери дискутује о значају уметничког дела,споменика и музеја	-није савладао предвиђене исходе -не познаје основне појмове и не показује жељу да напредује
	-веома	- успешно	-уз подстицај	-уз већи	-није

СЦЕНА	успешно учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; -самостално размарта у групи шта и како је учио и где та знања може применити	учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; -уз малу помоћ размарта у групи шта и како је учио и где та знања може применити	учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; -уз већу помоћ најчешће размарта у групи шта и како је учио и где та знања може применити	подстицај повремено учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; -уз већу помоћ повремено размарта у групи шта и како је учио и где та знања може применити	савладао предвиђене исходе -не познаје основне појмове и не показује жељу да напредује
4.Однос према раду	-посебноје мотивисан, креативан, одговоран у раду, -поштује друге, -редован је у извршавању обавеза -редовно доноси прибор и материјал за рад -поштује инструкције за припремање, одржавање и	-мотивисан, креативан, најчешће одговоран у раду, -поштује друге, - редован у извршавању обавеза -редовно доноси прибор за рад уз мања одступања -најчешће поштује инструкције за припремање,	-углавном је мотивисан, одговоран у раду, -поштује друге, -најчешће редован у извршавању обавеза -углавном доноси прибор и материјал за рад -у мањој мери поштује инструкције за припремање,	-у мањој мери је мотивисан за рад -уз помоћ извршава обавезе -веома често не доноси прибор за рад -уз помоћ и у мањој мери поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и	-незаитере-сован за рад -омета друге, - не доноси прибор за рад

	одлагање материјала и прибора;	одржавање и одлагање материјала и прибора;	одржавање и одлагање материјала и прибора;	прибора;	
5. Активност на часу	-учествује у свим активностима на часу -у потпуности извршава задатке -слуша са пажњом	-учествује у активностима на часу -извршава задатке -слуша са пажњом	-углавном учествује у свим активностима на часу -најчешће извршава задатке и слуша са пажњом	-уз помоћ наставника је активан на часовима -потребан подстицај и мотивација за рад	-ретко мотивисан; -ни поред подстицаја не показује жељу да се укључи у активности на часу
6. Израда домаћих задатака	/	/	/	/	/

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ

Предмет : **Физичко и здравствено васпитање** Разред : **четврти**

1. Усмена провера **Наставна тема/ област**	**Оцена 5**	**Оцена 4**	**Оцена 3**	**Оцена 2**	**Оцена 1**
	/	/	/	/	/
2. Писане провере	/	/	/	/	/
3.	- радом у	- радом у току	-радом	- у току године	-не показује

Практичан рад	току школске године побољшава своје моторичке способности – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – самостално коригује неправилно држање; – правилно подиже, носи и спушта терет; – изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес;	школске године значајно побољшава своје моторичке способности -у стицању и примени моторичких умења и навика превазилази постављене захтеве по обиму и квалитету -има активаноднос према физичком васпитању - углавном правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања – углавном самостално коригује неправилно држање; – најчешће користи терминологију	побољшао у току школске године моторичке способности у границама стандарда, -моторичка умења су у границамамин ималних образовних захтева -однос према физичком васпитању је задовољавајући -делимично правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања – уз помоћ и усмеравање изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу – уз помоћ користи терминологију вежбања; – уз помоћ	није побољшао своје моторичке способности -повремено и уз помоћ изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања – тешко може да изведе кретања, вежбе исаставе уз музичку пратњу – углавном не користи терминологију вежбања; -често не поштује правила понашања на вежбалиштима – често не поштује и не примењује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим вређа друге – свестан је неправилног држања тела, али га не коригује -углавном не	минимум интересова-ња за физичко васпитање -ни уз помоћ наставника не изводи вежбе обликовања – не користи терминоло-гију вежбања; -не поштује правила понашања на вежбали-штима – не поштује и не примењује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим вређа друге -не примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим

	– користи терминологију вежбања – поштује правила понашања на вежбалишти-ма; – поштује мере безбедности током вежбања; -одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима – поштује и примени правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – сагледа резултате физичких способности – препозна здравствено стање када не треба да	вежбања; -углавном поштује правила понашања на вежбалиштима – углавном поштује и примени правила игре; – најчешће навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; - најчешће примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама – увиди значај правилне исхране за вежбање; - најчешће препозна здравствено стање када не треба да вежба – углавном уредно одржава простор у	коригује неправилно држање; -повремено поштује правила понашања на вежбалиштима – уз помоћ и подстицаје најчешће поштује и примени правила игре; – ретко навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; - уз подсећање примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама – углавном увиди значај правилне исхране за вежбање;	примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама – делимично увиђа значај правилне исхране за вежбање;	ситуацијама – не увиђа значај правилне исхране за вежбање;

	вежба; – примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама – уредно одржава простор у коме живи и борави; – увиди значај правилне исхране за вежбање	коме живи и борави; – најчешће увиди значај правилне исхране за вежбање			
4. Однос према раду	- посебно је мотивисан и учествује у свим активностима на часу, - одговоран у раду, - поштује друге, - редован у извршавању обавеза - има високо развијену свест о значају физичке активности	-мотивисан је и најчешће учествује у свим активностима -редовно извршава задатке -најчешће поштује правила игре, -повремено даје креативне идеје и предлоге за игре и активности на часу -углавном	-за рад потребна помоћ, подстицај и усмеравање, -повремено извршава задатке -делимично поштује правила игре - ретко доноси опрему	-често одбија да учествује у активностима -захтев често не испуњава ни уз помоћ и усмеравање -површан у раду и поштовању правила - веома често не доноси опрему	-незаитере-сован за активности - омета друге, -подстицање и помоћ га не мотивишу на активност - не доноси опрему за рад

	- даје креативне идеје и предлоге за игре и активно-сти на часу - поштује правила игара -редовно доноси опрему	доноси опрему			
5. Активност на часу	-самостално и тачно испуњава тражене захтеве -учествује у свим активностим а на часу уз максимално залагање	-самостално и углавном тачно испуњава тражене захтеве -најчешће учествује у свим активностима на часу уз максимално залагање	-делимично испуњава тражене захтеве -већим делом учествује у активностима на часу	-повремено и делимично уз помоћ испуњава тражене захтеве -учествује у активностима на часу уз додатну помоћ	-ни уз додатне подстицаје не прихвата да учествује у активностима на часу
6. Израда домаћих задатака	/	/	/	/	/

Напомена: Приликом оцењивања узима се у обзир способност ученика, степен спретности и умешности, као и његов напредак у погледу моторичких способности.

Историја

- Предметни наставник: Деја Петковић Телесковић

Елементи оцењивања из историје су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

1. писмених провера знања (контролних задатака)
2. усменог испитивања;
3. остале активности.

Закључна оцена се формира као аритметичка средина свих оцена добијених током целе школске године.
При вредновању квалитета знања, оценом се исказује трајност, коректност, свесност и употребљивост знања на разним нивоима (ниво препознавања, ниво репродукције, ниво разумевања, ниво примене и ниво креативног, стваралачког решавања проблема).

1. <u>ПИСМЕНО</u> – Писмена оцењивања се врше најчешће након пређене области, уз ранију најаву, а по распореду писаних провера знања. Писане провере, које трају до 15 минута, не најављују се, а наставник **може** након 2-3 такве провере да унесе оцену у дневник **само** уколико је у најбољем интересу ученика.

Провере знања садрже 40% задатака основног нивоа, 40% задатака средњег нивоа и 20% задатака напредног нивоа. На основу оствареног нивоа постигнућа ученик добија одговарајућу оцену. Код писмених провера користи се следећа табела која изражава однос броја бодова и одговарајућих оцена.

ОЦЕНА	БРОЈ БОДОВА	ОБРАЗОВНИ НИВО
1	0 - 29	
2	30 - 49	Основни ниво
3	50 - 69	Средњи ниво
4	70 - 89	Средњи ниво
5	90 -100	Напредни ниво

У зависности од тежине теста и састава одељења дозвољена су одступања од ±5%.
Ученик сваку оцену са контролне вежбе може поправити.

- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.
- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 3, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

2. <u>УСМЕНО</u> – Ученик у току школске године може добити четири или више оцена на усменом одговарању. Ученик усмено одговара историјске чињенице и садржаје из области које су до тада учене. Ученику су унапред дати називи области које ће бити на усменом испитивању.

3. <u>ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ</u> –Ученик у току школске године може добитиједну или више оцена на основу активности и његових резултата рада:

1) Кратки усмени одговори на часу приликом обраде нове лекције или утврђивања градива;
2) Креативно, стваралачко решавање задатог проблема;
3) Однос према раду;
4) Израда домаћих задатака;
5) Пројекти;
6) Плакати;
7) Презентације;
8) Истраживање;
9) Петнаестоминутне провере (овакав вид провере не мора бити унапред најављен. Служи као повратна информација ученику и наставнику о постигнућу ученика и уписује се кроз активност ученика)
10) Учешће у квизовима (уживо или електронски)
11) Изузетна постигнућа на такмичењима
12) Употреба ИКТ-а

Целокупна активност ученика на часу коју наставник прати у педагошкој свесци или есдневнику може бити изражена сумативном оценом. Оцена не мора нужно да садржи све наведене активности, а може да буде и дата за сваку појединачну активност посебно.

ОЦЕНА	ОДГОВОРИ НА ЧАСУ		АКТИВНОСТ		ПРОЈЕКТИ		
	Усмени одговори	Решавање задатака	Домаћи рад	Однос према раду и рад	Пројекти	Плакати	Презентација

Довољан (2)	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; − у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; − понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	**Решавање задатака** -самостално решава једноставне задатке -једноставне ситуације решава уз помоћ наставника	**Писање** -углавном редовно **Написано** -непотпуно -делимично тачно -делимично уредно **Провера** -углавном зна образложити написано	**Интерес за предмет** -показује на подстицај **Рад на часу** -труди се самостално решавати задатке -повремено учествује у расправи **Сарадња** -тражи помоћ када му нешто није јесно **Извршавање обавеза** -труди се писати све у свеску -на час доноси потребан прибор	- Извршава додељене задатке искључиво на захтев (уколико је у групи или пару уз подршку осталих чланова) -Самостално не може да презентује јер на задату тему није ништа научио/ла - Уважава чланове тима и различитост идеја уколико ради у групи или пару	**Поштовање рока** -предат на време **Величина плаката** -Плакат урађен на папиру А4 или на листу од блока **Изглед** -непрегледно -превише текста (текс исписан ситним словима) - слике ситне - употреба и латинице и ћирилице - писано графитном оловком или оловком која се слабо види **Презентовање** -ученик не може сам да презентује јер на задату тему није ништа научио **Начин излагања** -несигуран, чита само оно што је написано на плакату	**Поштовање рока** -предата на време **Дужина презентације** -предугачка или прекратка **Изглед** -превише ефеката по слајду иако су временски ограничени, - превише текста (ситан или прелази границу текст бокса) -превише анимација -употреба различитих врста позадина -сличне боје слова и позадине,тешко за праћење и читање, - нечитак фонд (искошена слова, писана слова,...) **Презентовање** -не може сам да презентује, слабо се сналази на презентацији **Начин излагања** -чита само шта је написано

Добар (3)	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;	**Решавање задатака** -самостално, брзо и тачно решава једноставне задатке -сложеније задатке решава спорије -решава једноставне проблемске ситуације	**Писање** - редовно **Написано** -углавном потпуно и тачно -углавном уредно **Провера** -углавном зна образложити написано	**Интерес за предмет** -показује **Рад на часу** -вредно ради на часу и самостално решава задатке -радо учествује у расправи **Сарадња** -прихвата рад у пару и групи -ако не разуме тражи помоћ **Извршавње обавеза** -свеска је уредна и потпуна -на час доноси потребан прибор	-Извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком -Самостално не може да презентује већ чита претходно написано -Уважава чланове тима и различитост идеја.	**Поштовање рока** -предат на време **Величина плаката** -Плакат урађен на хамеру одговарајуће величине **Изглед** - вишак текста (читави пасуси написани) -има истакнут наслов –усклађена боја плаката и оловке којом је текст писан, али је фонд текста ситан и не види се. - превише слика (ситне су и не виде се најбоље) **Презентовање** -сналази се на плакату, али уме само да каже оно што је написано **Начин излагања** -уме да каже само оно што пише на плакату, а често и чита са плаката	**Поштовање рока** -предата на време **Дужина презентације** -одговарајућа дужина презентације до 20 слајдова или мало дужа **Изглед** -уједначена позадина, али са вишком ефеката (више од једног ефекта по слајду) -употреба неадекватних ефеката (превише скрећу пажњу) - неадекватан избор позадине, боје и величине фонтова па се слабије види -превише слика и текста на једном слајду или читави пасуси текста по слајду **Презентовање** -сналази се у презентацији **Начин излагања** -уме да каже само оно што пише на презентацији а често и чита написано

Врло добар (4)	− у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; − самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; − решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;	**Решавање задатака** -решава задатке брзо и тачно	**Писање** - редовно **Написано** -потпуно -тачно -детаљно -уредно **Провера** - зна образложити написано -образлаже јасно, тачно и потпуно	**Интерес за предмет** -показује стално **Рад на часу** -концентрисано и вредно ради на часу -редовно и самостално извршава све постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје **Сарадња** -радо учествује у заједничком раду (у пару или групи) -према потреби помаже другима **Извршавње обавеза** -свеска је уредна и потпуна -на час долази припремљен	-Планира динамику рада, организује активности уколико се ради у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране продукте. - Утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе; -Извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком - Самостално може да презентује , образлеже тачно, јасно, прецизно и потпуно - Уважава чланове тима и различитост идеја.	**Поштовање рока** -предат на време **Величина плаката** -Плакат урађен на хамеру одговарајуће величине **Изглед** -прегледно -уравнотежен изглед слика и текста **Презентовање** -образлеже тачно, јасно, прецизно и потпуно **Начин излагања** -зна образложити написано	**Поштовање рока** -предата на време **Дужина презентације** -од 10 до 20 слајдова са одговарајућим садржајем **Изглед** -уједначен изглед (прегледно) - адекватна позадина -две до три различите анимације између слајдова -уравнотежен изглед слика и текста **Презентовање** -образлаже тачно, јасно, прецизно и потпуно **Начин излагања** -зна образложити написано

Одличан (5)	у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; − лако логички повезује чињенице и појмове; − самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; − решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;	**Решавање задатака** -решава задатке брзо и тачно и са лакоћом -самостално и успешно решава сложене задатке -при решавању сложених проблемских ситуациаја комбинује познате стратегије или креира сопствене	**Писање** - редовно **Написано** -потпуно -тачно -детаљно -уредно -нове идеје при решавању **Провера** - зна образложити написано -образлаже јасно, тачно и потпуно	**Интерес за предмет** -изражен -служи се додатним изворима знања **Рад на часу** -концентрисано и вредно ради на часу -редовно и самостално извршава све постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје **Сарадња** -радо учествује и подстиче заједнички рад (у пару или групи) - помаже другима **Извршавње обавеза** -свеска је уредна и потпуна -на час долази припремљен	-Иницира и организује поделу улога и задатака уколико ради у пару или групи,а уколико ради сам све сам организује - Уважава мишљења других и помаже им у реализацији њихових задатака уколико ради у групи или пару,уколико ради сам задатке извршава сам - Фокусиран је на циљ продуката у задатом временском оквиру; - Утврђује приоритете и ризике -Самостално може да презентује , образлаже своје идеје и поступке које примењује јасно, тачно и потпуно	**Поштовање рока** -предат на време **Величина плаката** -Плакат урађен на хамеру одговарајуће величине **Изглед** -прегледно -уравнотежен изглед слика и текста **Презентовање** -своје идеје и поступке које примењује образлаже јасно, тачно и потпуно **Начин излагања** -самоуверен -зна образложити написано уз навођење примера и битних чињеница	**Поштовање рока** -предата на време **Дужина презентације** -од 10 до 20 слајдова са одговарајућим садржајем **Изглед** -ефектно добра -поруку коју оставља је разумљива и лака за праћење **Презентовање** -своје идеје и поступке које примењује образлаже јасно, тачно и потпуно **Начин излагања** -самоуверен -зна образложити написано уз навођење примера и битних чињеница

По завршеној области / теми ученик ће бити у стању да....

5.РАЗРЕД

	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО		НАПРЕДНИ НИВО
НАСТАВНА ТЕМА	**ОЦЕНА** **Довољан (2)**	**ОЦЕНА** **Добар (3)**	**ОЦЕНА** **Врло добар (4)**	**ОЦЕНА** **Одличан (5)**
Основи проучавања прошлости	➢ Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру) ➢ разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; ➢ именује периоде прошлости и историјске периоде ➢ повезује врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека) ➢ разврстава историјске изворе према њиховој основној подели; ➢ користи основне историјске појмове;	➢ Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); ➢ лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; ➢ разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; ➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје; ➢ разврстава историјске изворе према њиховој основној подели; ➢ повезује врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека);	➢ Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); ➢ лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; ➢ разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; ➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје; ➢ разврстава историјске изворе према њиховој основној подели; ➢ повезује врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека)	➢ Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); ➢ лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; ➢ разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; ➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје; ➢ разврстава историјске изворе према њиховој основној подели; ➢ повезује врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека); ➢ користећи дату информацију или ленту времена, смешта

			➢ користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; ➢ изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; ➢ Визуеллне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом ➢ израчуна временску удаљеност између појединих догађаја;	историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; ➢ изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; ➢ прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему ➢ визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом ➢ израчунава временску удаљеност између појединих догађаја;
Праисторија	➢ Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); ➢ –именује периоде прошлости и историјске периоде ➢ наводи главне проналаске у праисторији; ➢ разликује основне	➢ Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); ➢ лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; ➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и	➢ Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); ➢ лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; ➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне	➢ Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); ➢ лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; ➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје;

	одлике каменог и металног доба	наводи граничне догађаје; ➢ наводи главне проналаске и описује њихов утицај на начин живота људи у праисторији; разликује основне одлике каменог и металног доба	догађаје; ➢ наводи главне проналаске и описује њихов утицај на начин живота људи у праисторији; разликује основне одлике каменог и металног доба ➢ користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; ➢ изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; ➢ –прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему ➢ визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом ➢ израчуна временску удаљеност између појединих догађаја;	➢ наводи главне проналаске и описује њихов утицај на начин живота људи у праисторији; ➢ разликује основне одлике каменог и металног доба ➢ користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; ➢ изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; ➢ прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему ➢ визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом ➢ израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; ➢ користи основне

			➢ користи основне историјске појмове;	историјске појмове;
Стари исток	➢ лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; ➢ наводи најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; ➢ разликује врсте писамацивилизација Старог истока;	➢ лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; ➢ одређује место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице ➢ наводи најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; ➢ разликује врсте писамацивилизација Старог истока;	➢ лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; ➢ користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; ➢ одређује место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице; ➢ пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; ➢ наводи најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; ➢ идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; ➢ разликује врсте писамацивилизација Старог истока; ➢ илуструје примерима	➢ лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; ➢ користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; ➢ одређује место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице; ➢ пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; ➢ наводи најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; ➢ идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; ➢ разликује врсте писамацивилизација Старог истока; ➢ илуструје примерима важност утицаја

			важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет; ➢ користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; ➢ изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; ➢ визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом	привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет; ➢ користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; ➢ изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; ➢ прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему ➢ визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом
Античка Грчка	➢ лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке ➢ лоцира на историјској карти најважније цивилизације и	➢ описује особености природних услова и географског положаја античке Грчке; ➢ лоцира на историјској карти	➢ користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; ➢ изложи, у усменом или	➢ користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; ➢ изложи, у усменом или

	државе античке Грчке; ➢ разликује легенде и митове од историјских чињеница; ➢ користи основне историјске појмове;	најважније цивилизације и државе античке Грчке; ➢ приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; ➢ идентификује узроке и последице Грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; ➢ разликује легенде и митове од историјских чињеница; ➢ наводи значај и последице освајања Александра Великог; ➢ користи основне историјске појмове;	писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; ➢ визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом ➢ описује особености природних услова и географског положаја античке Грчке; ➢ лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; ➢ приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; ➢ пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој; ➢ идентификује узроке и последице Грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; ➢ истражује основна обележја и значај религије старих Грка;	писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; ➢ прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему ➢ визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом ➢ описује особености природних услова и географског положаја античке Грчке; ➢ лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; ➢ приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; ➢ пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој; ➢ идентификује узроке и последице Грчко-персијских ратова и

			➢ разликује легенде и митове од историјских чињеница; ➢ наводи значај и последице освајања Александра Великог; ➢ илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; ➢ користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; ➢ израчуна временску удаљеност између појединих догађаја;	Пелопонеског рата; ➢ истражује основна обележја и значај религије старих Грка; ➢ разликује легенде и митове од историјских чињеница; ➢ наводи значај и последице освајања Александра Великог; ➢ илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; ➢ користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; ➢ израчуна временску удаљеност између појединих догађаја;
Антички Рим	➢ лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античког Рима	➢ описује особености природних услова и географског положаја античког	➢ користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву,	➢ користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву,

	➢ разликује легенде и митове од историјских чињеница; ➢ користи основне историјске појмове;	Рима; ➢ лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античког Рима; ➢ приказује друштвену структуру и државно уређење античког Рима ➢ идентификује узроке и последице Пунских ратова ➢ разликује легенде и митове од историјских чињеница; ➢ наводи значај и последице римског освајања Балкана ➢ користи основне историјске појмове;	догађај и личност у одговарајући миленијум или век; ➢ изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; ➢ визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом ➢ описује особености природних услова и географског положаја античке Грчке; ➢ лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античког Рима; ➢ приказује друштвену структуру и државно уређење античког Рима ➢ пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму ➢ идентификује узроке и последице римског освајања Апенинског полуострва ➢ истражује основна	догађај и личност у одговарајући миленијум или век; ➢ изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; ➢ прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему ➢ визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом ➢ описује особености природних услова и географског положаја античког Рима; ➢ лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античког Рима; ➢ приказује друштвену структуру и државно уређење античког Рима ➢ пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; ➢ идентификује узроке и

			обележја и значај религије старих Римљана; ➢ разликује легенде и митове од историјских чињеница; ➢ наводи значај и последице Пунских ратова; ➢ илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; ➢ користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију; ➢ израчуна временску удаљеност између појединих догађаја;	последице римског освајања Апенинског полуострва ➢ истражује основна обележја и значај религије старих Римљана; ➢ разликује легенде и митове од историјских чињеница; ➢ наводи значај и последице освајања римског освајања Картагине; ➢ илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; ➢ користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију; ➢ израчуна временску удаљеност између појединих догађаја;

6.РАЗРЕД

ОСНОВНИ НИВО **СРЕДЊИ НИВО** **НАПРЕДНИ НИВО**

НАСТАВНА ТЕМА	ОЦЕНА Довољан (2)	ОЦЕНА Добар (3)	ОЦЕНА Врло добар (4)	ОЦЕНА Одличан (5)
Основи проучавања прошлости	➢ менује периоде прошлости и историјске периоде ➢ повезује историјске изворе са установама у којима се чувају ➢ наводи главне проналаске праисторије и Старог века ➢ користи основне историјске појмове ➢ именује средњи век и нови век и наводи граничне догађаје ➢ разликује основне одлике средњег и новог века	➢ лоцира одређену временску јединицу на временској ленти ➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје ➢ разврстава историјске изворе према њиховој основној подели ➢ повезује историјске изворе са установама у којима се чувају ➢ наводи главне проналаске праисторије и Старог века ➢ користи основне историјске појмове ➢ именује средњи	➢ лоцира одређену временску јединицу на временској ленти ➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје ➢ разврстава историјске изворе према њиховој основној подели ➢ повезује историјске изворе са установама у којима се чувају ➢ наводи главне проналаске праисторије и Старог века ➢ користи основне историјске појмове ➢ именује средњи век и нови век и наводи	➢ лоцира одређену временску јединицу на временској ленти ➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје ➢ разврстава историјске изворе према њиховој основној подели ➢ повезује историјске изворе са установама у којима се чувају ➢ наводи главне проналаске праисторије и Старог века ➢ користи основне историјске појмове ➢ именује средњи век и нови век и наводи

		век и нови век и наводи граничне догађаје ➢ разврстава историјске изворе за средњи век према њиховој основној подели ➢ повезује историјске изворе са установама у којима се чувају ➢ користи основне историјске појмове (стари век, средњи век, повеља, житије) ➢ разликује основне одлике средњег и новог века	граничне догађаје ➢ разврстава историјске изворе за средњи век према њиховој основној подели ➢ повезује историјске изворе са установама у којима се чувају ➢ користи основне историјске појмове (стари век, средњи век, повеља, житије) ➢ пореди историјске периоде стари и средњи век ➢ разликује основне одлике средњег и новог века ➢ разврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду	граничне догађаје ➢ разврстава историјске изворе за средњи век према њиховој основној подели ➢ повезује историјске изворе са установама у којима се чувају ➢ користи основне историјске појмове (стари век, средњи век, повеља, житије) ➢ пореди историјске периоде стари и средњи век ➢ - разликује основне одлике средњег и новог века ➢ разврстава историјске изворе према њиховој основнојподели и према историјскомпериоду

Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку	➢ користи основне историјске појмове ➢ приказује на историјској карти Константинопољ ➢ користи основне историјске појмовевезане за Византију; хришћанску цркву; ислам; феудализам; Старе Словене ➢ на понуђеним примерима разликује митове и легенде од историјских ➢ користи основне историјске појмовевезане за Словене и прве српске династије; мисију Ћирила и Методија и њихових ученика; Србе и њихове суседе у раном средњем веку; за прве српске династије	➢ повезује визуелне и текстуалне информације са Великом сеобом народа; Франачком државом; са Византијом и њеним владарима ➢ користи основне историјске појмове ➢ повезује визуелне и текстуалне информације са Византијом и њеним владарима; са хришћанском црквом; са исламом; са феудализмом ➢ користи основне историјске појмовевезане за Византију; хришћанску цркву; ислам; феудализам; Старе Словене ➢ на историјској карти лоцира правце миграција Словена и простор насељен Србима и њиховим суседима у раном средњем веку ➢ на понуђеним примерима разликује митове и легенде од историјских ➢ повезује текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом:	➢ образлаже узроке и последице Велике сеобе народа; настанка, ширења и распадања Франачке државе; настанка и развоја Византије ➢ приказује на историјској карти динамику Велике сеобе народа и до којих појава и промена је довела; настанка, ширења и распадања Франачке државе; Константинопољ и динамику настанка, развоја и опадања Византије ➢ -повезује визуелне и текстуалне информације са Великом сеобом народа; Франачком државом; са Византијом и њеним владарима ➢ користи основне историјске појмове ➢ илуструје примерима важност утицаја тековина Велике сеобе народа у савременом друштву ➢ сагледава значај и улогу Карла Великог, Јустинијана и Василија у датом историјском контексту ➢ Константинопољ и динамику настанка, развоја и опадања Византије, Велику сеобу народа, Франачку; динамику настанка, развоја и раскола хришћанске цркве;	➢ образлаже узроке и последице Велике сеобе народа; настанка, ширења и распадања Франачке државе; настанка и развоја Византије ➢ приказује на историјској карти динамику Велике сеобе народа и до којих појава и промена је довела; настанка, ширења и распадања Франачке државе; Константинопољ и динамику настанка, развоја и опадања Византије ➢ повезује визуелне и текстуалне информације са Великом сеобом народа; Франачком државом; са Византијом и њеним владарима ➢ илуструје примерима важност утицаја тековина Велике сеобе народа у савременом друштву ➢ -сагледава значај и улогу Карла Великог, Јустинијана и Василија у датом историјском контексту ➢ илуструје примерима важност утицаја културних тековина Византије у савременом друштву приказује на историјској карти Константинопољ и динамику настанка, развоја и опадања Византије, Велику сеобу народа,

		обичајима Словена, мисија Ћирила и Методија, легенда о Владимиру и Косари ➢ лоцира простор насељен Словенима, Србима и њиховим суседима у раном средњем веку; простор мисионарења, ширења хришћанства међу Јужним Словенима ➢ користи основне историјске појмовевезане за Словене и прве српске династије; мисију Ћирила и Методија и њихових ученика; Србе и њихове суседе у раном средњем веку; за прве српске династије	динамику настанка и развоја ислама ➢ повезује визуелне и текстуалне информације са Византијом и њеним владарима; са хришћанском црквом; са исламом; са феудализмом ➢ сагледава значај и улогу Јустинијана и Василија ИИ у датом историјском контексту ➢ -користи основне историјске појмовевезане за Византију; хришћанску цркву; ислам; феудализам; Старе Словене ➢ -образлаже узроке и последице настанка и развоја хришћанске цркве; настанка и развоја ислама; настанка и развоја феудализма; сеобе Словена у раном средњем веку ➢ -пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева у феудалном друштву ➢ на историјској карти лоцира правце миграција Словена и простор насељен Србима и њиховим суседима у раном средњем веку ➢ на понуђеним примерима разликује митове и легенде од историјских ➢ на основу датих примера изводи закључак о	Франачку; динамику настанка, развоја и раскола хришћанске цркве; динамику настанка и развоја ислама ➢ повезује визуелне и текстуалне информације са Византијом и њеним владарима; са хришћанском црквом; са исламом; са феудализмо ➢ сагледава значај и улогу Јустинијана и Василија ИИ у датом историјском контексту ➢ образлаже узроке и последице настанка и развоја хришћанске цркве; настанка и развоја ислама; настанка и развоја феудализма; сеобе Словена у раном средњем веку ➢ илуструје примерима важност утицаја хришћанске цркве и ислама у савременом друштву ➢ пореди јудаизам, хришћанство и ислам ➢ пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева у феудалном друштву ➢ на историјској карти лоцира правце миграција Словена и простор насељен Србима и њиховим суседима у раном средњем веку ➢ на основу датих примера

			повезаности националне историје са регионалном и европском ➢ повезује текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом: обичајима Словена, мисија Ћирила и Методија, легенда о Владимиру и Косари ➢ на историјској карти лоцира простор насељен Словенима, Србима и њиховим суседима у раном средњем веку; простор мисионарења, ширења хришћанства међу Јужним Словенима ➢ користи основне историјске појмовевезане за Словене и прве српске династије; мисију Ћирила и Методија и њихових ученика; Србе и њихове суседе у раном средњем веку; за прве српске династије ➢ на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (сеобе Словена, мисија Ћирила и Методија, прожимање цивилизација-хришћанство) ➢ образлаже узроке и последице мисије Ћирила и Методија	изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском ➢ повезује текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом: обичајима Словена, мисија Ћирила и Методија, легенда о Владимиру и Косари ➢ прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему (извори за историју Словена у раном средњем веку) ➢ на историјској карти лоцира простор насељен Словенима, Србима и њиховим суседима у раном средњем веку; простор мисионарења, ширења хришћанства међу Јужним Словенима ➢ на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (сеобе Словена, мисија Ћирила и Методија, прожимање цивилизација-хришћанство) ➢ -сагледава значај и улогу кнеза Властимира; кнеза Јована Владимира и краља Михаила; Ћирила и Методија и њихових ученика у датом историјском

				контексту ➢ образлаже узроке и последице мисије Ћирила и Методија
Европа, Средоземље и српске земље у позном средњем веку	- користи основне историјске појмовевезане за: државно уређење феудалних држава; крсташке ратове; Стефан Немања, Србија, Византија, Студеница, Хиландар; задужбина, Жича, Свети Сава, Стефан Немањић, архиепископија -изложи у усменом облику историјске догађаје	-на историјској карти лоцира највеће и најзначајније државе средњег века; крсташке државе и најзначајније правце крсташких ратова, Србију доба Стефана Немање и Стефана Немањића - користи основне историјске појмовевезане за: државно уређење феудалних држава; крсташке ратове; Стефан	-на историјској карти лоцира највеће и најзначајније државе средњег века; крсташке државе и најзначајније правце крсташких ратова, Србију доба Стефана Немање и Стефана Немањића - користи основне историјске појмовевезане за: државно уређење феудалних држава; крсташке ратове; Стефан Немања, Србија, Византија, Студеница, Хиландар;	на историјској карти лоцира највеће и најзначајније државе средњег века; крсташке државе и најзначајније правце крсташких ратова, Србију доба Стефана Немање и Стефана Немањића - користи основне историјске појмовевезане за: државно уређење феудалних држава; крсташке ратове; Стефан Немања, Србија, Византија,

	исправним хронолошким редоследом -користи основне историјске појмове: краљ, велики жупан, Жича, Хиланадар, Студеница, архиепископ; владарске титуле, задужбинарску делатност, основна обележја владавине Немањића; Душанов законик, цар Душан, Дечани, Призрен -користи основне историјске појмове: република, монархија, Твртко И Котроманић; Моравска Србија, кнез Лазар, кнегиња Милица, Косовски бој -користи основне историјске појмове: Косовски бој, кнез Лазар, 1389, Крушевац, Милош Обилић, Вук Бранковић, Српска деспотовина, деспот Стефан Лазаревић, Београд, Лазаревићи, Бранковићи, Ђурађ Бранковић, Смедерево, Османско царство, пад Византије, Србије, Босне, Зете под османску власт - на понуђеним примерима разликује легенде и митове од историјских	Немања, Србија, Византија, Студеница, Хиландар; задужбина, Жича, Свети Сава, Стефан Немањић, архиепископија - повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (живот становника села и града; болести, проблеми, жене и мушкарци); (фреске, иконе, арабеске, витраже и др.) -изложи у усменом облику историјске догађаје исправним хронолошким редоследом - користи основне историјске појмове: краљ, велики жупан, Жича, Хиланадар, Студеница, архиепископ; владарске титуле, задужбинарску делатност, основна обележја владавине Немањића; Душанов законик, цар Душан, Дечани, Призрен -повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом - на понуђеним примерима разликује легенде и митове од	задужбина, Жича, Свети Сава, Стефан Немањић, архиепископија - сагледава значај и улогу владара и сталешких скупштина у појединим државама; Фридриха Барбаросе, Саладина и Ричарда Лавље Срце у Крсташким ратовима;Стефана Немање Стефана Немањића и Светог Саве у развоју српске државе - прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему - пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доба, припадника постојећих друштвених слојева у средњем веку; романику и готику, културне области, школство, књижевност.. - повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (живот становника села и града; болести, проблеми, жене и мушкарци); (фреске, иконе, арабеске, витраже и др.) - користећи дату информацију смести историјску појаву, догађај, личност у одговарајући век -на основу датих примера изводи закључак о	Студеница, Хиландар; задужбина, Жича, Свети Сава, Стефан Немањић, архиепископија - сагледава значај и улогу владара и сталешких скупштина у појединим државама; Фридриха Барбаросе, Саладина и Ричарда Лавље Срце у Крсташким ратовима;Стефана Немање Стефана Немањића и Светог Саве у развоју српске државе - прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему - пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доба, припадника постојећих друштвених слојева у средњем веку; романику и готику, културне области, школство, књижевност.. - повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (живот становника села и града; болести, проблеми, жене и мушкарци); (фреске, иконе, арабеске, витраже и др.) - илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација (готика, Шпанска уметност и др.) - илуструје примерима важност утицаја привредних,

	чињеница (кнез Лазар, Вук Бранковић, Милош Обилић, Југ Богдан, Девет Југовића)	историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности -користи основне историјске појмове: република, монархија, Твртко И Котроманић; Моравска Србија, кнез Лазар, кнегиња Милица, Косовски бој -користи основне историјске појмове: Косовски бој, кнез Лазар, 1389, Крушевац, Милош Обилић, Вук Бранковић, Српска деспотовина, деспот Стефан Лазаревић, Београд, Лазаревићи, Бранковићи, Ђурађ Бранковић, Смедерево, Османско царство, пад Византије, Србије, Босне, Зете под османску власт -на понуђеним примерима разликује легенде и митове од историјских чињеница (кнез Лазар, Вук Бранковић, Милош Обилић, Југ Богдан, Девет Југовића)	повезаности националне историје са регионалном и европском (Трећи крсташки поход, вазални односи са Византијом, ктиторска делатност) -издваја најистакнутије српске владарске породице: Вукановићи, Немањићи -приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена (утицај ИВ крсташког похода) користи основне историјске појмове: краљ, велики жупан, Жича, Хиланадар, Студеница, архиепископ; владарске титуле, задужбинарску делатност, основна обележја владавине Немањића; Душанов законик, цар Душан, Дечани, Призрен -сагледа значај и улогу истакнутих личности: Стефана Немање, Стефана Немањића и Светог Саве, Стефан Душан, Мрњавчевићи у датом историјском контексту -повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом - приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена: границе Србије током владавине династије	научних и културних тековина средњег века у савременом друштву (писмо, грађевине, бројеви, сликарство, наука и др.) изложи у усменом облику историјске догађаје исправним хронолошким редоследом - користећи дату информацију смести историјску појаву, догађај, личност у одговарајући век -на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (Трећи крсташки поход, вазални односи са Византијом, ктиторска делатност) -издваја најистакнутије српске владарске породице: Вукановићи, Немањићи -приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена (утицај ИВ крсташког похода) -илуструје примерима важност утицаја културних тековина средњег века у савременом друштву (Савиндан,Хиландар, Студеница, Жича, СПЦ) користи основне историјске појмове: краљ, велики жупан, Жича, Хиланадар, Студеница, архиепископ;

			Немањића - на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (долазак Турака на Балкан) - текстуалне информације у народним песмама повезује са одговарајућим историјским периодом - на понуђеним примерима разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности користи основне историјске појмове: република, монархија, Тврткo И Котроманић; Моравска користи основне историјске појмове: краљ, велики жупан, Жича, Хиланадар, Студеница, архиепископ; владарске титуле, задужбинарску делатност, основна обележја владавине Немањића; Душанов законик, цар Душан, Дечани, Призрен -повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом -илуструје примерима важност утицаја културних тековина средњег века у савременом друштву (Савиндан, СПЦ, задужбине,	владарске титуле, задужбинарску делатност, основна обележја владавине Немањића; Душанов законик, цар Душан, Дечани, Призрен -сагледа значај и улогу истакнутих личности: Стефана Немање, Стефана Немањића и Светог Саве, Стефан Душан, Мрњавчевићи у датом историјском контексту -повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом -илуструје примерима важност утицаја културних тековина средњег века у савременом друштву (Савиндан, СПЦ, задужбине, фреске, иконе, житија; Законик) -образлаже узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима (уздизање Душана за цара, распадање Србије у време цара Уроша) - приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена: границе Србије током владавине династије Немањића - на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и

			фреске, иконе, житија; Законик) -образлаже узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима (уздизање Душана за цара, распадање Србије у време цара Уроша) - приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена: границе Србије током владавине династије Немањића - на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (долазак Турака на Балкан) - текстуалне информације у народним песмама повезује са одговарајућим историјским периодом -користи основне историјске појмове: република, монархија, на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (долазак Турака на Балкан) користи основне историјске појмове: Косовски бој, кнез Лазар, 1389, Крушевац, Милош Обилић, Вук Бранковић, Српска деспотовина, деспот Стефан	европском (долазак Турака на Балкан) - текстуалне информације у народним песмама повезује са одговарајућим историјским периодом -користи основне историјске појмове: краљ, велики жупан, Жича, Хиланадар, Студеница, архиепископ; владарске титуле, задужбинарску делатност, основна обележја владавине Немањића; Душанов законик, цар Душан, Дечани, Призрен -сагледа значај и улогу истакнутих личности: Стефана Немање, Стефана Немањића и Светог Саве, Стефан Душан, Мрњавчевићи у датом историјском контексту -повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом -илуструје примерима важност утицаја културних тековина средњег века у савременом друштву (Савиндан, СПЦ, задужбине, фреске, иконе, житија; Законик) -образлаже узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима (уздизање Душана за цара, распадање

			Лазаревић, Београд, Лазаревићи, Бранковићи, Ђурађ Бранковић, Смедерево, Османско царство, пад Византије, Србије, Босне, Зете под османску власт - пореди историјске појаве: народне песме и изворе о Косовском боју - образлаже узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима (Косовски бој) - сагледава значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту: кнез Лазар, Вук Бранковић, Милош Обилић, Стефан Лазаревић, Ђурађ Бранковић - на понуђеним примерима разликује легенде и митове од историјских чињеница (кнез Лазар, Вук Бранковић, Милош Обилић, Југ Богдан, Девет Југовића) - образлаже узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима (Српска деспотовина између Угарске и Османлија) - приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена: ширење Турака на Балкану, Српска деспотовина - на основу датих примера	Србије у време цара Уроша) - приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена: границе Србије током владавине династије Немањића - на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (долазак Турака на Балкан) - текстуалне информације у народним песмама повезује са одговарајућим историјским периодом -користи основне историјске појмове: Косовски бој, кнез Лазар, 1389, Крушевац, Милош Обилић, Вук Бранковић, Српска деспотовина, деспот Стефан Лазаревић, Београд, Лазаревићи, Бранковићи, Ђурађ Бранковић, Смедерево, Османско царство, пад Византије, Србије, Босне, Зете под османску власт - пореди историјске појаве: народне песме и изворе о Косовском боју - образлаже узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима (Косовски бој) - сагледава значај и улогу истакнутих личности у датом историјском

			изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (долазак Турака на Балкан, српска средњовековна култура)	контексту: кнез Лазар, Вук Бранковић, Милош Обилић, Стефан Лазаревић, Ђурађ Бранковић - на понуђеним примерима разликује легенде и митове од историјских чињеница (кнез Лазар, Вук Бранковић, Милош Обилић, Југ Богдан, Девет Југовића) - образлаже узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима (Српска деспотовина између Угарске и Османлија) - приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена: ширење Турака на Балкану, Српска деспотовина - на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (долазак Турака на Балкан, српска средњовековна култура)
Европа, свет и српске земље у раном новом веку (Прединдустријско доба)	➢ именује историјске периоде и наводи граничне догађаје ➢ користећи дату информацију препознаје историјску личност и смешта је на ленту времена	➢ именује историјске периоде и наводи граничне догађаје ➢ приказује на историјској карти динамику Великих географских открића; настанка и ширења мануфактуре; ширења хуманизма и ренесансе;	➢ сагледава значај и улогу истакнутих личности у Великим географским открићима: Кристифор Колумбо, Изабела Кастиљска, Магелан, де Гама; Леонардо да Винчи, Микеланђело, Николо Макијавели, Никола Коперник, Исак Њутн; Мартин Лутер; Карло В,	➢ образложи узроке и последице научно-техничких открића у раном новом веку; Великих географских открића; настанка мануфактуре; настанка и развоја хуманизма и ренесансе; настанка и развоја реформације и противреформације; настанка

	➢ на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у раном новом веку ➢ на историјској карти лоцира простор насељен Србима у Хабзбуршкој монархији, Млетачкој републици и Дубровнику	развоја протестантизма у Европи; апсолутистичке монархије ➢ разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у раном новом веку ➢ -користећи дату информацију препознаје историјску личност и смешта је на ленту времена ➢ -приказује на историјској карти динамику развоја Османског царства у Европи; простор који је обухватала Пећка патријаршија ➢ на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у раном новом веку ➢ на историјској карти лоцира простор насељен Србима у Хабзбуршкој монархији, Млетачкој републици и Дубровнику	Елизабета И, Изабела Кастиљска, Филип ИИ Хабзбуршки, Луј ХИВ ➢ илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација: колонизација, христијанизација, ропство, култура исхране; важност утицаја културних (верских) тековина раног новог века у савременом друштву; важност утицаја културних тековина раног новог века у савременом друштву ➢ приказује на историјској карти динамику Великих географских открића; настанка и ширења мануфактуре; ширења хуманизма и ренесансе; развоја протестантизма у Европи; апсолутистичке монархије ➢ разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у раном новом веку ➢ културу средњег и новог века ➢ идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег века и раног новог века ➢ сагледава значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту Сулејман Величанствени,	и развоја апсолутистичких монархија ➢ сагледава значај и улогу истакнутих личности у Великим географским открићима: Кристифор Колумбо, Изабела Кастиљска, Магелан, де Гама; Леонардо да Винчи, Микеланђело, Николо Макијавели, Никола Коперник, Исак Њутн; Мартин Лутер; Карло В, Елизабета И, Изабела Кастиљска, Филип ИИ Хабзбуршки, Луј ХИВ ➢ илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација: колонизација, христијанизација, ропство, култура исхране; важност утицаја културних (верских) тековина раног новог века у савременом друштву; важност утицаја културних тековина раног новог века у савременом друштву ➢ -приказује на историјској карти динамику Великих географских открића; настанка и ширења мануфактуре; ширења хуманизма и ренесансе; развоја протестантизма у Европи; апсолутистичке монархије ➢ разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у

			Мехмед-паша Соколовић, Макарије Соколовић, Арсеније ИИИЧарнојевић, Арсеније ИВЈовановић ➢ користећи дату информацију препознаје историјску личност и смешта је на ленту времена ➢ презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних извора ➢ приказује на историјској карти динамику развоја Османског царства у Европи; простор који је обухватала Пећка патријаршија ➢ на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са европском и светском ➢ пореди историјске појаве: Западну и Југо-Источну Европу у ХВИ веку; хајдуке и ускоке; положај Срба под различитим државама ➢ пореди положај припадника постојећих друштвених слојева у раном новом веку ➢ на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у раном новом веку ➢ повезује визуелне и	раном новом веку ➢ пореди историјске појаве: основна обележја сталешке и апсолутистичке монархије; ➢ културу средњег и новог века ➢ идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег века и раног новог века ➢ сагледава значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту Сулејман Величанствени, Мехмед-паша Соколовић, Макарије Соколовић, Арсеније ИИИЧарнојевић, Арсеније ИВЈовановић ➢ користећи дату информацију препознаје историјску личност и смешта је на ленту времена ➢ презентује резултате истраживања заснованог на коришћењу одабраних извора и литературе ➢ образложи узроке и последице настанка и ширења Османског царства; слабљења Османског царства; обнављања и укидања Пећке патријаршије и исламизације; учешћа Срба у ратовима хришћанских сила против Османлија, сеоба Срба, настанка Војне крајине ➢ приказује на историјској карти динамику

			текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом ➢ на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са европском и светском(ратови хришћанских сила против Османлија) ➢ на историјској карти лоцира простор насељен Србима у Хабзбуршкој монархији, Млетачкој републици и Дубровнику	развоја Османског царства у Европи; простор који је обухватала Пећка патријаршија ➢ на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са европском и светском ➢ пореди историјске појаве: Западну и Југо-Источну Европу у ХВИ веку; хајдуке и ускоке; положај Срба под различитим државама ➢ пореди положај припадника постојећих друштвених слојева у раном новом веку ➢ илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација (исламизација, унијаћење, покатоличавање и др.) ➢ на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у раном новом веку ➢ повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом ➢ на основу датих примера изводи закључак о повезаности националне историје са европском и светском(ратови хришћанских сила против Османлија) ➢ образложи узроке и

				последице настанка Војне крајине ➢ а историјској карти лоцира простор насељен Србима у Хабзбуршкој монархији, Млетачкој републици и Дубровнику

7. РАЗРЕД

	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО	
НАСТАВНА ТЕМА	**ОЦЕНА** **Довољан (2)**	**ОЦЕНА** **Добар (3)**	**ОЦЕНА** **Врло добар (4)**	**ОЦЕНА** **Одличан (5)**
Основи проучавања прошлости	➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје ➢ - повезује историјске изворе са установама у којима се чувају ➢ - именује нови век и наводи граничне догађаје ➢ - користи основне историјске појмове (стари	➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје ➢ - повезује историјске изворе са установама у којима се чувају ➢ - именује нови век и наводи граничне догађаје	➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје ➢ - повезује историјске изворе са установама у којима се чувају ➢ - именује нови век и наводи граничне догађаје ➢ - користи основне историјске појмове (стари	➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје ➢ - повезује историјске изворе са установама у којима се чувају ➢ - именује нови век и наводи граничне догађаје ➢ - користи основне историјске појмове (стари

	век, средњи век, повеља, житије)	➢ - користи основне историјске појмове (стари век, средњи век, повеља, житије) ➢ - пореди историјске периоде ➢ - разврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду ➢	век, средњи век, повеља, житије) ➢ - пореди историјске периоде ➢ - разврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду ➢	век, средњи век, повеља, житије) ➢ - пореди историјске периоде ➢ - разврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду ➢
Европа, свет и српски народ на почетку индустријског доба (од средине ХВИИИ до средине ХИХ века)	➢ Користи основне историјске појмове ➢ -Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи ➢ -Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност	➢ Користи основне историјске појмове ➢ - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ -Сагледава значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ -Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи ➢ -Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност ➢ - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом	- Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ -Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени) ➢ -Сагледава значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ -Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи ➢ -Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност ➢ -Изражава своје ставове на аргументован начин ➢ - Доводи у везу	- Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ -Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени) ➢ -Сагледава значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ -Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи ➢ -Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност ➢ -Изражава своје ставове на аргументован начин ➢ - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на

		веку ➢ - Препознаје основне карактеристике различитих идеологија ➢ Употреби податке из табеле у једноставном истраживању	узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима ➢ - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку ➢ - Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба ➢ - Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера ➢ - Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја -Употреби податке из табеле у истраживању	конкретним примерима ➢ - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом век ➢ - Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба ➢ - Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора ➢ - Упоређује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других ➢ - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету ➢ -Употреби податке из табеле у истраживању ➢ -Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку ➢ - Анализирајући дате примере уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу

Европа, свет и српски народ у другој половини ХИХ века	-Препознаје основне карактеристике различитих идеологија ➢ -Користи основне историјске појмове ➢ - На карти показује места где су се десили одређени догађаји	➢ Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима-Препознаје основне карактеристике различитих идеологија -Користи основне историјске појмове ➢ - На карти показује места где су се десили одређени догађаји ➢ - Самостално или у групи реализује једноставне задатке ➢ - Препознаје основне карактеристике различитих идеологија -Употреби податке из табеле у једноставном истраживању	➢ Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима ➢ -Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском на основу датих примера ➢ -Препознаје основне карактеристике различитих идеологија ➢ -Анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике ➢ - На карти показује места где су се десили одређени догађаји ➢ - Сагледава значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ - Самостално или у групи реализује задатке ➢ - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку ➢ - Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба ➢ - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и	-Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском на основу датих примера ➢ -Анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике ➢ Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ - Самостално или у групи реализује сложене задатке ➢ - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса ➢ - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом век ➢ Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба ➢ - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса ➢ - Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима

			процеса на конкретним примерима ➢ - Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера ➢ - Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја ➢ - Упоређује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других ➢ - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету ➢ -Употреби податке из табеле у истраживању ➢ -Повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни)	историјских извора ➢ - Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја ➢ - Упоређује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других ➢ - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету ➢ -Употреби податке из табеле у сложеном истраживању ➢ -Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку ➢ - Анализирајући дате примере уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу ➢ -Повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни)
Европа, свет и српски	- Користи основне историјске појмове	- Користи основне историјске појмове	➢ Доводи у везу узроке и последице историјских	➢ Доводи у везу узроке и последице историјских

народ на почетку XX ве	➢ Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва: споменичко наслеђе Балканских ратова, 11. новембар ➢ - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку: Балкански ратови и Први светски рат, Србија, Краљевина СХС	➢ - Сагледава значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту: Петар И и Александар Карађорђевић, Николај ИИ Романов, Вилхелм ИИ, Вудро Вилсон ➢ - Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва: споменичко наслеђе Балканских ратова, 11. новембар ➢ - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку: Балкански ратови и Први светски рат, Србија, Краљевина СХС ➢ - Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом: прелазак Срба преко Албаније и др. ➢ - Презентује самостално, или у групи , резултате једноставног истраживања заснованог на	догађаја, појава и процеса на конкретним примерима: Балкански ратови, Први светски рат ➢ Сагледава значај и улогу истакнутих личности у датоава м историјском контексту: Петар И и Александар Карађорђевић, Николај ИИ Романов, Вилхелм ИИ, Вудро Вилсон ➢ - Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку: интереси великих сила и савеза; Балкански ратови ➢ - Уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе ➢ - Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја ➢ - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву: односи између великих сила, позиција Србиј ➢ Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из	догађаја, појава и процеса: Балкански ратови, Први светски рат ➢ Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту: Петар И и Александар Карађорђевић, Николај ИИ Романов, Вилхелм ИИ, Вудро Вилсон ➢ - Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку: интереси великих сила и савеза; Балкански ратови ➢ - Уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе ➢ - Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја ➢ - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву: односи између великих сила, позиција Србије ➢ - Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности ➢ -Препознаје смисао и сврху неговања сећања на

		коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ	историје државе и друштва: споменичко наслеђе Балканских ратова, 11. новембар ➢ - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку: Балкански ратови и Први светски рат, Србија, Краљевина СХС ➢ - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву ➢ - Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом: прелазак Срба преко Албаније и др. ➢ Раздваја битно од небитног у историјској нарацији ➢ - Презентује самостално, или у групи , резултате истраживања истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ	важне личности и догађаје из историје државе и друштва: споменичко наслеђе Балканских ратова, 11. новембар ➢ - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку: Балкански ратови и Први светски рат, Србија, Краљевина СХС ➢ - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву ➢ - Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом: прелазак Срба преко Албаније и др. ➢ - Уочава улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости: "Тамо далеко", *Време смрти, Дан шести* и др. ➢ Презентује самостално резултате сложеног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ

8. РАЗРЕД

ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО

НАСТАВНА ТЕМА	**ОЦЕНА** **Довољан (2)**	**ОЦЕНА** **Добар (3)**	**ОЦЕНА** **Врло добар (4)**	**ОЦЕНА** **Одличан (5)**
Основи проучавања прошлости	➢ именује и разликује основне временске одреднице - именује историјске периоде и зна редоследисторијски х периода -уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости - препознаје значење основних појмова из историје цивилизације	➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје ➢ повезује историјске изворе са установама у којима се чувају ➢ именује Савремено доба и наводи граничне догађаје ➢ користи основне историјске појмове ➢ пореди историјске периоде	➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје ➢ повезује историјске изворе са установама у којима се чувају ➢ именује Савремено доба и наводи граничне догађаје ➢ користи основне историјске појмове ➢ - пореди историјске периоде ➢ разврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду	➢ именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје ➢ повезује историјске изворе са установама у којима се чувају ➢ именује Савремено доба и наводи граничне догађаје ➢ користи основне историјске појмове ➢ пореди историјске периоде ➢ разврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду ➢ пореди различите историјске изворе и

				рангира их на основуњихових сазнајних вредности
Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду између два рата	➢ Користи основне историјске појмове ➢ Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи ➢ Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност ➢ Препознаје основне карактеристике различитих идеологија ➢ Идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту	➢ Користи основне историјске појмове ➢ Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени) ➢ Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи ➢ Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност ➢ Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима ➢ Препознаје основне карактеристике различитих идеологија ➢ Употреби податке из табеле у једноставном истраживању	➢ Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени) ➢ Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи ➢ Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност ➢ Изражава своје ставове на аргументован начин ➢ Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима ➢ Приказује на	➢ Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност ➢ -зражава своје ставове на аргументован начин ➢ Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима ➢ -Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу ➢ Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера ➢ Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора

		➢ Идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту	историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу ➢ -Препознаје основне карактеристике различитих идеологија ➢ -Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих пример ➢ Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја ➢ Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свет ➢ Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у савременом добу ➢ дентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту ➢ Уочи елементе континуитета и	➢ Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја ➢ Упоређује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других ➢ Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету ➢ Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у савременом добу ➢ Анализирајући дате примере уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу ➢ - дентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту ➢ Уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности ➢ Наведе примере

			дисконтинуитета српске државности	како су идеје о родној верскојиетничкојравноправности утицале на савремене политичке прилике иразвојдруштва;
Други светски рат	➢ Препознаје основне карактеристике различитих идеологија ➢ Користи основне историјске појмове ➢ На карти показује места где су се десили одређени догађаји ➢ -Препознаје основне карактеристике различитих идеологија ➢ Употреби податке из табеле у једноставном истраживању ➢ Самостално или у групи реализује једноставне задатке	➢ Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима ➢ Препознаје основне карактеристике различитих идеологија ➢ -Користи основне историјске појмове ➢ -На карти показује места где су се десили одређени догађаји ➢ Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ Самостално или у групи реализује једноставне задатке ➢ Препознаје основне карактеристике различитих идеологија ➢ Употреби податке из табеле у једноставном истраживању ➢ Објасни значење	➢ Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима ➢ -Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском на основу датих примера ➢ -Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у Савременом добу ➢ -Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима ➢ Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених	➢ -Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у Савременом добу ➢ Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у Савременом добу ➢ -Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера ➢ Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора ➢ Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу

		појмова геноцид и Холокауст	слојева и група у Савременом добу ➢ -Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера ➢ Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету ➢ Повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни)	садржаја ➢ -Упоређује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других ➢ Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету ➢ -Употреби податке из табеле у једноставном истраживању Уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима ➢ Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији ➢ - Идентификује узроке, елементе и последице историјских сукоба и ратова и дискутује о могућим начинима превенције конфликта

Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду хладног рата	Користи основне историјске појмове Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу Препозна на примерима из савремене историје важност поштовања људских права	➢ Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима ➢ -Користи основне историјске појмове ➢ Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва ➢ Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу ➢ Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву ➢ -Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом ➢ -Презентује самостално, или у групи , резултате једноставног истраживања заснованог на	➢ Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима ➢ Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ - Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у Савременом добу ➢ Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја ➢ Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву: односи између великих сила, позиција Србије и Југославије ➢ Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва ➢ -Приказује на историјској карти динамику	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту ➢ - Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у Савременом добу ➢ Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја ➢ Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву: односи између великих сила, позиција Србије и Југославије ➢ -Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности ➢ Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу ➢ Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву

		коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ -Препозна на примерима из савремене историје важност поштовања људских права	различитих историјских појава и промена у савременом добу ➢ Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву ➢ Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом ➢ Презентује самостално, или у групи , резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ Препозна на примерима из савремене историје важност поштовања људских права	➢ Презентује самостално резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ ➢ Анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног материјала ➢ Препозна на примерима из савремене историје важност поштовања људских права ➢ Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији
Европа, свет и српске држава и народ у савременимпроцеси ма	Користи основне историјске појмове Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва Презентује у групи , резултате	➢ Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима ➢ Користи основне историјске појмове ➢ Препознаје смисао и сврху неговања	➢ Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима ➢ Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту	Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у Савременом добу ➢ Пореди различите историјске изворе и

	једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ	сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва ➢ Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу ➢ Презентује самостално, или у групи , резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ	➢ Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја ➢ Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва ➢ Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу ➢ Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву ➢ Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом ➢ Презентује самостално, или у групи , резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ ➢ Препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у	класификује их на основу њихове сазнајне вредности ➢ Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва ➢ Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву Презентује самостално резултате истражвања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ ➢ Препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и републици Србији ➢ Изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајних вредности ➢ Анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног материјала

			савременом свету и републици Србији	➢ Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији ➢ Наведе примере како су идеје о родној верскојиетничкојравноправности утицале на савремене политичке прилике иразвојдруштва;

Српски језик

Критеријуми и елементи оцењивања у настави српског језика и књижевности

Стручно веће за предмет српски језик и књижевност:

Александра Костов Дојчиновић, Александра Ранковић, Сања Цветковић

ОДЛИЧАН (5)

<u>Књижевност</u>

-Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и **потпуно самостално** уме да парафразира и опише свој доживљај као и да **процени** основни тон певања, приповедања или драмске радње и уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима.

- **Самостално уме** да одреди књижевни род и врсту и да анализира елементе композиције. Зна карактеристике народне и ауторске књижевности, зна разликуизмеђу до сада обрађених књижевних родова и врста и **уме самостално** да их пронађе и докаже у конкретном тексту.

- **Потпуно** усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању.

- **Потпуно усваја** књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту. Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, **повезује и примењује** стечена знања на новим текстовима.Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, **самосталан је и лако** долази до решења.

- Редовно чита домаћу лектиру и учествује у интерпретацији. На часовима је **увек активан** и учествује у анализи нових текстова, **чита више** од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Језик

- Ученик **у потпуности** са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да **уме потпуно самостално да примени** стечена знања и да **повеже** граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим садржајима
- .**Зна**до сада обрађенаправописна правила и **доследно их самостално примењује** у писаним радовима.
- Успешно пише по диктату и **уме да самостално,**тачним реченицама одговори на питања (отвореног типа).
- У потпуности правилно изговара гласова и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура
- Говорну поруку изговара **потпуном и правилном реченицом** и **врло успешно** користи различите облике усменог изражавања, препричава са сажимањеми без сажимања и описује.
- **Показује логичну и емоционалну изражајност** у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела).
- Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени**, занимљиви, креативни и маштовити**.
- Самостално проналази тражене информације у тексту. **Потпуно успешно и самостално** саставља обрађене облике изражавања. **Умедадраматизује**крећитекст.

ВРЛО ДОБАР (4)

Књижевност

-Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и **готово (у потпуности) самостално** уме да парафразира и опише свој доживљајтекста,**одреди** основни тон певања, приповедања или драмске радње и **готово (у потпуности)** уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима.

- **Самостално** уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира **готово** све елементе композиције.

- Зна карактеристике народне и ауторске књижевности, зна разлике између до сада обрађених књижевних родова и врстаи уме **самостално** да их пронађе у конкретном тексту.

- Потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писаном изражавању. Потпуно усваја књижевне термине и појмове и **углавном** их препознаје у тексту. Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, **углавном самостално** повезује и примењује стечена знања на новим текстовима. Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, **углавном је самосталан** и долази до решења. Редовно чита домаћу лектиру и учествује у интерпретацији. На часовима је активан и учествује у анализи нових текстова, **често** чита више од оног што је задато и **често** се служи осталим изворима знања.

<u>Језик</u>

- Ученик **готово** употпуности и са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике, на примерима показује да уме **углавном без грешке** да примени стечена знања и углавном без грешке **повеже** граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим садржајима. **Зна** правописна правила и **доследно их самостално** примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату и уме да самостално, тачним реченицама одговори на питања (отвореног типа).
- **У потпуности правилно изговара** гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

<u>Језичка култура</u>

-Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом, **успешно** користи различите облике усменог изражавања, препричава са сажимањем и без сажимања и описује, **показује логичну и емоционалну изражајност** у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела).

-Писмени радови су садржајно разрађени, **углавном** тачно написани, композицијски утемељени.

-Самостално проналази тражене информације у тексту. **Успешно и углавном самостално** саставља обрађене облике новинарског изражавања. **Уме да драматизује** краћи текст.

ДОБАР (3)

Књижевност

-Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и **делимично** уме да парафразира и опише свој доживљај као и да **уз помоћ наставника** одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње.

-**Уз помоћ наставника** уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима.

-**Самостално уме** да одреди књижевни род и **тражи помоћ** при одређивању врсте. Уз **подстицај одређује** неке елементе композиције.

- Зна карактеристике народне и ауторске књижевности и зна разликуизмеђу до сада обрађених књижевних врста.

- **Зна дефиниције** стилских фигура, **уз помоћ наставника или вршњака препознаје** их у тексту.

-**Делимично** усваја књижевне термине и појмове и **понекад учествује** у интерпретацији. **У већини случајева** чита домаћу лектиру и **понекад** учествује у интерпретацији.

На часовима је **каткад** активан и **ретко** користи додатне изворе знања.

Језик

Ученик **уме да дефинише** наставне садржаје из граматике, **памти их и репродукује**,али **греши** у примени стечених знања као и у **повезивању** граматичких појмова обрађених у претходним разредима са новим садржајима.

Делимично зна правописна правила и **делимично** их примењује у писаним радовима. Делимично успешно пише по диктату и уме да одговори на питања, али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа). Правилно изговара гласове и **понекад греши** у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом, користи различите облике усменог изражавања, препричава и описује **уз помоћ** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су **делимично** садржајно разрађени, **делимично** тачно написани, композицијски утемељени. **Уз помоћ наставника**проналази тражене информације у тексту. **Уз помоћ наставника** саставља обрађене облике изражавања, **драматизује** краћи текст.

ДОВОЉАН (2)

Књижевност

-Ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова), **понекад делимично** уме да опише свој доживљај и да **уз помоћ наставника понекад** одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње.

Понекад уз помоћ уме да одреди књижевни род и **стално тражи помоћ** при одређивању врсте.

Уз **подстицај ретко одређује** неке елементе композиције. **Разликује** народну од ауторске књижевности. **Препознаје** неке књижевнотеоријске појмове **уз подстицај и помоћ**. **У већини случајева не** чита домаћу лектиру и **ретко** учествује у интерпретацији. На часовима је **ретко** активан.

Језик

Ученик **ретко уме да дефинише** наставне садржаје из граматике, **делимично** их **памти и репродукује,не уме** да примени стечена знања. **Прави** веће правописне и граматичке **грешке**. Потребна је стална помоћ наставника. Углавном правилно изговара гласове и **углавном греши** у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и **поред помоћи** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела).

Писмени радови су **логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом**, **имају доста већих павописних, граматичких и стилских грешака**, али поштује форму. **Уз помоћ** проналази тражене информације у тексту. **Уз помоћ наставника** саставља једноставније облике новинарског изражавања.

НЕДОВОЉАН (1)

Књижевност

Ученик **нема развијено интересовање** за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ **не учествује** у интерпретацији.

Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. **Не чита** домаћу лектиру и **не учествује** у интерпретацији.

На часовима је **неактиван**.

Језик

Ученик **није усвојио** наставне садржаје из граматике, **не препознаје** граматичке категорије. **Нема предзнања** па тешко прати наставу, **пасиван** је и **незаинтересован**.
Не прихвата помоћ ни савете наставника.

Језичка култура

Не успева да формулише говорну поруку, да интерпретира одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и **поред помоћи** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела).

Писмени радови нису самостално урађени, **логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом**, **не поштује павописну и граматичку норму. Тешко се изражава** а техника читања **не задовољава.**

Бројчано оцењивање:

У току полугодишта ученик ће имати најмање четири оцене у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", бр. 34/2019, 59/2020 и 81/2020).

А)Критеријуми вредновања контролних задатака:

Контролни задаци (најављени, дужи од 15 минута) садрже питања из читања и разумевања прочитаног, књижевности, граматике и правописа:

Структура задатака:

30% су задаци основног нивоа, 45% су задаци средњег и 25% напредног нивоа.

0% - 30% = недовољан (1)
31% - 50% = довољан (2)
51% - 69% = добар (3)
70% - 84% = врлодобар (4)
85% - 100% = одличан (5)

Напомена: Наставник може да одступи од скале бодовања за 5-10% ако је то у циљу објективне процене степена савладаности градива на нивоу одељења.

Б) Усмене провере знања

Оцењивање се врши континуирано, на сваком часу. Ученици чије знање наставник проверава на часу усменим путем бирају се методом случајног одабира, према жељама ученика да тог дана одговарају усменим путем или у договору са наставником. Ученико успех на усменим проверама знањавредну је се на следећи начин (у складу је са Правилницима о оцењивању у основној и средњој школи):

Одличан (5)

Ученик на постављено питање одговара самостално и показује висок ниво познавања градива, одговара на питања наставника без помоћи наставника исамостално повезује знања уводећи и појмове и појаве које се тичу других предмета или на начин који показује висок степен развијености међупредметних компетенција. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа (почев од препознавања градива до примене наученог на новим примерима). Успешно актуализује своја знања и повезује их са стварним примерима из живота.

Врлодобар (4)

Ученик самостално одговара на питања уз минималну помоћ и минималне погрешке, добро познаје појмове који се тичу градива, не лута по теми постављеног питања, самостално одговара на потпитања наставника или уз малу помоћ наставника. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа, уз малу помоћ наставника.

Добар (3)

Ученик познаје градиво, уме да препозна појмове који се тичу градива и да их репродукује, уз помоћ наставника уме да одговори на потпитања, али честогреши. Не уочава узрочно-последичне везе и не може самостално закључивати о њима. Одговара на питања основног нивоа и решава задатке које је наставник већ давао на часу. Показује занимање и труди се, упркос свему.

Довољан (2)

Ученик може набројати, именовати или уз помоћ наставника дефинисати самоосновне појмове, стално га треба подсећати и усмеравати у одговорима, наводити на тачна решења и уз помоћ наставника је у стању да реши задатке основног нивоа. Отежано повезује дате чињенице и често греши у примени знања.

Недовољан (1)

Ученик није савладао основне појмове које садржи тема коју одговара, не показује интересовање да уз помоћ наставника пронађе одговоре, одговара са„не знам“ и „дајте ми један“, не жели усмено да одговара када на њега дође ред или када га наставник прозове да одговара.

Елементи формативног оцењивања (по правилу у педагошкој евиденцији):

- писмене провере до петнаест минута;

- усмено одговарање,активност на часу;

- ангажовање (степен развијености ученичке компетенције);

- успешност у групном раду;

- израда плаката/паноа;

- семинарски радови;

- презентације

- учешће у пројектима, културним догађајима,на литерарним конкурсима, такмичењима из књижевности и језика, и осталим активностима које подстичу љубав према српском језику, култури и традицији.

- домаћи задаци, однос према раду.

<u>а) Писмене провере до 15 минута</u>

Писмена провера у трајању до 15 минута се **не најављује** и служи за процену напретка ученика. Резултат се бележи у педагошку документацију и саопштава ученику. Наставник на основу неколико резултата петнаестоминутних вежби може извести бројчану оцену.

<u>б) Домаћи задаци и посебни (индивидуални) задаци:</u>

Наставник води евиденцију о домаћим задацима и индивидуалним задацима које је дао ученику. Три ненаписана домаћа задатка вреднују се оценом недовољан (1). Уколико ученик није понео домаћи задатак на час (није донео свеску, радну свеску, презентацију, плакат, пано...) сматра се да га није урадио. Уколико наставник утврди да је домаћи задатак писао неко други или је преписан са интернета, сматра се да га ученик није урадио. Уколико ученик на следећем часу покаже уредно написан домаћи задатак, наставник то бележи у своју педагошку свеску, али се не брише минус или други знак да је задатак неизвршен уколико ученик није заиста поправио свој однос према изради домаћих задатака. Уколико ученик добије посебан задатак у договору са наставником бира облик у којем ће га представити и уколико је задатак урађен самостално, са разумевањем, благовремено и потпуно , може бити оцењен оценом одличан (5).

Уколико је задатак површно урађен, преузет са интернета или нема критичког односа према садржају, уколико ученик не познаје тему довољно да би самостално о њој говорио, али је показао интересовање и урадио задатак, његов се одговор позитивно оцењује као урађен, али не добија оцену, већ се позитиван одговор бележи у педагошку свеску наставника.

в)Стална активност на часу оцењује се оценом одличан (5)или нижом јер су одговори били непотпуни или нетачни, а активност присутна, уколико је ученик сагласан.

г) Рад у групи:

Оцена за рад у групи иста је за све ученике, чланове групе, осим уколико настаник није донео посебан начин вредновања групног рада, и бележи се у педагошкој свесци. Знање стечено групним радом проверава се **индивидуално** и **важи за целу тему**, а не само за посебне, радне задатке групе, и може се уписати у дневник рада.
Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.
Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена оставрености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

НАПОМЕНА: Наведени критеријуми и елементи оцењивања односе се на наставне садржаје обухваћене програмима рада од 5. до 8. разреда основне школе, који су за ученике актуелни текуће школске године.

Географија

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА ЗА ПРЕДМЕТ

Праћењеразвоја, напредовања и оствареностипостигнућаученика у токушколскегодинеобављасеформативним и сумативнимоцењивањем.Учениксеиз предмета ГЕОГРАФИЈА оцењујенајмањедва пута у полугодишту у петом разреду а четирипута у полугодиштуу шестом, седмом и осмом разреду.

Бројчаномоценомизражавасе:- степенострареностипрописанихстандарда

- ангажовање ученика у настави

• **ИНИЦИЈАЛНИ ТЕСТ** - обављасенапочеткушколскегодине, у првојилидругојнедељи.

Наставникпроцењујепретходнапостигнућаученика у оквируодређенеобластиилитеме, којасуодзначајазапредмет.Резултатиницијалногпроцењивањанеоцењујесе и служизапланирањераданаставника и даљепраћењенапредовањаученика.

У токуполугодишта учениціод 5.до 8. разреда**се**изГеографијеоцењујунатриначина:1) **Усмено**2) **Писмено**3) Наоснову**активностиначасу** (слободнанаставниковапроцена о радуученика токомједногполугодишта/школскегодине).Ученик може бити оцењен током сваког дела часа (уводног,главног и завршног) и на свим типовима часа (обрада,утврђивање и систематизација).Оцена је јавна са образложењем и препоруком за даљи рад. Оцена се бележи у педагошку свеску и уноси у дневник.

• **УСМЕНА ПРОВЕРАпостигнућаученика**- обављасе у токуобаполугодишта.

Најмањеједнаоценатребадабуденаосновуусменепроверепостигнућаученика. Начиниоцењивања: дискусијаначасу, мапепојмова, проблемскизадаци, есеји...

• **ПИСМЕНА ПРОВЕРА постигнућаученика**- обављасе у токуобаполугодишта. Ученикћеиматинајмањеједнуоцену(у полугодишту)наконтролномзадаткудужемод 15 минута.Писмени одговор изводиће се према унапред утврђеном плану који ће бити истакнут на сајту школе. Оцене су јавне, ученик има увид у свој рад. Тестовидужиод 15минута сунајављени, оценасеуписује у дневник у рокуодосамданаодданапровере. Реализујесенакрајунаставнеобласти, а премапланупредметногнаставника. Тест у трајањудо 15минута обављасебезнајаве, оценасенеуписује у дневник, а спроводисерадиутврђивањаостварености циљачаса и савладаностиделареализованихсадржаја.

Тестсевреднујекрозпроценте– бодове:

Одличан(5)86-100%; Врлодобар(4) 70-85 %;

Добар(3)50-69 %; Довољан(2)30-49 % Недовољан(1)0-29 %

Скаламожедаварира у зависностиодпостигнућаученика, алиневишеод 5%.

ПРОВЕРА КАРТОГРАФСКЕ ПИСМЕНОСТИможе бити остварена усменим и писменим путем (неме карте).

•**АКТИВНОСТ начасу**: Активностученикапратисе и вреднујеконтинуиранотокомнаставногпроцеса.

Елементиформативногоцењивањачине (поправилу у педагошкојевиденцији): усмениодговори, писменепровередопетнаестминута, ангажовање, степенразвијеностиученичкекомпетенције, активностначасу, успешност у групномраду, практичанрад,излагања и представљањаизложбирадова, пппрезентација,резултатаистраживања, плаката/паноа, модела, цртежа, графикона, табела, постера, збиркеодабранихучениковихпродукатарада - портфолија, у складусапрограмомгеографије, домаћизадаци, односпремараду,

писањеесеја,учешћа у дебати и дискусији,сарадња у тиму,комуникација у тиму,показивањеиницијативе,заинтересованост,...као иучешћенаопштинском, окружномилирепубличкомтакмичењу и учешћенанационалним и међународнимтакмичењима.
Практични рад, пројекатјеиндивидуални или групниобликраданаодређенутему. Рад у групиподразумеватимскирадученика, ангажованост,размену, повезивање и применуидејаа имазациљ: самосталноприкупљање и критичкиодабиринформација; решавањепроблема; доношењеодлука; планирање и поштовањерокова; самосталноучење; рад у групи; сарадња; критичкиодноспремавластитом и туђемраду. Наставникјаснодефинише и упознајеученикесаелементимазавредновањепројекта, групнограда и индивидуалнограда у оквиругрупе.
Раднапројектуоцењује се крозвредновањеактивности и ангажовањатокомраданапројекту, знањакојејеученикстекао и применио у раду, продуктпројекта и излагањерезултатарада.
Пратисењеговозалагање, труд, постигнуће, напредак, активноучествовање пре заокруживањаформативнеоцене у сумативну.
Наставникповременопрегледаученичкерадове, школску (радну)свеску(садржајсвеске, уредност, цртеже, додатнетекстове) и можеихоценити и уписати у педагошкуевиденцију.**Ваннаставнеактивности-** подразумеваангажовањеученика у ваншколскимактивностима (*Сајамнауке, Истраживачка станица „Петница“,, сарадњасаинституцијама у циљу промовисањанауке, конкурси...), као и током* излета, посета..
Подацикаоштосустепенсамосталности у раду, креативност, степенангажовања, начиностваривањасарадње у процесуучењасадругимученицима и другиподаци о ученикубитнизапраћење, бележесе у педагошкусвеску.Узакључнуоценузакрајполугодишта/школскегод. могудауђу и осталеактивности и интересовањаученика, његовазалагања, приказизанимљивихтекстоваизнаучно-популарнелитературе, редовандолазакначасоведодатне и допунскенаставе, припремненаставе...Оценаизактивностипозитивноутиченамотивацијуученика, а можебитиодзначаја и заопштиуспехученика у његовукорист.

Врста, ниво и обимзнања и ангажовањеученикаоцењујусетакодаоцену:

У **ПЕТОМ** разреду - **област ФИЗИЧКА ГЕОГРАФИЈА:**
Одличан (5)добијаученик који препознаједимензијеЗемље и објашњавапоследицеЗемљиногоблика и њенихкретањаобјашњавафизичко-географскезаконитости у географскомомотачу (климатску и биогеографскузоналност) и наводимерезањеговузаштиту, обнову и унапређивање, у потпуностипоказујеспособносттрансформацијезнања и примене у новимситуацијама, самостално се сналази на географској карти, лакологичкиповезујечињенице и појмове, самосталноизводизакључкекојисезаснивајунаподацима, решавапроблеменанивоуставаралачкогмишљења и у потпуностикритичкирасуђује, показује високстепенсарадњесаосталимчлановимагрупеиизузетнусамосталностузизузетновисокстепенактивности и ангажовања.
Врлодобар (4)добијаучениккојизна димензије Земље и у главном објашњавапоследицеЗемљиногоблика и њенихкретања, разумефизичко-географскезаконитости у географскомомотачу (климатску и биогеографскузоналност) и познајемерезањеговузаштиту, обнову и унапређивање, у великојмерипоказујеспособностпримененазнања и логичкиповезујечињенице и појмове, самосталноизводизакључкекојисезаснивајунаподацима, решавапојединепроблеменанивоуставаралачкогмишљења,показујевеликусамосталност и високстепенактивности и ангажовања,у великојмерисарађујесаосталимчлановимагрупе и у знатнојмерикритичкирасуђује.

Добар (3)добијаученикко**ј**иописујенебескатела и њиховакретања, разликује и објашњавагеографскечињенице - објекте, појаве, процесе и односе у Земљинимсферама (литосфери, атмосфери, хидросфери, биосфери), у довољнојмерипоказујеспособноступотребеинформација у новимситуацијама; у знатнојмерилогичкиповезујечињенице и појмове, већимделомсамосталноизводизакључкекојисезаснивајунаподацима и делимичносамосталнорешавапојединепроблеме, у довољнојмерикритичкирасуђује, показуједелимичнистепенактивности и ангажовања и у довољнојмерисарађујесаосталимчлановимагрупе.
Довољан (2)добијаученикко**ј**именујенебескатела у Сунчевомсистему и наводињиховраспоред, описујеобликЗемље и препознајепојаве и процесевезанезањенакретања, именујеЗемљинесфере (литосферу, атмосферу, хидросферу, биосферу) и препознајењиховеосновнеодликезнањакојајеоствариосунанивоурепродукције, узминималнупримену, у мањојмерилогичкиповезујечињенице и појмове и искључивоузподршкунаставникаизводизакључкекојисезаснивајунаподацима, понекадјесамосталан у решавањупроблема и у недовољнојмерикритичкирасуђује, показујемањистепенактивности и ангажовања.
Недовољан (1)добијаученикко**ј**инема познавање основних географских објеката, појава, процеса и односа. Знањакојајеоствариониса**у**нинанивоупрепознавања и непоказујеспособнострепродукције и примене, неизводизакључкекојисезаснивајунаподацима, критичкинерасуђује, непоказујежењу за напредовањем као ни интересовањезаучешће у активностиманитиангажовање.

У **ШЕСТОМ** разреду:
Одличан (5)добија ученик којиу потпуностипоказујеспособносттрансформацијезнања и примене у новимситуацијама,лакологичкиповезујечињенице и појмове, самосталноизводизакључкекојисезаснивајунаподацима, решавапроблеменанивоустваралачкогмишљења и у потпуностикритичкирасуђује, показује високстепенсарадњесаосталимчлановимагрупеиизузетнусамосталностузизузетновисокстепенактивности и ангажовања.
- **област ГЕОГРАФСКЕ ВЕШТИНЕ:** доносизакључке о просторним (топографским) и каузалнимвезамагеографскихчињеница - објеката, појава, процеса и односанаосновуанализегеографскекарте.
- област ДРУШТВЕНА ГЕОГРАФИЈА: објашњаваутицајприродних и друштвенихфакторанаразвој и размештајстановништва и насеља, објашњаваутицајприродних и друштвенихфакторанаразвој и размештајпривреде и привреднихделатности,вреднујуалтернативезаодрживиразвојусвојојлокалнојсредини, Србији,Европи и свету, представњапроцесекојисудовелидоформирањасавременеполитичко-географскекартесвета **- област РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА:** објашњавагеографскевезе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и умедаиздвојигеографскерегије.
Врлодобар (4) добијаученикко**ј**и у великојмерипоказујеспособностпременезнања и логичкиповезујечињенице и појмове, самосталноизводизакључкекојисезаснивајунаподацима, решавапојединепроблеменанивоустваралачкогмишљења,показујевеликусамосталност и високстепенактивности и ангажовања,увеликојмерисарађујесаосталимчлановимагрупе и у знатнојмерикритичкирасуђује.
- област ГЕОГРАФСКЕ ВЕШТИНЕ: разумепросторне (топографске) и каузалневезегеографскихчињеница - објеката, појава, процеса и углавном самостално доноси закњучкео њиховом односунаосновуанализегеографскекарте.
- област ДРУШТВЕНА ГЕОГРАФИЈА: описује утицајприродних и друштвенихфакторанаразвој и размештајстановништва и

насеља, познаје утицајприродних и друштвенихфакторанаразвој и размештајпривреде и привреднихделатности, разуме алтернативезаодрживиразвојусвојојлокалнојсредини, Србији,Европи и свету,
описујепроцесекојисудовелидоформирањасавременеполитичко-географскекартесвета, углавном се самостално сналази на географској карти. **- област РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА:** познаје географскевезе (просторне и каузалне, директнеиндиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и умедаиздвојигеографскерегије, илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве ипроцесе на простору Европе.

Добар (3)добијаучениккоји у довољнојмерипоказујеспособноступотребеинформација у новимситуацијама, у знатнојмерилогичкиповезујечињенице и појмове, већимделомсамосталноизводизакључкекојисезаснивајунаподацима и делимичносамосталнорешавапојединепроблеме, у довољнојмерикритичкирасуђује, показуједелимичнистепенактивности и ангажовања и у довољнојмерисарађујесаосталимчлановимагрупе.

- област ГЕОГРАФСКЕ ВЕШТИНЕ:одређујестранесвета у простору и нагеографскојкарти, одређујеположајместа и тачаканагеографскојкарти, препознаје и објашњавагеографскечињенице - објекте, појаве, процесе и односекојисупредстављенимоделом, сликом, графиком, табелом и схемом, приказујепонуђенегеографскеподатке: нанемојкарти, картографскимизражајнимсредствима (бојама, линијама, простимгеометријскимзнацима, симболичкимзнацима ...), графиком, табелом и шемом. **- област ДРУШТВЕНА ГЕОГРАФИЈА:** разликује и објашњавакретањестановништва (природно и механичко) и структурестановништва, именујемеђународнеорганизације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвеникрст) **- област РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА:** описујеприродне и друштвенеодликеЕвропског континената и наводињеговегеографскерегије.

Довољан (2)добијаучениккојипрепознајењиховеосновнеодликезнањакојајеоствариосунанивоурепродукције, узминималнупримену, у мањојмерилогичкиповезујечињенице и појмове и искључивоузподршкунаставникаизводизакључкекојисезаснивајунаподацима, понекадјесамосталан у решавањупроблема и у недовољнојмерикритичкирасуђује, показујемањистепенактивности и ангажовања.

- област ГЕОГРАФСКЕ ВЕШТИНЕ:разумепојаморијентације и наводиначинеоријентисања, наводи и описујеначинепредстављањаЗемљинеповршине (глоб и географскакарта), препознаје и читагеографске и допунскеелементекарте.

- област ДРУШТВЕНА ГЕОГРАФИЈА: познајеосновнепојмове о становништву и насељима и уочавањиховпросторнираспоред, дефинишепојампривреде и препознајепривреднеделатности и привреднегране**- област РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА:** препознајеосновнеприродне и друштвенеодлике Континента Европа.

Недовољан (1)добијаучениккојинема познавање основних појмова из картографије, области друштвене географије и регионалне географије (Европа). Знањакојајеоствариониснунинанивоупрепознавања и непоказујеспособнострепродукције и примене, неизводизакључкекојисезаснивајунаподацима, критичкинерасуђује, непоказујежењу за напредовањем ангажовањем као ни интересовањезаучешће у активностима.

У **СЕДМОМ** разреду **- област РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА:**

Одличан (5)добија ученик којиобјашњавагеографскевезе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и наваневропскимконтинентима и умедаиздвојигеографскерегије, препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама, доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих

регија и одабраних држава, самостално се сналази на географској карти, у потпуностипоказујеспособносттрансформацијезнања и примене у новимситуацијама,лакологичкиповезујечињенице и појмове; самосталноизводизакључкекојисезаснивајунаподацима; решавапроблеменанивоустваралачкогмишљења и у потпуностикритичкирасуђује; показује високстепенсарадњесаосталимчлановимагрупеиизузетнусамосталностузизузетновисокстепенактивности и ангажовања.

Врлодобар (4) добијаученикоји разуме географскевезе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и наваневропскимконтинентима и умедаиздвојигеографскерегије, углавном се самостално служи географском картом,у великојмерипоказујеспособностпримененазнања и логичкиповезујечињенице и појмове, специфичностиразвојапољопривреде,рударства,енергетике,индустрије,саобраћаја итуризманапроучаванимконтинентима,регијама и одабранимдржавама, самосталноизводизакључкекојисезаснивајунаподацима, решавапојединепроблеменанивоустваралачкогмишљења,показујевеликусамосталност и високстепенактивности и ангажовања,у великојмерисарађујесаосталимчлановимагрупе и у знатнојмерикритичкирасуђује.

Добар (3)добијаученикојиописујеприродне и друштвенеодликеконтинента Европе и наводињенегеографскерегије, описујеприродне и друштвенеодликеконтинената и наводињиховегеографскерегије у довољнојмерипоказујеспособноступотребеинформација у новимситуацијама, у знатнојмерилогичкиповезујечињенице и појмове, већимделомсамосталноизводизакључкекојисезаснивајунаподацима и делимичносамосталнорешавапојединепроблеме, у довољнојмерикритичкирасуђује, делимичнојесамосталан у сналажењунагеографској карти, показуједелимичнистепенактивности и ангажовања и у довољнојмерисарађујесаосталимчлановимагрупе.

Довољан (2)добијаученикојиименујеконтиненте и препознајењиховеосновнеприродне и друштвенеодликепрепознајењиховеосновнеодликезнањакојајеоствариосунанивоурепродукције, узминималнупримену, у мањојмерилогичкиповезујечињенице и појмове и искључивоузподршкунаставникаизводизакључкекојисезаснивајунаподацима, понекадјесамосталан у решавањупроблема и у недовољнојмерикритичкирасуђује, показујемањистепенактивности и ангажовања.

Недовољан (1)добијаученикојинема познавање основних појмова из регионалне географије Европе и ваневропских континената. Знањакојајеоствариониснунинанивоупрепознавања и непоказујеспособнострепродукције и примене, неизводизакључкекојисезаснивајунаподацима, критичкинерасуђује, непоказујежењу за напредовањем ангажовањем као ни интересовањезаучешће у активностима.

У **ОСМОМ** разреду **- област РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА:**

Одличан (5)добија ученик којиобјашњавагеографскевезе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашојземљи и умедаиздвојигеографскерегије, самостално се сналази на географској карти, у потпуностипоказујеспособносттрансформацијезнања и примене у новимситуацијама,објашњаваутицајприродних и друштвенихфакторанаразвој и размештајстановништва и насељаР.Србије, логичкиповезујечињенице и појмове; објашњаваутицајприродних и друштвенихфакторанаразвој и размештајпривреде и привреднихделатности у нашој земљи,

самосталноизводизакључкекојисезаснивајунаподацима, решавапроблеменанивоустваралачкогмишљења и у потпуностикритичкирасуђује; показује
високстепенсарадњесаосталимчлановимагрупеиизузетнусамосталностузизузетновисокстепенактивности и ангажовања.
Врлодобар (4) добијаучениккоји познаје природне и друштвенеодликенашедржаве и описујегеографскевезе и законитости (опште и посебне) у нашојземљи и умедаиздвојигеографскерегије, углавном се самостално сналази на географској карти, углавном самосталноизводизакључкекојисезаснивајунаподацима;
решавапојединепроблеменанивоустваралачкогмишљења,показујевеликусамосталност и високстепенактивности и ангажовања,увеликојмерисарађујесаосталимчлановимагрупе и у знатнојмерикритичкирасуђује.
Добар (3)добијаучениккојиописујеприродне и друштвенеодликенашедржаве и наводињенегеографскерегије у довољнојмерипоказујеспособноступотребеинформација у новимситуацијама, у знатнојмерилогичкиповезујечињенице и појмове, делимичнојесамосталан у сналажењунагеографској карти, већимделомсамосталноизводизакључкекојисезаснивајунаподацима и делимичносамосталнорешавапојединепроблеме, у довољнојмерикритичкирасуђује, показуједелимичнистепенактивности и ангажовања и у довољнојмерисарађујесаосталимчлановимагрупе.
Довољан (2)добијаучениккојипрепознајеосновнеприродне и
друштвенеодликенашедржаве,знањакојајеоствариосунанивоурепродукције, узминималнупримену, није самосталан у сналажењу на карти, у мањојмерилогичкиповезујечињенице и појмове и
искључивоузподршкунаставникаизводизакључкекојисезаснивајунаподацима, понекадјесамосталан у решавањупроблема и у недовољнојмерикритичкирасуђује, показујемањистепенактивности и ангажовања.
Недовољан (1)добијаучениккојинема познавање основних појмова из регионалне географије Р. Србије, њених природних и друштвених обележја, знањакојајеоствариониснунинанивоупрепознавања и непоказујеспособнострепродукције и примене, неизводизакључкекојисезаснивајунаподацима, критичкинерасуђује, непоказујеинтересовањезаучешће у активностиманитиангажовање.

Оцењивање постигнућа ученика по ИОП-у

Учениккомејеусследсоцијалнеускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу и
другихразлогапотребнадодатнаподршка у образовању и васпитањуоцењујесенаоснову ангажовања и степенаоствареностицијева и посебних стандардапостигнућа у токусавладавањаиндивидуалногобразовногплана, наначинкојиузима у обзирњеговејезичке, моторичке и чулнемогућности(**ИОП1,ИОП2**)
Учениккојистичеобразовање и васпитањепоприлагођенимстандардимапостигнућа, оцењујесенаосновуњеговогангажовања и степенаоствареностицијева и прилагођенихстандардапостигнућа.
Ученик са изузетним способностимаИОП3 који стиче образовање и васпитањенаприлагођени обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана,оцењујесенаосновупраћењаостваривањапрописанихцињева, општих и посебнихстандардапостигнућа и ангажовања.Учениккојисе образује по ИОП-уоцењујесена начин и премаисходима планираним ИОП-ом, а у складусапосебним законом:

- оцену**одличан (5)**добијаученикакојиостварујезначајаннапредак у савладавањузахтевакојисуодређенииндивидуалнимобразовнимпланом и прилагођенимстандардимапостигнућа, узвеомависокстепенангажовања;

- оцену**врлодобар (4)**добијаученикакојиостварујезначајаннапредак у савладавањузахтевакојисуодређенииндивидуалнимобразовнимпланом и прилагођенимстандардимапостигнућа, узвисокстепенангажовања;

- оценуд**обар (3)**добијаученикакојиостварујенапредак у савладавањузахтевакојисуодређенииндивидуалнимобразовнимпланом и прилагођенимстандардимапостигнућа, узангажовањеученика и помоћнаставника;

- оценуд**овољан (2)**добијаученикакојиостварујеминималаннапредак у савладавањузахтевакојисуодређенииндивидуалнимобразовнимпланом и прилагођенимстандардимапостигнућа, уззначајнупомоћнаставника и ангажовањеученика;

Ученикукојистичеобразовање и васпитањепоиндивидуалномобразовномплану, а недостижезахтевепоприлагођенимстандардимапостигнућаревидирасеиндивидуалниобразовниплан**.**

Закључнаоценаутврђујесенакрајупрвог и другогполугодишта, наосновусвихпојединачнихоценакојесуунете у дневникодпочеткашколскегодине.Закључнаоценанаполугодиштунеузимасе у обзирприликомутврђивањааритметичкесредине.

ЗАКЉУЧНА ОЦЕНАзауспехизпредмета Географијанеможедабудемањаод:
1) одличан (5), акојеаритметичкасрединасвихпојединачнихоценанајмање 4,50;2) врлодобар (4), акојеаритметичкасрединасвихпојединачнихоценаод 3,50 до 4,49;3) добар (3), акојеаритметичкасрединасвихпојединачнихоценаод 2,50 до 3,49;4) довољан(2), акојеаритметичкасрединасвихпојединачнихоценаод 1,50 до 2,49.
Закључнаоценанеможедабудевећаоднајвећепојединачнеоценеуписане у дневник, добијенебилокојомтехникомпроверезнања.
Закљученаоценаможебити и већауколикојепроценадајезнање и загалагањеучениканавишемнивоунагоштооценепоказују; уколикоученикпокажеизузетаннапредак и уколикосепроценидабивишаоценастимулативноделоваланаученика.

Грађанско васпитање

Проверапостигнућаученикаобављасенасвакомчасу.
У токушколскегодинеученицисуоцењениописно 4 пута (2х у токусвакогполугодишта)

Описнооцењивањеученика:

Описнаоценаистичесе:
-вреднујепоступкеликова и аргументованоизносиставове
-уважаванационалневредности
-изразииступорукуписаном, вербалном и визуелномкомуникацијом
-критичкипросуђује
-самосталнопредстављапројектнуидеју, поступакизраде и решење
-активноучествује у раду у паруили у групама
-пружапомоћдругимученицима
-процењујеостваренрезултат и развијапредлогунапређења
-користиразличитеизвореинформација
-примењујепринципсарадње и међусобногподстицања

Описнаоценадобар:
-вреднујепоступкеликова и аргументованоизносиставове
-уважаванационалневредности
-изразииступорукуписаном, вербалном и визуелномкомуникацијом
-критичкипросуђује
-самосталнопредстављапројектнуидеју, поступакизраде и решење
-активноучествује у раду у паруили у групама
-пружапомоћдругимученицима
-процењујеостваренрезултат и развијапредлогунапређења
-користиразличитеизвореинформација
-примењујепринципсарадње и међусобногподстицања

Физика

Наставник физике Минка Милићевић

Елементи оцењивања из физике су:

- усвојеност образовних садржаја;

- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:
- писмених провера знања (контролних задатака)
- усменог испитивања;
- остале активности

При вредновању квалитета знања, оценом се исказује трајност, коректност, свесност и употребљивост знања на разним нивоима (ниво препознавања, ниво репродукције, ниво разумевања, ниво примене и ниво креативног, стваралачког решења проблема).

1. ПИСМЕНО – Писмена оцењивања се врше најчешће након пређене области, уз ранију најаву, а по распореду писаних провера знања. Писане провере, које трају до 15 минута, не најављују се, а наставник може након 2-3 такве провере да унесе оцену у дневник само уколико је у најбољем интересу ученика.

Провере знања садрже 40% задатака основног нивоа, 40% задатака средњег нивоа и 20% задатака напредног нивоа. На основу оствареног нивоа постигнућа ученик добија одговарајућу оцену. Код писмених провера користи се следећа табела која изражава однос броја бодова и одговарајућих оцена.

оцена	проценат	образовни ниво	образовни ниво
1	0-29%		
2	30%-49%	основни ниво	препознавање
3	50%-69%	средњи ниво	репродукција
4	70%-85%	средњи ниво	разумевање
5	86%-100%	напредни ниво	примена

У зависности од тежине теста и састава одељења дозвољена су одступања од ±5%.
Ученик сваку оцену са контролне вежбе може поправити. Наставник саставља поново контролни задатак за ученике који нису задовољни оценом или даје задатке друге групе, а користи се иста табела за однос бодова и оцена као и на првој контролној вежби. Оцена са поновљене контролне вежбе се евидентира у дневнику уколико је ученик задовољан оценом, а уколико није евидентира се кроз активност „*Ученик покушао да поправи оцену са контролне вежбе и није поправио“.*

- *Уколико* ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.
- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 3, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

2. <u>УСМЕНО</u> – Ученик у току школске године може добити две или више оцена на усменом одговарању. Ученик усмено одговара дефиниције, објашњава појаве и формуле из области које су до тада учене. Ученику је унапред дато шта ће бити на усменом испитивању.Ученици могу поправљати своје оцене добијене усменим испитивањем.

3. <u>ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ</u> – Ученик у току школске године може добити једну или више оцена на основу активности и његових резултата рада:

- Кратки усмени одговори на часу приликом обраде нове лекције или утврђивања градива;
- Креативно, стваралачко решавање задатог проблема;
- Однос према раду;
- Израда домаћих задатака;
- Пројекти;
- Плакати;
- Презентације;
- Истраживање;
- Петнаестоминутне провере (овакав вид провере не мора бити унапред најављен. Служи као повратна информација ученику и наставнику о постигнућу ученика и уписује се кроз активност ученика)
- Изузетна постигнућа на такмичењима
- Школска свеска
- Употреба ИКТ-а

Целокупна активност ученика на часу коју наставник прати у педагошкој свесци или есдневнику може бити изражена сумативном оценом. Оцена **не мора** нужно да садржи све наведене активности, а може да буде и дата за сваку појединачну активност посебно.

Према Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању - „Службени гласник РС” број 34 од 17.маја 2019.

Врста, ниво и обим знања и ангажовање ученика оцењују се тако да оцену:

одличан (5) добија ученик који у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; лако логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

врло добар (4) добија ученик који у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

добар (3) добија ученик који у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; у довољној мери критички расуђује; показује делимични степен активности и ангажовања.

довољан (2) добија ученик који знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; показује мањи степен активности и ангажовања.

недовољан (1) добија ученик који знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; не изводи закључке који се заснивају на подацима; критички не расуђује; не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

• **Закључна оцена** утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена (*најмање четири оцене током полугодишта) које су унете у дневник од почетка школске године.

Закључна оцена се формира као аритметичка средина свих оцена добијених током целе школске године.

Закључна оцена не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања.

Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта.

Опис потребних знања и вештина за добијање оцене из физике:

Оцена одличан (5)

- Ученик примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама;
- Самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова;
- Бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података
- Формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;

- Решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;
- Изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима;
- Самостално извршава сложене радне задатке поштујући стандардизовану процедуру, захтеве безбедности и очувања околине, показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама;
- Доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја" у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продуката у задатом временском оквиру;
- Утврђује приоритете и ризике и на основу тога планира и организује краткорочне и дугорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
- Континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.
- Ученик репродукује градиво, разуме, надограђује стечена знања.
- Самостално образлаже садржај наводећи и своје примере, решава и сложене проблеме и задатке. Одлично познаје физичке појаве, изводи закључке на основу физичких појава које је видео или замислио, повезује податке са графика и других визуелизација, корелише стечена знања са садржајима других предмета.
- Може преносити своја знања другима и сигурно и јасно излаже сопствене ставове о проблематици.

Оцена врло добар (4)

- Логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације;
- Повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота;
- Пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено;
- Заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената;
- Уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситауција;
- Изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију задатим контекстима;
- Самостално извршава сложене радне задатке према стандардизованој процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- Планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада;
- Планира и организује краткорочне и дугорочне активности, утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе;
- Континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.
- У стању је да надогради стечена знања. Садржај образлаже самостално, користи задате примере и самостално решава проблеме и задатке. Познаје ознаке физичких величина, повезује задате податке, ретко не може да реши сложене проблеме и задатке, није самосталан у решавању најтежих задатака.

•Приликом израде рачунских задатака сналази се и решава и задатке који су сасвим нови, уз повезивање свих стечених знања из свих школских предмета., коришћењем већ виђених и решених задатака.

Оцена добар (3)

•Разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;
•Разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму;
•Уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих;
•Бира и примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању проблемских ситуација у познатом контексту;
•Уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, и др.), укључујући коришћење информационих технологија;
•Самостално извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
•Извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја;
•Планира и организује краткорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
•Показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.
•Ученик репродукује и разуме основне физичке појмове, разуме садржај, али је површан у његовој примени.
•Садржај може образложити користећи задате примере, али уз интервенцију наставника.
•Познаје основне физичке формуле, самостално решава задатке средње тежине, и проблеме.
•Уме да реши рачунске задатке који су слични задацима рађеним на редовној настави.
•Понекад греши приликом самосталног решавања сложених проблема или задатака.
•Повезује податке приказане графицима, сликама или таблицама и интерпретира их самостално.
•Јасно излаже садржаје али је нејасан у аргументацији.

Оцена довољан (2)

•Познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума;
•Усвојио је одговарајућу терминологију;
•Закључује директно на основу поређења и аналогије са конкретним примером;
•Способан је да се определи и искаже став;
•Примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту;
•Уме јасно да искаже појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија;
•Уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
•Извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја;
•Планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова и ресурса;

•Повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.

•Ученик репродукује и препознаје основне појмове: разуме садржај, али не зна да га примени ни образложи на непознатим задацима.

•Познаје основне физичке формуле, али често греши приликом самосталног решавања чак и једноставних проблема и задатака.

•Препознаје податке приказане графицима, сликама или у табелама али их не може у потпуности самостално интерпретирати, већ му је потребна помоћ наставника.

•Аргументује површно и несигурно па је нејасан и у излагању градива.

Оцена недовољан (1)

- Ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.
- Ученик не препознаје основне физичке појмове, или их само може набројати.
- Не показује разумевање садржаја ни уз помоћ наставника и није у стању самостално да га репродукује.
- Не може самостално да решава најпростије рачунске задатке.
-

Образовни стандарди за крај обавезног образовања за наставни предмет

ИСКАЗИ СТАНДАРДА

•МЕХАНИКА

Основни ниво

ФИ.1.1.1. Ученик/ученица зна појмове: мировање, кретање, правац и смер кретања, путања,пут, време, брзина, убрзање; разликује врсте кретања према облику путање и промени брзине; зна основне карактеристике равномерног и променљивог кретања; уме да израчуна средњу брзину, пређени пут и протекло време ако су му познате друге две величине.

ФИ.1.1.2. Ученик/ученица познаје смисао Њутнових закона механике и разуме да је сила узрок промене брзине и деформације тела; зна како на тело делују гравитациона сила и сила трења и препознаје појаву инерције у примерима из свакодневног живота; разликује појмове масе, тежине и силе Земљине теже.

ФИ.1.1.3. Ученик/ученица разуме појам притиска и зна од чега он зависи код чврстих тела, у течностима и гасовима; познаје принцип спојених судова; разликује појмове рада, енергије и снаге; разликује облике механичке енергије и познаје основни смисао Закона одржања енергије; зна основне услове равнотеже полуге и познаје њену примену код једноставних механизама, препознаје и описује врсте статичке равнотеже.

Средњи ниво

ФИ.2.1.1. Ученик/ученица зна физичке величине које су одређене само бројном вредношћу (пређени пут, време, маса, рад, енергија, снага) и оне које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (брзина, убрзање, сила); разуме слагање колинеарних сила и уме да одреди њихову резултанту.

ФИ.2.1.2. Ученик/ученица зна основна својства силе трења, гравитационе силе, силе еластичности, силе потиска и разликује их у конкретним примерима у свакодневном животу; зна принцип рада простих машина (полуга, хидрауличне машине).
ФИ.2.1.3. Ученик/ученица разуме појам густине; уме да одреди хидростатички притисак; разуме порекло и карактеристике атмосферског притисака.
ФИ.2.1.4. Ученик/ученица решава једноставне проблеме и задатке који се односе на средњу и релативну брзину, равномерно и равномерно променљиво праволинијско кретање, Њутнове законе механике, примењује директну и обрнуту пропорционалност при решавању проблема; користи и интерпретира графички и табеларни запис зависности физичких величина.
ФИ.2.1.5. Ученик/ученица зна од којих величина и како зависе кинетичка енергија и гравитациона потенцијална енергија тела у близини Земље; описује трансформисање једног облика енергије у други у складу са Законом одржања механичке енергије.

Напредни ниво
ФИ.3.1.1. Ученик/ученица разуме момент силе, разуме и примењује услове равнотеже полуге; зна које силе делују на потопљено тело и уме да објасни понашање тела у течности (Архимедов закон и услов пливања); разуме разлику између преношења притиска у чврстим елима и у флуидима; разуме и примењује Паскалов закон.
ФИ.3.1.2. Ученик/ученица разуме везу између енергије и рада и зна основни облик Закона одржања механичке енергије.
ФИ.3.1.3. Ученик/ученица уме да решава проблеме и задатке (квалитативне, рачунске, графичке, експерименталне), анализира и презентује њихове резултате.

2. ТОПЛОТНА ФИЗИКА

Основни ниво
ФИ.1.2.1. Ученик/ученица разликује основна агрегатна стања супстанце; зна да агрегатно стање супстанце зависи од температуре и који се прелази дешавају загревањем, а који хлађењем.
ФИ.1.2.2. Ученик/ученица зна начине промене температуре тела; препознаје ситуације у којима долази до топлотне размене; зна да разне супстанце различито проводе топлоту и да се запремина тела мења са променом температуре.

Средњи ниво
ФИ.2.2.1. Ученик/ученица разликује појмове температуре, топлоте и унутрашње енергије и објашњава примере промене унутрашње енергије вршењем рада и топлотном разменом.
ФИ.2.2.2. Ученик/ученица познаје и описује топлотне појаве у свакодневном животу; уме да прикаже неке појаве једноставним огледима (топлотно ширење, проводљивост); зна да именује фазне прелазе; у конкретним ситуацијама уме да изабере топлотне проводнике или изолаторе (према табличним подацима).

Напредни ниво
ФИ.3.2.1. Ученик/ученица зна разлику између унутрашње енергије и количине топлоте; разуме карактеристичне процесе који описују промене агрегатних стања.

ФИ.3.2.2. Ученик/ученица разуме појам специфичне топлотне капацитивности и уме да решава проблеме и задатке који се односе на топлотну равнотежу.
*ФИ.3.2.3. Ученик/ученица разуме појам специфичне топлоте фазног прелаза и уме да решава проблеме топлотне равнотеже који укључује фазне прелазе.

3. ЕЛЕКТРОМАГНЕТИЗАМ

Основни ниво
ФИ.1.3.1. Ученик/ученица зна врсте наелектрисања, основне начине наелектрисавања тела и основна својства електростатичке силе; препознаје појаву статичког електрицитета усвакодневном животу; зна основна својства магнета и интеракције између магнета; познаје примену магнета у пракси; зна да Земља има магнетно поље и разуме принцип рада компаса.
ФИ.1.3.2. Ученик/ученица разликује електричне проводнике и изолаторе у свакодневном
животу; зна основне елементе струјног кола и разуме улогу извора електричне струје; уме да нацрта једноставно електрично коло; зна везу између јачине струје, напона и отпорности проводника; разликује редну и паралелну везу отпорника (потрошача) у једноставном
електричном колу.
ФИ.1.3.3. Ученик/ученица наводи примере примене различитих деловања електричне струје (магнетно, топлотно, механичко, хемијско) у свакодневном животу.

Средњи ниво
ФИ.2.3.1. Ученик/ученица зна да јачина поља одређује силу којом поље делује на наелектрисање, односно магнет; уме да графички прикаже електрично поље тачкастог наелектрисања и магнетно поље праволинијског струјног проводника; разуме појам хомогеног поља и уме графички да прикаже хомогено електрично и магнетно поље.
ФИ.2.3.2. Ученик/ученица разуме како интензитет силе зависи од количине наелектрисања тела, њиховог међусобног растојања и средине у којој се налазе и решава једноставне задатке.
ФИ.2.3.3. Ученик/ученица разуме зашто метали проводе струју и како течности и гасови могу постати проводници; зна да електрична отпорност металног проводника зависи од његових димензија и врсте материјала од којег је направљен и на основу тога уме да упоређује отпорности различитих проводника; уме да повеже отпорнике редно и паралелно и израчуна еквивалентну отпорност везе.
ФИ.2.3.4. Ученик/ученица зна Омов закон за просто струјно коло; уме да повеже основне елементе и мерне инструменте у струјно коло; може мерењем да утврди зависност јачине струје од напона на крајевима отпорника, прикаже резултате табеларно и графички и одредиелектричну отпорност.
ФИ.2.3.5. Ученик/ученица зна од чега зависи енергија и снага електричне струје, уме да израчуна потрошњу електричне енергије када зна снагу потрошача и економично користи електричне уређаје.
ФИ.2.3.6. Ученик/ученица зна да магнетно поље делује силом на струјни проводник и да сена томе заснива рад електромотора.

Напредни ниво

ФИ.3.3.1. Ученик/ученица зна када се у електричном пољу врши рад; зна везу између рада електричне силе и напона, као и између јачине хомогеног електричног поља и напона.

ФИ.3.3.2. Ученик/ученица графички представља магнетно поље соленоида и уочава сличност са пољем магнетне шипке; зна да одреди правац и смер силе којом магнетно поље делује на струјни проводник и израчуна њен интензитет; разуме магнетну интеракцију паралелних струјних проводника.

ФИ.3.3.3. Ученик/ученица примењује Омов закон на електрична кола са различитим везама отпорника; уме да процени како се мења јачина струје у колу при промени других параметара.

*ФИ.3.3.4. Ученик/ученица зна да се рад трансформатора, генератора и електромотора заснива на електромагнетној индукцији и познаје основна својства наизменичне струје.

4. ТАЛАСИ И ОПТИКА

Основни ниво

ФИ.1.4.1. Ученик/ученица разлиује основне појмове и величине којима се описују периодично и осцилаторно кретање: осцилатор, клатно, осцилација, амплитуда, период, фреквенција.

Ф.И.1.4.2. Ученик/ученица зна основне карактеристике звука и праволинијског простирања светлости; упоређује брзину звука у чврстим, течним и гасовитим срединама и зна да је брзина светлости у вакууму највећа брзина у природи; упознат је са штетним последицама буке и прекомерног излагања Сунчевој светлости; зна где се примењује ултразвук.

ФИ.1.4.3. Ученик/ученица зна основне законе геометријске оптике и познаје примере одбијања и преламања светлости у свакодневном животу; може да демонстрира нека својства звука и светлости једноставним огледима (резонанција звука, зависност висине тона од дужине ваздушног стуба, праволинијско простирање светлости, одбијање и преламање).

Средњи ниво

ФИ.2.4.1. Ученик/ученица разуме како настаје и како се преноси механички талас; зна везу између таласне дужине, фреквенције и брзине таласа и уме да је примени у решавању једноставих задатака; разуме графички приказ таласа и уме са њега да одреди таласну
дужину.

ФИ.2.4.2. Ученик/ученица разуме и описује последице праволинијског простирања светлости; разуме одбијање и преламање светлости на равним и сферним граничним површима; зна да објасни формирање лика код огледала и сочива и разуме да димензије и
карактер лика зависе од положаја предмета; зна да је бела светлост сложена; уме да решава једноставне квалитативне и квантитативне задатке из геометријске оптике.

ФИ.2.4.3. Ученик/ученица уме да објасни формирање лика код лупе.

Напредни ниво

ФИ.3.4.1. Ученик/ученица уме да повезује физичке величине које описују осцилаторно кретање (елонгација, амплитуда, период, фреквенција); разуме како се мењају положај и брзина при осцилаторном кретању и уме то да повеже са Законом одржања енергије.
ФИ.3.4.2. Ученик/ученица зна шта је индекс преламања светлости и уме да објасни његову улогу код преламања светлости; разуме преламање светлости кроз планпаралелну плочу, призму и сочива; разуме појаву тоталне рефлексије и њене примене у пракси.
ФИ.3.4.3. Ученик/ученица зна једначину сочива и уме да је примени; уме да објасни принцип функционисања ока као оптичког система и формирање лика код микроскопа.

5. СТРУКТУРА МАТЕРИЈЕ

Основни ниво
ФИ.1.5.1.Ученик/ученица зна да је супстанца изграђена од молекула, а молекули од атома; уме да скицира модел атома и јона (језгро, омотач) и означи протон, неутрон и електрон.
ФИ.1.5.2.Ученик/ученица зна да се нуклеарни процеси користе у енергетици; зна за могуће штетно деловање радиоактивног зрачења и за потребу за контролом и заштитом од радиоактивног и електромагнетног зрачења.

Средњи ниво
ФИ.2.5.1.Ученик/ученица може да објасни разлику између атома и молекула; зна да су својства тела последица међумолекулских интеракција и топлотног кретања молекула.
ФИ.2.5.2. Ученик/ученица зна да између нуклеона делују нуклеарне силе; зна шта је радиоактивност, може да набројi врсте зрачења и зна мере заштите.

Напредни ниво
ФИ.3.5.1. Ученик/ученица зна шта су изотопи и користи ознаке (A, Z) за масени и редни број; зна шта је јонизација.
ФИ.3.5.2. Ученик/ученица уме да објасни појмове фисија и фузија; зна да имају улогу у животу звезда, као и у нуклеарним реакторима, и познати су му примери мирнодопске и ратне употребе достигнућа нуклеарне физике.
ФИ.3.5.3. Ученик/ученица зна шта су алфа, бета и гама зраци и може да напише једначине радиоактивних распада (промене редног и масеног броја).
*ФИ.3.5.4. Ученику/ученици је познат значај физике за развој нових технологија(суперпроводност, нанотехнологија, ласери).

6. МЕРЕЊЕ

Основни ниво
ФИ.1.6.1. Ученик/ученица пореди и процењује вредности основних физичких величина и примењује процедуру мерења у физици.

ФИ.1.6.2. Ученик/ученица уме да подеси (припреми за мерење) и користи мерила и мерне инструменте (метарска трака, мензура, термометар, хронометар) и да одреди вредност најмањег подеока скале.
ФИ.1.6.3. Ученик/ученица зна основне мерне јединице SI и изведене мерне јединице за брзину, убрзање, силу, енергију, снагу, електрични напон, притисак и користи префиксе мили и кило; уме да табеларно прикаже мерене величине са одговарајућим мерним
јединицама.

Средњи ниво
ФИ.2.6.1. Ученик/ученица уме да подеси (припреми за мерење) и користи мерила и мерне инструменте: вага, динамометар и унимер; уме да одреди вредност најмањег подеока скале и процени тачност.
ФИ.2.6.2. Ученик/ученица зна да израчуна средњу вредност мерених величина и да попуни табелу; зна да се за резултат мерења узима средња вредност мерења.
ФИ.2.6.3. Ученик/ученица зна дозвољене јединице мере изван SI система: литар, тона, светлосна година; користи префиксе микро и мега; претвара мерне јединице изведених физичких величина km/h, kWh, mbar; разликује Келвинову и Целзијусову скалу и уме да претвара јединице из једне у другу.

Напредни ниво
ФИ.3.6.1. Ученик/ученица зна везе изведених мерних јединица и основних мерних јединица (њутн, џул, паскал, ват, кулон, волт, тесла).
ФИ.3.6.2. Ученик/ученица уме да подеси (припреми за мерење) и користи мерила и мерне инструменте: амперметар и волтметар; уме да изабере опсег и процени тачност мерила, изврши мерења и анализира их.
ФИ.3.6.3. Ученик/ученица на основу описа поступка мерења утврђује његову исправност и предлаже евентуалне корекције.
ФИ.3.6.4. Ученик/ученица зна да табеларно и графички прикаже резултате мерења и да са графика одреди вредност мерене величине; уме да израчуна апсолутну и релативну грешку директно мерених физичких величина и да правилно запише резултат мерења; анализира и дискутује добијене резултате.

Предметни наставник
Минка Милићевић

Хемија

Према Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању - „Службени гласник РС” број 34 од 17.маја 2019.
Врста, ниво и обим знања и ангажовање ученика оцењују се тако да оцену:

Врста, ниво и обим знања и ангажовање ученика оцењују се тако да оцену:

одличан (5) добија ученик који у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; лако логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
врло добар (4) добија ученик који у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.
добар (3) добија ученик који у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; у довољној мери критички расуђује; показује делимични степен активности и ангажовања.
довољан (2) добија ученик чија знања, која је остварио, су на нивоу репродукције, уз минималну примену; у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; показује мањи степен активности и ангажовања.
недовољан (1) добија ученик који знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; не изводи закључке који се заснивају на подацима; критички не расуђује; не показује интересовање за учешће у активностима ,нити ангажовање. •
Закључна оцена -утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оценакоје су унете у дневник од почетка школске године. -закључна оцена не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања,а не може бити мања од аритметичке средине свих појединачних оцена -закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта.

Опис потребних знања и вештина за добијање оцене из хемије :

Оцена одличан (5)

- Ученик примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама;
- Самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова;
- Бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података
- Формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
- Решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;
- Изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима;
- Самостално извршава сложене радне задатке поштујући стандардизовану процедуру, захтеве безбедности и очувања околине, показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама;
- Доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја” у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продуката у задатом временском оквиру;

- Утврђује приоритете и ризике и на основу тога планира и организује краткорочне и дугорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
- Континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их;
- Ученик репродукује градиво, разуме, надограђује стечена знања;
- Самостално образлаже садржај наводећи и своје примере, решава и сложене проблеме и задатке. Одлично познаје физичке појаве, изводи закључке на основу физичких појава које је видео или замислио, повезује податке са графика и других визуелизација, корелише стечена знања са садржајима других предмета;
- Може преносити своја знања другима и сигурно и јасно излаже сопствене ставове о проблематици;

Оцена врло добар (4)

- Логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације;
- Повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота;
- Пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено;
- Заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената;
- Уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситауција;
- Изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију задатим контекстима;
- Самостално извршава сложене радне задатке према стандардизованој процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- Планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада;
- Планира и организује краткорочне и дугорочне активности, утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе;
- Континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.
- У стању је да надогради стечена знања. Садржај образлаже самостално, користи задате примере и самостално решава проблеме и задатке. Познаје ознаке физичких величина, повезује задате податке, ретко не може да реши сложене проблеме и задатке, није самосталан у решавању најтежих задатака.
- Приликом израде рачунских задатака сналази се и решава и задатке који су сасвим нови, уз повезивање свих стечених знања из свих школских предмета., коришћењем већ виђених и решених задатака;

Оцена добар (3)

- Разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;
- Разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму;

- Уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих;
- Бира и примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању проблемских ситуација у познатом контексту;
- Уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, и др.), укључујући коришћење информационих технологија;
- Самостално извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- Извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја;
- Планира и организује краткорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
- Показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.
- Ученик репродукује и разуме основне хемијске појмове, разуме садржај, али је површан у његовој примени;
- Садржај може образложити користећи задате примере, али уз интервенцију наставника;
- Познаје основне хемијске формуле, самостално решава задатке средње тежине, и проблеме;
- Уме да реши рачунске задатке који су слични задацима рађеним на редовној настави;
- Понекад греши приликом самосталног решавања сложених проблема или задатака;
- Повезује податке приказане графицима, сликама или таблицама и интерпретира их самостално;
- Јасно излаже садржаје али је нејасан у аргументацији;

Оцена довољан (2)

- Познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума;
- Усвојио је одговарајућу терминологију;
- Закључује директно на основу поређења и аналогије са конкретним примером;
- Способан је да се определи и искаже став;
- Примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту;
- Уме јасно да искаже појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија;
- Уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи посуђе и прибор у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- Извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја;
- Планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова и ресурса;
- Повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.

- Ученик репродукује и препознаје основне појмове: разуме садржај, али не зна да га примени ни образложи на непознатим задацима.
- Познаје основне хемијске формуле, али често греши приликом самосталног решавања чак и једноставних проблема и задатака;
- Препознаје податке приказане графицима, сликама или у табелама али их не може у потпуности самостално интерпретирати, већ му је потребна помоћ наставника;
- Аргументује површно и несигурно па је нејасан и у излагању градива;

Оцена недовољан (1)

- Ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак;
- Ученик не препознаје основне хемијске појмове, или их само може набројати;
- Не показује разумевање садржаја ни уз помоћ наставника и није у стању самостално да га репродукује;
- Не може самостално да решава најједноставније рачунске задатке;

ЕЛЕМЕНТИ ПРАЋЕЊА И ВРЕДНОВАЊА У ПОСТУПКУ ОЦЕЊИВАЊА

Иницијални тест - обавља се на почетку школске године, у првој или другој наставној недељи. Наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, модула или теме, која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног процењивања не оцењује се, изузетак је одлично постигнуће на истом, и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Усмена провера постигнућа ученика - обавља се у току оба полугодишта. Најмање једну оцену у полугодишту треба дати на основу усмене провере постигнућа ученика.Ученици увек треба да буду припремљени за усмени одговор. Могу бити испитивани сваког часа, и оцена је резултат континуитета у одговарању током више часова. Одговарају за знакове +(тачан одговор) и – (нетачан одговор). Ученици укупно 5, односно 6 пута одговарају јер имају право један минус да исправе пре уписивања оцене у дневник. Два знака + је оцена (2), три знака + је оцена (3), четири знака + је оцена (4) и пет знакова + је оцена (5).

Оцена добијена усменом провером знања у континуитету, саопштава се и образлаже ученику и уписује у дневник. Ученици могу поправљати своје усмене одговоре, одговарањем целе једне или више области из које су добили оцену којом нису задовољни.

Писмена провера постигнућа ученика - обавља се у току оба полугодишта.

Контролне вежбе изводиће се према унапред утврђеном плану који ће бити истакнут на сајту школе.

Оцена се уписује у дневник у року од осам радних дана од дана провере.

У табели су истакнути критеријуми за оцењивање контролне вежбе:

оцена	Проценат	образовни ниво	образовни ниво
1	0-25%		
2	26%-45%	основни ниво	препознавање
3	46%-65%	средњи ниво	репродукција
4	66%-85%	средњи ниво	разумевање

5	86%-100%	напредни ниво	примена

Петнаестоминутне провере-овакав вид провере обавља се без претходне најаве.Оцена са петнаестоминутне провере се не уноси у дневник,већ се евидентира у педагошкој свесци ради утврђивања и праћења остварености циља часа , савладаности дела реализованих садржаја или на крају полугодишта. Може се извести бројчана оцена из најмање 2 петнаестоминутне провере, као аритметичка средина појединачних оцена.

Пројекат- појединачни или групни рад на одређену тему, а има за циљ: самостално прикупљање и критички одабир информација; решавање проблема; доношење одлука; планирање и поштовање рокова; самостално учење; рад у групи; сарадња; критички однос према властитом и туђем раду. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање пројекта, групног рада и индивидуалног рада у оквиру групе. Успешност пројекта се оцењује оценом у дневник.

Експерименти (уколико технички и лабораторијски услови у школи дозвољавају), истраживачки пројекти ,практични рад (оглед, лабораторијска вежба, практични задатак) – ученик/ученица се оцењује: за извођење огледа/лабораторијске вежбе/задатка, давање једноставног објашњења рада (поступка) и начина одбране (излагања).

Начини оцењивања: Лабораторијске вежбе, проблемски задаци, симулације....

Активност и резултати рада ученика - су различите активности којима се показује примена знања ученика, самосталност, показане вештине у коришћењу материјала, алата, инструмената и др. у извођењу задатка, као и примена мера заштите и безбедности према себи, другима и околини, а које су у складу са програмом биологије. У активности ученика улазе кратки усмени одговори на часу приликом обнављања или обраде нове лекције, израда домаћих задатака, рад лабораторијских вежби, кратки пројекти, петнаестоминутне провере, израда цртежа и презентација. Наставник прати активности ученика и благовремено их бележи у своју педагошку свеску. На тај начин наставник формативно оцењује ученика. Целокупна активност ученика може бити изречена сумативном оценом у дневнику. Ученик се оцењује на основу: - излагања и представљања (обрађених појмова, изложба радова, резултати истраживања, модели, цртежи, графикони, табеле, постери...) - писање есеја - учешће у дебати и дискусији - учешће на општинском, окружном или републичком такмичењу - учешће у различитим облицима групног рада • **Рад на часу - је слободна наставникова процена о раду ученика током једног полугодишта/школске године.** Рад на часу подразумева: ученикову пажњу, праћење, активно учествовање у наставном процесу.

Радна свеска из хемије- наставник може да оцени радну свеску ученика на крају полугодишта/школске године. Наставник оцењује: садржај свеске, уредност, тачност дати одговора

Домаћи задатак - наставник вреднује сваки домаћи задатак (д.задатак мора одговорити захтеву задатог задатка; да буде потпун, тачан).

Ваннаставне активности - подразумева ангажовање ученика у ваншколским активностима (Фестивал науке, сарадња са институцијама у циљу промовисања науке, конкурси...), као и током излета, посета..

Остало- у закључну оцену за крај полугодишта/школске год. могу да уђу и остале активности и интересовања ученика, његова залагања, прикази занимљивих текстова из научно-популарне литературе, редован долазак на часове додатне и допунске наставе, припремне наставе..

ОСНОВНИ НИВО

ОПШТА ХЕМИЈА

У области општа хемија ученик зна:

- да прави разлику између елемената,једињења и смеша из свакодневног живота на основу њихове сложености;
- о практичној примени елемената, једињења и смеша из сопственог окружења на основу њихових практичних својстава;
- на основу којих својстава супстанце могу да се разликују, којим врстама промена супстанце подлежу као и да се при променама укупна маса супстанце не мења;
- да су чисте супстанце изграђене од атома, молекула и јона, и да се те честице међусобно разликује по наелектрисању и сложености грађе;
- тип хемијске везе у молекулима елемената, ковалентним и јонским једињењима;
- квалитативнои квантитативно значење симбола најважнијих хемијских елемената, хемијских формула најважнијих представника класа неорганских и органских једињења и квалитативно значење хемијских једначина реакција оксидације;
- шта су раствори, како настају и примере раствора у свакодневном животу;
- значење следећих термина: супстанца, смеша, раствор, растварање, елементи једињења, атом, молекул, јон, ковалентна веза, јонска веза, оксидација, оксиди киселина, база, со индикатор;

У области експеримента ученик уме да

- загрева супстанцу на безбедан начин;
- измери масу, запремину и температуру супстанце;
- у једноставним огледалима испита својства супстанци (агрегатно стање, мирис, боју, магнетна својства, растворљивост), као и да својства опише;
- састави апаратуру и изведе поступак цеђења;

НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА

У области неорганске хемије ученик зна:

- основна физичка и хемијска својства неметала и метала (агрегатно стање, проводљивост топлоте и електрицитета и реакцију са кисеоником);
- везу између својстава неметала, метала и њихове практичне примене;
- да препозна метале на основу хемијских симбола, њихових физичких и хемијских својстава;
- да на основу формуле именује основне класе неорганских једињења;
- примере оксида, киселина, база и соли у свакодневном животу као и практичну примену ових једињења;
- основна физичка и хемијска својства оксида, киселина, база и соли;

У области експеримента ученик уме да

- безбедно рукује супстанцама, посуђем и прибором;
- утврди основна физичка својства оксида (агрегатно стање, боју, мирис);
- докаже кисело-базна својства супстанце помоћу индикатора;
- испита растворљивост соли ;

ОРГАНСКА ХЕМИЈА

У области органске хемије ученик зна:

- хомологи низ од 10 чланова, формуле, називе и функционалне групе најважнијих угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара;
- основна физичка и хемијска својства угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара;
- практичан значај угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара;

БИОХЕМИЈА

У области биохемије ученик зна:

- да наведе физичка својства (агрегатно стање и растворљивост) масти и уља, угљених хидрата, протеина;
- примере и заступљеност масти и уља, угљених хидрата и протеина у намирницама;

ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У области хемије животне средине ученик зна:

- значај безбедног поступања са супстанцама, начине њиховог правилног складиштења, а са циљем очувања здравља и животне средине;

СРЕДЊИ НИВО

ОПШТА ХЕМИЈА

У области општа хемија ученик зна:

-како тип хемијске везе одређује својства супстанци (темп. топљења, кључања)као и растворљивост супстанци;
- значење термина материја, хомогена смеша, хетерогена смеша,изотоп,анхидрид, анализа, синтеза, неутрализација;
-разликује хемијске везе на основу датих формула молекула/једињења;
- шта је засићен, незасићен и презасићен раствор;
-зна шта је релативна атомска маса и да је прочита из ПСЕ;
-зна да израчуна релативну молекулску масу и процентну заступљеност појединих елемената у молекулу/једињењу;

У области експеримента ученик уме

- да изабере најпогоднији начин за повећање брзине растварања супстанце (повећањем температуре растварача, уситљавањем супстанце, мешањем);
- промени концентрацију раствора додавањем растворене супстанце и растварача (разблаживање, концентровање и мешање);
- у огледима да испитује својства супстанци и податке о супстанцама приказује табеларно или шематски;
- израчуна процентни састав једињења на основу формуле и масу реактаната производа на основу хемијске једначине, тј. да покаже на основу израчунавања да се укупна маса супстанци не мења при хемијским реакцијама;
- израчуна масу растворене супстанце и растварача на основу процентне концентрације раствора и обрнуто;
- направи раствор одређене процентне концентрације;

НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА
У области неорганске хемије ученик зна:
- да основу назива оксида, киселина, база и соли састави формуле тих супстанци;
-да на основу дате хемијске формуле оксида, киселина, база и соли именује супстанцу;
-разликује елементе са сталном и променљивом валенцом, као и једињења која граде и како то утиче на именовање истих;
- да пише једначине хемијских реакција добијање (лабораторијско и индустријско) оксида, киселина и соли;
-пише формуле соли на основу назива и на основу назива хемијске формуле соли;
-пише једначине електролитичке дисоцијације електролита;

У области експеримента ученик уме да
- експерименталним путем испита растворљивост оксида и хемијску реакцију оксида са водом;
- испита најважнија хемијска својства киселина, база и соли;

ОРГАНСКА ХЕМИЈА
У области органске хемије ученик зна:
- да пише једначине хемијских реакција, сагоревања угљоводоника и алкохола;
- да пише једначине хемијских реакцијасупституције, адиције;
- да пише једначине хемијских реакција естерификације;

БИОХЕМИЈА
У области биохемије ученик зна:
-хемијску формулу глукозе, фруктозе, сахарозе и општу формулу триацилглицерола;
-реакцију настајања масти и уља и сапонификацију;
- најважније улоге и разлике у хемијском смислу између масти и уља, угљених хидрата и протеина у живим организмима;

ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
У области хемије животне средине ученик зна:
-објашњава настајање,последице и поступке за спречавање појаве киселих киша и ефеката стаклене баште,објашњава значај озонског омотача,узрок настанка озонских рупаи поседице;

НАПРЕДНИ НИВО

ОПШТА ХЕМИЈА
У области општа хемија ученик зна и разуме:

- да објасни структуру атома, молекула и јона, које честице изграђују атоме и како од њиховог броја зависи наелектрисање молекула и јона;
- објашњава разлику између чистих супстанци, елемената и једињења и смеша на основу врста честица које их изграђују и објашњава како честична грађа и хемијске везе одређују својства и промене супстанци;
- објашњава зависност растворене супстанце од природе супстанце и растварача;
- изводи израчунавања која обухватају предвиђање засићености добијеног раствора;
- изводи израчунавања која обухватају кристализацију тј. хлађење раствора;
- изводи стехиометријска израчунавања која обухватају однос масе и количине супстанце;
-ирачунава задатке у којима се тражи употреба Авогадровог броја;
-ирачунава задатке базиране на Закону сталних односа маса;
- бира на основу својстава и састојака смеше одговарајући поступак за њихово раздвајање и изводи поступак;
- планира експериментални поступак према задатом циљу за истраживања;

У области експеримента ученик уме да

- на основу својстава састојака смеше да изабере и изведе одговарајући поступак за њихово раздвајање;
- да осмисли експериментални поступак према задатом циљу/проблему /питању за истраживање,да бележи и приказује резултате табеларно и графички,формулише објашњење и изведе закључке;
- да израчуна процентну заступљеност неке супстанце у смеши;
-да изводи стехиометријска израчунавања која обухватају реактант у вишку;

НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА

У области неорганске хемије ученик зна да:

- објашњава физичка и хемијска својства метала и неметала на основу структуре њихових атома и молекула;
- објашњава хемијска својства оксида (реакције са водом, киселинама, хидроксидима) и пише одговарајуће хемијске једначине;
- објашњава хемијска својства киселина (реакције са металима, базним оксидима тј.оксидима метала, хидроксидима, карбонатима, хидроген-карбонатима, амонијаком) и пише одговарајуће хемијске једначине;
- објашњава хемијска својства база (реакције са киселинама и киселим оксидима) и пише одговарајуће хемијске једначине;
- пише формуле соли на основу назива и обрнуто;
-објашњава физичка, хемијска својства соли и примену најважнијих соли у свакодневном животу;

У области експеримента ученик уме да

-изведе реакцију неутрализације;
-изведе реакцију двоструке измене при чему настаје тешко растворна со;

ОРГАНСКА ХЕМИЈА

У области органске хемије ученик зна да:

- објашњава хемијске реакције угљоводоника, алкохола, карбоксилних киселина и естара и пише одговарајуће хемијске једначине;
-разликује карбонилна једињења алдехиде и кетоне, као и начине њиховог добијања из алкохола;
- објашњава практичну примену угљоводоника, алкохола, карбоксилних киселина и естара на основу својства која имају;

БИОХЕМИЈА

У области биохемије ученик зна да:

- описује основну структуру молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине;
- објашњава хидрогенизацију незасићених триациглицерола и сапонификацију, наводи производе хидролизе дисахарида и полисахарида и описује услове под којима долази до денатурације протеина;

ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У области хемије животне средине ученик зна:

-објашњава допринос хемије заштити животне средине и предлаже активности којима доприноси заштити животне средине;

ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА КОЈИ ОСТВАРУЈУ ДОДАТНУ ПОДРШКУ У ОБРАЗОВАЊУ

Ученик који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану (ИОП-1) оцењивање се врши у односу на постојеће стандарде и очекиване исходе у ИОП-у

Ученик који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану са прилагођеним стандардима постостигнућа(ИОП-2),оцењује се на основу ангажовања и степена остварености циљева и прилагођених стандарда.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин,применом индивидуалног образовног плана(ИОП-3),оцењује се на основу праћења остваривања прописаних циљева,општих и посебних стандарда постигнућа и ангажовања

Наставник хемије Љиљана Лазић

Техника и технологија

Критеријуми оцењивања и начини / поступци процене степена знања и постугнућа ученика основне школе по разредима у оквиру предмета Техника и технологија

Актив наставника технике и технологије

Други циклус основног образовања и васпитања

✓ Оцењивање ученика од петог до осмог разреда је бројчано и врши се:

1) **усменим путем**

Оцена на усменом одговарању се формира на основу ученикових одговора или излагања према следећој бројчаној скали:

НАПРЕДНИ НИВО: Одличан (5) – Ученик у потпуности разуме планом и програмом предвиђене појмове и показује изузетно велики степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању.

СРЕДЊИ НИВО: Врло добар (4) – Ученик у великој мери разуме планом и програмом предвиђене појмове и показује велики степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању.

СРЕДЊИ НИВО: Добар (3) – Ученик углавном разуме планом и програмом предвиђене појмове и изразе уз делимичан степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању.

ОСНОВНИ НИВО: Довољан (2) –Ученик препознаје и разуме планом и програмом предвиђене основне појмове уз мали степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању.

Недовољан (1) – Ученик не препознаје нити разуме планом и програмом предвиђене основне појмове, не уме да их репродукује нити примени у усменом изражавању. Ученик није самосталан у раду и није у стању ни уз помоћ наставника да искаже једноставнију усмену поруку. Ученик у недовољној мери остварује комуникацију без способности репродукције и минималне примене.

2) **праћењем активности на часу**, кроз ангажовања ученика у процесу изучавања технике и технологије. Активност ученика прати се континуирано и вреднује током целе школске године. У активност улази и редовност/благовременост/тачност израде задатака, као и редовно доношење материјала потребног за рад на часу. Степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, начин остваривања сарадње у процесу вршњачког учења, самопроцена сопственог знања, спремност ученика да преузме одговорност за сопствени процес учења такође се вреднују кроз активност. Оцена из активности може бити од значаја и за општи успех ученика из предмета, најчешће у његову корист. Уколико ученик не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање, као ни жељу за напредовањем, оцењује се оценом недовољан (1).Оцењивање/вредновање пројектних активности углавном има мотивациону улогу и вреднује се у складу са показаним степеном самосталности, активности и ангажовања као и сарадње са осталим члановима групе, извођења закључака на основу прикупљених података и презентовања продукта пројекта.

Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика, као и ангажовања ученика и његове самосталности у раду.

3)у виду **графичке вежба**

Оцена на графичкој вежби се формира на основу ученикових рада према следећој бројчаној скали:

НАПРЕДНИ НИВО: Одличан (5) – Ученик у потпуности разуме и примењује правила приликом израде графичке вежбе (котирање, размеру, дебљину линија, прецизност)

СРЕДЊИ НИВО: Врло добар (4) – Ученик у великој мери разуме и примењује правила приликом израде графичке вежбе (котирање, размеру, дебљину линија, прецизност)

СРЕДЊИ НИВО: Добар (3) – Ученик углавном разуме и примењује правила приликом израде графичке вежбе (котирање, размеру, дебљину линија, прецизност)

ОСНОВНИ НИВО: Довољан (2) –Ученик препознаје и разуме и примењује правила приликом израде графичке вежбе (котирање, размеру, дебљину линија, прецизност) уз мали степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању.

Недовољан (1) – Ученик не препознаје нити разуме правила приликом израде графичке вежбе (котирање, размеру, дебљину линија, прецизност)**.** Ученик није самосталан у раду и није у стању ни уз помоћ наставника нацрта део графичке вежбе и примени правила приликом цртања.

4) у виду **практичних радова**

Приликом оцењивања практичних радова прати се константан рад ученика на часу поштујући правила израде од идеје до реализације (избор материјала, пренос елемената на материјал, обрада, прецизност, уредност, тачност, креативност, функционалност...). Посебну пажњу треба посветити безбедности на раду приликом коришћења алата и прибора. Израдом практичних радова ученици развијају прецизност у раду, упорност и истрајност. Користе различите материјале и алате.

Закључена оцена на крају школске представља аритметичку средину свих оцена из првог и другог полугодишта.

Руски језик

Критеријуми оцењивања и начини / поступци процене степена знања и постугнућа ученика основне школе по разредима у оквиру предмета Руски језик

Основна школа „Стеван Дукић“, Београд
Актив наставника руског језика

Критеријуми оцењивања сачињени су у складу са исходима, циљевима и задацима прописаних Планом и програмом наставе и учења предмета, Општим стандардима постигнућа за руски језик, и уз поштовање Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању у Републици Србији.

Узраст ученика: други циклус основног образовања и васпитања

✓ Оцењивање ученика од петог до осмог разреда је бројчано и врши се:

1) Писаним путем

Писане провере постигнућа се оцењују на основу скале која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене:

- 86% -100% - оцена одличан (5)
- 70% - 85% - оцена врло добар (4)
- 50% - 69% - оцена добар (3)
- 33% - 49% - оцена довољан (2)

- до 32% - оцена недовољан (1)

(Скала може да варира у односу на постигнућа ученика, али не више од 5%.)

2) Усменим путем

Оцена на усменом одговарању се формира на основу ученикових одговора или излагања према следећој бројчаној скали:

Одличан (5) – Ученик у потпуности разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе и показује изузетно велики степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Успешно користи све граматичке елементе и конструкције и уочава најчешће изузетке од правила. У стању је да самостално искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. Правилно и самостално изражајно чита. Ученик самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. На матерњем и страном језику саопштава информацију добијену од 3. лица у вези са познатим темама у конкретним комуникативним ситуацијама. У потпуности показује способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама.

Врло добар (4) – Ученик у великој мери разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе и показује велики степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме једноставне фреквентне речи и изразе, а приликом изражавања користи једноставна језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. У стању је да уз мању помоћ наставника успешно искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. У великој мери правилно и самостално изражајно чита. Ученик у великој мери самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. У великој мери показује способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама.

Добар (3) – Ученик углавном разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе уз делимичан степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме углавном једноставније, фреквентније речи изразе, а приликом изражавања користи једноставније језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. Углавном правилно чита. Делимично је у стању да искаже једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. Ученик у довољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Показује делимичну способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама и логичког повезивања појмова.

Довољан (2) –Ученик препознаје и разуме планом и програмом предвиђе не основне, најфреквентније појмове, речи и изразе уз мали степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме углавном најједноставније речи, кратке и једноставне поруке и упутства и користи најједноставнија језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. Чита делимично правилно и уз помоћ наставника. Ученик је у стању да искључиво уз помоћ наставника искаже једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста и то на нивоу репродукције. Ученик у малој мери остварује

комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.Језичке вештине и знања су на нивоу репродукције, уз повремену
минималну примену.

Недовољан (1) – Ученик не препознаје нити разуме планом и програмом предвиђене основне појмове, речи и изразе, не уме да их репродукује нити примени у усменом изражавању. Ученик није самосталан у раду и није у стању ни уз помоћ наставника да искаже једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик у недовољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Језичке вештине и знања нису ни на нивоу препознавања, без способности репродукције и минималне примене.

3) Праћењем активности на часу, кроз израду домаћих задатака/пројектних активности и кроз остале видове ангажовања ученика у процесу изучавања руског језика. Активност ученика прати се континуирано и вреднује током целе школске године. У активност улази и редовност/благовременост/тачност израде и доношења домаћих задатака, као и редовно доношење материјала потребног за рад на часу. Степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, начин остваривања сарадње у процесу вршњачког учења, самопроцена сопственог знања, спремност ученика да преузме одговорност за сопствени процес учења такође се вреднују кроз активност. Оцена из активности може бити од значаја и за општи успех ученика из предмета, најчешће у његову корист. Уколико ученик не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање, као ни жељу за напредовањем, оцењује се оценом недовољан (1).Оцењивање/вредновање пројектних активности углавном има мотивациону улогу и вреднује се у складу са показаним степеном самосталности, активности и ангажовања као и сарадње са осталим члановима групе, извођења закључака на основу прикупљених података и презентовања продукта пројекта.
Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика, као и ангажовања ученика и његове самосталности у раду.

✓ Ученици 5, 6, 7. и 8. разреда имају 1 писмени задатак у сваком полугодишту и најмање 1 писану проверу уз претходну најаву садржаја програма наставе и учења који ће се писмено проверавати. Распоред писаних провера дужих од 15 минута уписује се у дневник и објављује се за свако одељење на огласној табли школе и на званичној интернет страни школе. Распоред може да се мења на предлог наставника, уз сагласност одељењског већа. Писане провере постигнућа у трајању до 15 минута могу се обављати без претходне најаве и евидентирају се у педагошкој документацији наставника ради праћења постигнућа ученика.

✓ НАПОМЕНА:

Оцењивањем ученика од петог до осмог разреда обухваћени су следећи елементи – језичке активности и знање:
● Разумевање (писаног/слушаног садржаја)
● Говорне способности
● Способности писменог изражавања
● Језичка структура – граматика
ЈЕЗИЧКА АКТИВНОСТ / КРИТЕРИЈУМИ / ОЦЕНА
● Разумевање:

Одличан 5 - ученик разуме саговорника и усмено излаже у нормалном темпу, у потпуности разуме писани и слушани текст, с лакоћом влада материјом и вештинама.
Врло добар 4 - разуме питања у нормалном говорном темпу, али је потребно понекад нешто поновити, не разуме сваку појединост код писаног и слушаног садржаја.
Добар 3 - разуме излагања и питања постављена споријим темпом, понекад је нужно поновити и поједноставити неке делове реченице, потребно га је усмеравати.
Довољан 2 - има минимум разумевања и напредује уз помоћ наставника који га води кроз материју, има тешкоћа у разумевању излагања, једва схвата уз објашњења и поједностављења, слабо разуме писану и говорну материју.
Недовољан 1 - не разуме усмена излагања, слушан ни писан садржај ни уз помоћ наставника.
● Говорне способности:
Одличан 5 – ученик слободно и без оклевања изражава своје мисли, активан је у разговору, правилним изговором течно изговарареченице и нема већих граматичких грешака.
Врло добар 4 - ученик говори правилно, али се изражава са мањим граматичкимгрешкамакоје не утичу на разумевање смисла реченице; понекад користи реч или фразукоја је неадекватна и погрешноје изговора.
Добар 3 - ученик може да комуницира иима скроман речник, смисао изреченог је понекад нејасан због граматичких грешака и нетачног реда речи, али је разумљив. Ученик има делимичних тешкоћа у читању, изговору и интонацији.
Довољан2 - ученик прави велике и честе грешке у разговору и изговорушто отежаваоношто жели да каже; ретко налази праве речи и фразе, тешко се изражава, а његов оскудан речник користи полако и са пуно оклевања упркос великој помоћи наставника.
Недовољан 1 - ученик не уме самостално да се изражава, једва користи најосновнији вокабулар, има потешкоћа у читању, изговору и интонацији. Није савладао ни најосновније граматичке структуре па је смисао изреченог нејасан и неразумљив.
●Способности писменог изражавања:
Одличан 5- ученик може у писаној форми да изрази своје мисли самостално и без већих граматичких и правописних проблема; редовно извршава све писане домаће задатке, има добру технику решавања тестова и успешан је у томе.
Врло добар 4 - ученик у писаној форми изражава своје мисли самостално уз понеке граматичке и правописне грешке; готово редовно има све писане домаће задатке; има врло добар резултат на тесту и проверама знања.
Добар 3 - ученик не може без помоћи да изрази своје мисли писаним путем и прави честе и веће правописне и граматичке грешке; делимично ради домаће задатке; углавном остварује просечан резултат на тесту и проверама знања.
Довољан 2 - ученик није способан самостално да се писмено изрази, прави учестале и озбиљне правописне и граматичке грешке; нередовно ради домаће задатке; постиже минималан успех на тестовима и проверама знања.
Недовољан 1- прави крупне грешке у писаном изражавању и у основним граматичким облицима, не ради домаће задатке готово уопште, не постиже минималан број бодова на тесту и проверама знања.
● Језичка структура - граматика:
Одличан 5 - ученик влада граматичким правилима, потпуно их разуме и правилно примењује у датом језичком контексту.
Врло добар 4 - ученик разуме и правилно примењује научена граматичка правила, уз местимичне грешке.
Добар 3 - ученик делимично примењује научена граматичка правила уз грешке.
Довољан 2 - ученик препознаје граматичка правила и повремено их минимално примењује.
Недовољан 1- ученик не препознаје граматичка правила нити уме да их примењује.

✓ **Оцењивање ученика по ИОП-у**

Ученик коме је потребна додатна подршка у образовању оцењује се у односу на остваривање циљева и стандарда постигнућа у току савладавања индивидуалног образовног плана или у односу на прилагођене стандарде постигнућа при чему се вреднује и однос ученика према раду и постављеним задацима/захтевима предмета у складу са његовим способностима.

Оцењивање ученика по ИОП-у 1 се врши на основу ангажовања и степена остварености постојећих стандарда и очекиваних исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Оцењивање ученика по ИОП-у 2 се врши на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Вредновање је усмерено на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијању његовог самопоуздања и осећаја напредовања. При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, примењује се индивидуални приступ у сарадњи са педагошко-психолошком службом школе.

Француски језик

Ен **Критеријуми оцењивања и начини / поступци процене степена знања и постугнућа ученика основне школе по разредима у оквиру предмета Француски језик**

Основна школа „Стеван Дукић“, Београд

Критеријуми оцењивања и начини / поступци процене степена знања и постугнућа ученика основне школе по разредима у оквиру предмета Француски језик сачињени су у складу са исходима, циљевима и задацима прописаних Планом и програмом наставе и учења за предмет, Општим стандардима постигнућа за француски језик, и уз поштовање Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању у Републици Србији.

Узраст ученика: други циклус основног образовања и васпитања

✓ Оцењивање ученика од петог до осмог разреда је бројчано и врши се:

1) Писаним путем

Писане провере постигнућа се оцењују на основу скале која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене:

- 86% -100% - оцена одличан (5) - **НАПРЕДНИ НИВО**
- 70% - 85% - оцена врло добар (4) - **СРЕДЊИ НИВО**
- 50% - 69% - оцена добар (3) - **СРЕДЊИ НИВО**
- 33% - 49% - оцена довољан (2) - **ОСНОВНИ НИВО**
- до 32% - оцена недовољан (1)

(Скала може да варира у односу на постигнућа ученика, али не више од 5%.)

2) Усменим путем

Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора или излагања према следећој бројчаној скали:

НАПРЕДНИ НИВО: Одличан (5) – Ученик у потпуности разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе и показује изузетно велики степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Успешно користи све граматичке елементе и конструкције и уочава најчешће изузетке од правила. У стању је да самостално искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. Правилно и самостално изражајно чита. Ученик самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. На матерњем и страном језику саопштава информацију добијену од 3. лица у вези са познатим темама у конкретним комуникативним ситуацијама. У потпуности показује способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама.

СРЕДЊИ НИВО: Врло добар (4) – Ученик у великој мери разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе и показује велики степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме једноставне фреквентне речи и изразе, а приликом изражавања користи једноставна језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. У стању је да уз мању помоћ наставника успешно искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. У великој мери правилно и самостално изражајно чита. Ученик у великој мери самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. У великој мери показује способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама.

СРЕДЊИ НИВО: Добар (3) – Ученик углавном разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе уз делимичан степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме углавном једноставније, фреквентније речи изразе, а приликом изражавања користи једноставније језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. Углавном правилно чита. Делимично је у стању да искаже једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. Ученик у довољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Показује делимичну способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама и логичког повезивања појмова.

ОСНОВНИ НИВО: Довољан (2) –Ученик препознаје и разуме планом и програмом предвиђе не основне, најфреквентније појмове, речи и изразе уз мали степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме углавном најједноставније речи, кратке и једноставне поруке и упутства и користи најједноставнија језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. Чита делимично правилно и уз помоћ наставника. Ученик је у стању да искључиво уз помоћ наставника искаже једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста и то на нивоу репродукције. Ученик у малој мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.Језичке вештине и знања су на нивоу репродукције, уз повремену минималну примену.

Недовољан (1) – Ученик не препознаје нити разуме планом и програмом предвиђене основне појмове, речи и изразе, не уме да их репродукује нити примени у усменом изражавању. Ученик није самосталан у раду и није у стању ни уз помоћ наставника да искаже једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик у недовољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Језичке вештине и знања нису ни на нивоу препознавања, без способности репродукције и минималне примене.

3) Праћењем активности на часу, кроз израду домаћих задатака/пројектних активности и кроз остале видове ангажовања ученика у процесу изучавања француског језика. Активност ученика прати се континуирано и вреднује током целе школске године. У активност улази и редовност/благовременост/тачност израде и доношења домаћих задатака, као и редовно доношење материјала потребног за рад на часу. Степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, начин остваривања сарадње у процесу вршњачког учења, самопроцена сопственог знања, спремност ученика да преузме одговорност за сопствени процес учења такође се вреднују кроз активност. Оцена из активности може бити од значаја и за општи успех ученика из предмета, најчешће у његову корист. Уколико ученик не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање, као ни жељу за напредовањем, оцењује се оценом недовољан (1).Оцењивање/вредновање пројектних активности углавном има мотивациону улогу и вреднује се у складу са показаним степеном самосталности, активности и ангажовања као и сарадње са осталим члановима групе, извођења закључака на основу прикупљених података и презентовања продукта пројекта.

Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика, као и ангажовања ученика и његове самосталности у раду.

✓ Ученици 5. разреда имају 1 писмени задатак у току школске године а ученици 6, 7. и 8. разреда имају 1 писмени задатак у сваком полугодишту и најмање 1 писану проверу уз претходну најаву садржаја програма наставе и учења који ће се писмено проверавати. Распоред писаних провера дужих од 15 минута уписује се у дневник и објављује се за свако одељење на огласној табли школе и на званичној интернет страни школе. Распоред може да се мења на предлог наставника, уз сагласност одељењског већа. Писане провере постигнућа у трајању до 15 минута могу се обављати без претходне најаве и евидентирају се у педагошкој документацији наставника ради праћења постигнућа ученика.

✓ НАПОМЕНА:

Оцењивањем ученика од петог до осмог разреда обухваћени су следећи елементи – језичке активности и знање:

● Разумевање (писаног/слушаног садржаја)
● Говорне способности
● Способности писменог изражавања
● Језичка структура – граматика

ЈЕЗИЧКА АКТИВНОСТ / КРИТЕРИЈУМИ / ОЦЕНА

● Разумевање:

НАПРЕДНИ НИВО: Одличан 5 - ученик разуме саговорника и усмено излаже у нормалном темпу, у потпуности разуме писани и слушани текст, с лакоћом влада материјом и вештинама.

СРЕДЊИ НИВКО: Врло добар 4 - разуме питања у нормалном говорном темпу, али је потребно понекад нешто поновити, не разуме сваку појединост код писаног и слушаног садржаја.

СРЕДЊИ НИВО: Добар 3 - разуме излагања и питања постављена споријим темпом, понекад је нужно поновити и поједноставити неке делове реченице, потребно га је усмеравати.

ОСНОВНИ НИВО: Довољан 2 - има минимум разумевања и напредује уз помоћ наставника који га води кроз материју, има тешкоћа у разумевању излагања, једва схвата уз објашњења и поједностављења, слабо разуме писану и говорну материју.

Недовољан 1 - не разуме усмена излагања, слушан ни писан садржај ни уз помоћ наставника.

● Говорне способности:

НАПРЕДНИ НИВО: Одличан 5 – ученик слободно и без оклевања изражава своје мисли, активан је у разговору, правилним изговором течно изговарареченице и нема већих граматичких грешака.

СРЕДЊИ НИВО: Врло добар 4 - ученик говори правилно, али се изражава са мањим граматичким грешкамакоје не утичу на разумевање смисла реченице; понекад користи реч или фразукоја је неадекватна и погрешноје изговора.

СРЕДЊИ НИВО: Добар 3 - ученик може да комуницира иима скроман речник, смисао изреченог је понекад нејасан због граматичких грешака и нетачног реда речи, али је разумљив. Ученик има делимичних тешкоћа у читању, изговору и интонацији.

ОСНОВНИ НИВО: Довољан2 - ученик прави велике и честе грешке у разговору и изговорушто отежаваоношто жели да каже; ретко налази праве речи и фразе, тешко се изражава, а његов оскудан речник користи полако и са пуно оклевања упркос великој помоћи наставника.

Недовољан 1 - ученик не уме самостално да се изражава, једва користи најосновнији вокабулар, има потешкоћа у читању, изговору и интонацији. Није савладао ни најосновније граматичке структуре па је смисо изреченог нејасан и неразумљив.

●Способности писменог изражавања:

НАПРЕДНИ НИВО: Одличан 5- ученик може у писаној формида изрази своје мисли самостално и без већих граматичких и правописних проблема; редовно извршава све писане домаће задатке, има добру технику решавања тестова и успешан је у томе.

СРЕДЊИ НИВО: Врло добар 4 - ученик у писаној форми изражава своје мисли самостално уз понеке граматичке и правописне грешке; готово редовно има све писане домаће задатке; има врло добар резултат на тесту и проверама знања.

СРЕДЊИ НИВО: Добар 3 - ученик не може без помоћи даизрази своје мисли писаним путем и прави честе и већеправописне и граматичке грешке; делимично ради домаће задатке; углавном остварује просечан резултат на тесту и проверама знања.

Довољан 2 - ученик није способан самостално да се писмено изрази, прави учестале и озбиљне правописне и граматичке грешке; нередовно ради домаће задатке; постиже минималан успех на тествима и проверама знања.

Недовољан 1- прави крупне грешке у писаном изражавању и у основним граматичким облицима, не ради домаће задатке готово уопште, не постиже минималнан број бодова на тесту и проверама знања.

● Језичка структура - граматика:

НАПРЕДНИ НИВО: Одличан 5 - ученик влада граматичким правилима, потпуно их разуме и правилно примењује у датом језичком контексту.

СРЕДЊИ НИВО: Врло добар 4 - ученик разуме и правилно примењује научена граматичка правила, уз местимичне грешке.

СРЕДЊИ НИВО: Добар 3 - ученик делимично примењује научена граматичка правила уз грешке.

ОСНОВНИ НИВО: Довољан 2 - ученик препознаје граматичка правила и повремено их минимално примењује.

Недовољан 1- ученик не препознаје граматичка правила нити уме да их примењује.

✓ **Оцењивање ученика по ИОП-у**

Ученик коме је потребна додатна подршка у образовању оцењује се у односу на остваривање циљева и стандарда постигнућа у току савладавања индивидуалног образовног плана или у односу на прилагођене стандарде постигнућа при чему се вреднује и однос ученика према раду и постављеним задацима/захтевима предмета у складу са његовим способностима.

Оцењивање ученика по ИОП-у 1 се врши на основу ангажовања и степена остварености постојећих стандарда и очекиваних исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Оцењивање ученика по ИОП-у 2 се врши на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.
Вредновање је усмерено на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијању његовог самопоуздања и осећаја напредовања. При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, примењује се индивидуални приступ у сарадњи са педагошко-психолошком службом школе.

Професор француског језика и књижевности
Александра Угарковић

Енглески језик

Критеријуми оцењивања и начини / поступци процене степена знања и постугнућа ученика основне школе по разредима у оквиру предмета Енглески језик

Основна школа „Стеван Дукић“, Београд
Актив наставника енглеског језика

Критеријуми оцењивања и начини / поступци процене степена знања и постугнућа ученика основне школе по разредима у оквиру предмета Енглески језик сачињени су у складу са исходима, циљевима и задацима прописаних Планом и програмом наставе и учења за предмет, Општим стандардима постигнућа за енглески језик, и уз поштовање Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању у Републици Србији.

Узраст ученика: први циклус основног образовања и васпитања
1. разред:

- ✓ Ученици првог разреда се у току школске године оцењују описно. Описна оцена представља опис постигнућа ученика у остваривању исхода, циљева и задатка прописаних планом и програмом наставе и учења, као и степена ангажовања и напредовања ученика.

Наставник током целе школске године континуирано води евиденцију о напредовању, ангажовању, постигнућима и активностима ученика на часовима.

✓ Ученик првог разреда је у потпуности савладао предвиђене наставне садржаје уколико наставник процени да су свидефинисани исходи испуњени уз самостално напредовање и стално ангажовање ученика:
● Ученик разуме фреквентне и уобичајене усмене исказе, као и кратке, једноставне усмене прилоге везане за познате теме, појаве и догађаје.

● Обавља основне језичке функције (давање и тражење, тј. размена информација о искуствено блиским ситуацијима и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења).
● Ученик правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила.

✓ Ученик коме је потребна мања помоћ наставника за остваривање неких од дефинисаних исхода на часовима, сматра се да је савладао предвиђене наставне садржаје али да изостаје самостални рад и стални напредак ученика:

● Ученик разуме најфреквентније речи и изразе из свакодневног спорог и разговетног говора.
● Уме да обави основне комуникативнеактивности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника).
● Ученик познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група.

✓ Ученик коме је потребна већа помоћ наставника за остваривање дефинисаних исхода на часовима сматра се да није у потпуности савладао наставне садржаје и да изостаје његов напредак и језички развој уз недостатак ангажовања:

● Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке везане усмене исказе и записе који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања.
● Сналази се у кратким и увежбаним комуникационим улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговара).
● Ученик препознаје исправан изговор већине гласова и гласовних група, као и једноставне структуралне (граматичке) елементе и конструкције.

✓ Ученик који није остварио ниједан или веома мали број дефинисаних исхода сматра се да није савладао предвиђене наставне садржаје уз изостајање његовог напредовања, језичког развоја и ангажовања.

2, 3. и 4. разред:

✓ Од другог до четвртог разреда оцењивање је бројчано и врши се:

1) Писаним путем (осим ученика другог разреда код којих је писање прилагођена језичка активност)
Писане провере постигнућасе оцењују на основу скале која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене:

- 86% -100% - оцена одличан (5) - **НАПРЕДНИ НИВО**
- 70% - 85% - оцена врло добар (4) - **СРЕДЊИ НИВО**
- 50% - 69% - оцена добар (3) - **СРЕДЊИ НИВО**
- 33% - 49% - оцена довољан (2) - **ОСНОВНИ НИВО**
- до 32% - оцена недовољан (1)

(Скала може да варира у односу на постигнућа ученика, али не више од 5%.)
2) Усменим путем

Оцена на усменом одговарању се формира на основу ученикових одговора или излагања према следећој бројчаној скали:
НАПРЕДНИ НИВО: Одличан (5) – ученик је у стању да самостално примењује научене речи и изразе, у потпуности разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више (са)говорника. Разуме изражена осећања, жеље и расположења. Течно и с лакоћом описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, искуства и догађаје. На једноставан начин излаже на задату тему и одговара напитања која се односе на њу. Успешно ради у различитим облицима рада.
СРЕДЊИ НИВО: Врло добар (4) – ученик је способан да фукционално усвоји појмове, речи и изразе, а уз мању помоћ наставника ихповезује и изводи закључке. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору. Саставља краће исказе о себи, својој породици и непосредном окружењу. Уз краће паузе и мању помоћ наставника, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства и догађаје користећи једноставна језичка средства. Сналази се у различитим
облицима рада.
СРЕДЊИ НИВО: Добар (3) - ученик углавном разуме појмове, речи и изразе, може самостално да наведе граматичке појмове и појмове из вокабулара и објасни их уз делимичну помоћ наставника. Познаје и користи једноставнијеграматичке елементе и конструкције. Разуме општи смисао и најважније информације ујединоставном језичком контексту. Поставља једноставна питања о темама које одговарајуњеговим интересовањима. Захтеве обавља делимично и узпомоћ наставника.
ОСНОВНИ НИВО: Довољан (2) - ученикпрепознаје основне појмове, фреквентне речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору. Уз већу помоћ наставника разуме веома кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства. У стању је да продукује искључиво просте реченице и
изрази најосновније потребе уз минмалну примену у језичком контексту.
Недовољан (1) - ученик не показује способност репродукције нити препознавања основних појмова, речи и израза. Ни уз велику помоћ наставника не разуме најједноставније захтеве ни упутства.Не показује жељу за напредовањем нити ангажовањем.

3) Праћењем и вредновањем свих осталих активности ученика обухваћених изучавањем енглеског језика.
Активност ученика прати се континуирано и вреднује се током целе школске године. У активност улази и редовност/благовременост/тачност израде и доношења домаћих задатака, као и редовно доношење материјала потребног за рад на часу. Степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима такође се вреднују кроз активност. Оцена из активности може бити од значаја и за општи успех ученика, најчешће у његову корист.
Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика, као и ангажовања ученика и његове самосталности у раду.

Узраст ученика: други циклус основног образовања и васпитања
✓ Оцењивање ученика од петог до осмог разреда је бројчано и врши се:
1) Писаним путем
Писане провере постигнућа се оцењују на основу скале која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене:

- 86% -100% - оцена одличан (5) - **НАПРЕДНИ НИВО**
- 70% - 85% - оцена врло добар (4) - **СРЕДЊИ НИВО**

- 50% - 69% - оцена добар (3) - **СРЕДЊИ НИВО**
- 33% - 49% - оцена довољан (2) - **ОСНОВНИ НИВО**
- до 32% - оцена недовољан (1)

(Скала може да варира у односу на постигнућа ученика, али не више од 5%.)

2) Усменим путем

Оцена на усменом одговарању се формира на основу ученковог одговора или излагања према следећој бројчаној скали:

НАПРЕДНИ НИВО: Одличан (5) – Ученик у потпуности разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе и показује изузетно велики степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Успешно користи све граматичке елементе и конструкције и уочава најчешће изузетке од правила. У стању је да самостално искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. Правилно и самостално изражајно чита. Ученик самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. На матерњем и страном језику саопштава информацију добијену од 3. лица у вези са познатим темама у конкретним комуникативним ситуацијама. У потпуности показује способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама.

СРЕДЊИ НИВО: Врло добар (4) – Ученик у великој мери разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе и показује велики степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме једноставне фреквентне речи и изразе, а приликом изражавања користи једноставна језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. У стању је да уз мању помоћ наставника успешно искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. У великој мери правилно и самостално изражајно чита. Ученик у великој мери самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. У великој мери показује способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама.

СРЕДЊИ НИВО: Добар (3) – Ученик углавном разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе уз делимичан степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме углавном једноставније, фреквентније речи изразе, а приликом изражавања користи једноставније језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. Углавном правилно чита. Делимично је у стању да искаже једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. Ученик у довољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Показује делимичну способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама и логичког повезивања појмова.

ОСНОВНИ НИВО: Довољан (2) –Ученик препознаје и разуме планом и програмом предвиђе не основне, најфреквентније појмове, речи и изразе уз мали степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме углавном најједноставније речи, кратке и једноставне поруке и упутства и користи најједноставнија језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. Чита делимично правилно и уз помоћ наставника. Ученик је у стању да искључиво уз помоћ наставника искаже једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста и то на нивоу репродукције. Ученик у малој мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.Језичке вештине и знања су на нивоу репродукције, уз повремену

минималну примену.
Недовољан (1) – Ученик не препознаје нити разуме планом и програмом предвиђене основне појмове, речи и изразе, не уме да их репродукује нити примени у усменом изражавању. Ученик није самосталан у раду и није у стању ни уз помоћ наставника да искаже једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик у недовољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Језичке вештине и знања нису ни на нивоу препознавања, без способности репродукције и минималне примене.

3) Праћењем активности на часу, кроз израду домаћих задатака/пројектних активности и кроз остале видове ангажовања ученика у процесу изучавања енглеског језика. Активност ученика прати се континуирано и вреднује током целе школске године. У активност улази и редовност/благовременост/тачност израде и доношења домаћих задатака, као и редовно доношење материјала потребног за рад на часу. Степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, начин остваривања сарадње у процесу вршњачког учења, самопроцена сопственог знања, спремност ученика да преузме одговорност за сопствени процес учења такође се вреднују кроз активност. Оцена из активности може бити од значаја и за општи успех ученика из предмета, најчешће у његову корист. Уколико ученик не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање, као ни жељу за напредовањем, оцењује се оценом недовољан (1).Оцењивање/вредновање пројектних активности углавном има мотивациону улогу и вреднује се у складу са показаним степеном самосталности, активности и ангажовања као и сарадње са осталим члановима групе, извођења закључака на основу прикупљених података и презентовања продукта пројекта.
Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика, као и ангажовања ученика и његове самосталности у раду.

- ✓ Ученици 5, 6, 7. и 8. разреда имају 1 писмени задатак у сваком полугодишту и најмање 1 писану проверу уз претходну најаву садржаја програма наставе и учења који ће се писмено проверавати. Распоред писаних провера дужих од 15 минута уписује се у дневник и објављује се за свако одељење на огласној табли школе и на званичној интернет страни школе. Распоред може да се мења на предлог наставника, уз сагласност одељењског већа. Писане провере постигнућа у трајању до 15 минута могу се обављати без претходне најаве и евидентирају се у педагошкој документацији наставника ради праћења постигнућа ученика.

- ✓ НАПОМЕНА:

Оцењивањем ученика од петог до осмог разреда обухваћени су следећи елементи – језичке активности и знање:
● Разумевање (писаног/слушаног садржаја)
● Говорне способности
● Способности писменог изражавања
● Језичка структура – граматика
ЈЕЗИЧКА АКТИВНОСТ / КРИТЕРИЈУМИ / ОЦЕНА
● Разумевање:
НАПРЕДНИ НИВО: Одличан 5 - ученик разуме саговорника и усмено излаже у нормалном темпу, у потпуности разуме писани и слушани текст, с лакоћом влада материјом и вештинама.
СРЕДЊИ НИВКО: Врло добар 4 - разуме питања у нормалном говорном темпу, али је потребно понекад нешто поновити, не разуме сваку појединост код писаног и слушаног садржаја.

СРЕДЊИ НИВО: Добар 3 - разуме излагања и питања постављена споријим темпом, понекад је нужно поновити и поједноставити неке делове реченице, потребно га је усмеравати.
ОСНОВНИ НИВО: Довољан 2 - има минимум разумевања и напредује уз помоћ наставника који га води кроз материју, има тешкоћа у разумевању излагања, једва схвата уз објашњења и поједностављења, слабо разуме писану и говорну материју.
Недовољан 1 - не разуме усмена излагања, слушан ни писан садржај ни уз помоћ наставника.

● Говорне способности:
НАПРЕДНИ НИВО: Одличан 5 – ученик слободно и без оклевања изражава своје мисли, активан је у разговору, правилним изговором течно изговарареченице и нема већих граматичких грешака.
СРЕДЊИ НИВО: Врло добар 4 - ученик говори правилно, али се изражава са мањим граматичким грешкамакоје не утичу на разумевање смисла реченице; понекад користи реч или фразукоја је неадекватна и погрешноје изговора.
СРЕДЊИ НИВО: Добар 3 - ученик може да комуницира иима скроман речник, смисао изреченог је понекад нејасан због граматичких грешака и нетачног реда речи, али је разумљив. Ученик има делимичних тешкоћа у читању, изговору и интонацији.
ОСНОВНИ НИВО: Довољан2 - ученик прави велике и честе грешке у разговору и изговорушто отежаваоношто жели да каже; ретко налази праве речи и фразе, тешко се изражава, а његов оскудан речник користи полако и са пуно оклевања упркос великој помоћи наставника.
Недовољан 1 - ученик не уме самостално да се изражава, једва користи најосновнији вокабулар, има потешкоћа у читању, изговору и интонацији. Није савладао ни најосновније граматичке структуре па је смисо изреченог нејасан и неразумљив.
●Способности писменог изражавања:
НАПРЕДНИ НИВО: Одличан 5- ученик може у писаној формида изрази своје мисли самостално и без већих граматичких и правописних проблема; редовно извршава све писане домаће задатке, има добру технику решавања тестова и успешан је у томе.
СРЕДЊИ НИВО: Врло добар 4 - ученик у писаној форми изражава своје мисли самостално уз понеке граматичке и правописне грешке; готово редовно има све писане домаће задатке; има врло добар резултат на тесту и проверама знања.
СРЕДЊИ НИВО: Добар 3 - ученик не може без помоћи даизрази своје мисли писаним путем и прави честе и већеправописне и граматичке грешке; делимично ради домаће задатке; углавном остварује просечан резултат на тесту и проверама знања.
Довољан 2 - ученик није способан самостално да се писмено изрази, прави учестале и озбиљне правописне и граматичке грешке; нередовно ради домаће задатке; постиже минималан успех на тествима и проверама знања.
Недовољан 1- прави крупне грешке у писаном изражавању и у основним граматичким облицима, не ради домаће задатке готово уопште, не постиже минималнан број бодова на тесту и проверама знања.
● Језичка структура - граматика:
НАПРЕДНИ НИВО: Одличан 5 - ученик влада граматичким правилима, потпуно их разуме и правилно примењује у датом језичком контексту.
СРЕДЊИ НИВО: Врло добар 4 - ученик разуме и правилно примењује научена граматичка правила, уз местимичне грешке.
СРЕДЊИ НИВО: Добар 3 - ученик делимично примењује научена граматичка правила уз грешке.
ОСНОВНИ НИВО: Довољан 2 - ученик препознаје граматичка правила и повремено их минимално примењује.
Недовољан 1- ученик не препознаје граматичка правила нити уме да их примењује.

✓ **Оцењивање ученика по ИОП-у**

Ученик коме је потребна додатна подршка у образовању оцењује се у односу на остваривање циљева и стандарда постигнућа у току савладавања индивидуалног образовног плана или у односу на прилагођене стандарде постигнућа при чему се вреднује и однос ученика према раду и постављеним задацима/захтевима предмета у складу са његовим способностима.

Оцењивање ученика по ИОП-у 1 се врши на основу ангажовања и степена остварености постојећих стандарда и очекиваних исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Оцењивање ученика по ИОП-у 2 се врши на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Вредновање је усмерено на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијању његовог самопоуздања и осећаја напредовања. При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, примењује се индивидуални приступ у сарадњи са педагошко-психолошком службом школе.

Физичко и здравствено васпитање

Актив наставника физичког и здравственог васпитања:

Павловић Милисав
Митић Јасмина

Садржаји програма :

~ развијање физичких способности;
~ усвајање моторичких знања, умења и навика;
~ здравствено васпитање (формирање здравих навика)
~ теоријско образовање

<u>Начин праћења остварености програма</u>:

У настави физичког васпитања се прати и вреднује:

- **Стање моторичких способности** - спроводи се у простору координације, статичке, репетативне и експлозивне снаге, гипкости и издржљивости. Мерење се врши помоћу мерних инструмената (тестова) ваљаних и поузданих мерних карактеристика.

Мерење се спроводи уз увежбавање одређеног програмског задатка, како се не би губило расположиво време за вежбање, а динамика је утврђенаупутством.

- **Достигнут ниво савладаности моторних знања, умења и навика** - спроводи се према утврђеним минималним образовним захтевима.

- **Однос ученика према раду** - прати се током целе школске године и то: кроз контролу уредности ношења и хигијене опреме за вежбање, редовног присуствовања на часовима физичког васпитања, активности у раду, доследног извршавања радних задатака, ангажовања у спортском животу школе.

Формативно и сумативно оцењивање:

Редовно проверавање постигнућа и праћење напредовања које се обавља полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности.

Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узимају се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу.

Формативно се евидентира у педагошкој документацији наставника или као активност у дневнику, а сумативно у дневник.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (од 5. до 8. разреда)				
НАСТАВНА ТЕМА	ДОВОЉАН 2	ДОБАР 3	ВРЛО ДОБАР 4	ОДЛИЧАН 5
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Уме да примени једноставне,двоставне општеприпремне вежбе.	Уме правилно да изводи вежбе,разноврсна природна и изведена кретања.	Правилно одржава равнотежу у различитим кретањима.	Ученик користи висок ниво техничко-тактичких знања, демонстрира сложеније комплексе вежби и кретања.
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ *Атлетика *Спортска гимнастика *Основе тимских,	Ученик не носи опрему за час, показује мањи степен активности и ангажовања, уз велику помоћ наставника успева да примени одређене вежбе, односно захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, одређени индивидуалним	Ученик показује делимични степен активности и ангажовања, повремено носи опрему, уз велику помоћ наставника успева да примени одређене вежбе, односно захтеве који су утврђени и на основном и већим делом на средњем нивоу	Ученик показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања,углавном носи опрему, уз мању помоћ наставника у потпуности, самостално испуњава захтеве који су утврђени и на основном и на средњем нивоу,као и део захтева са напредног	Ученик редовно носи опрему, показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања, где ученик у потпуности самостално, без помоћи наставника испуњава захтеве који су утврђени на основном и средњем

спортских и елементарних игара *Плес и ритмика *Полигони	образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и ангажовање ученика добија оцену довољан (2)	стандарда постигнућа, одређеним индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа,уз ангажовање ученик добија оцену добар (3)	нивоа посебних стандарда постигнућа, одређеним индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања добија оцену врло добар (4)	нивоу, као и у већини захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, одређеним индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа,уз веома висок степен ангажовања, добија оцену одличан (5)

Самовредновање ученика је процес освешћивања и размишљања о властитом процесу учења и постигнућа.
Сумативно вредновање (вредновање наученог) јесте вредновање које подразумева процену степена ученковог постигнућа на крају процеса учења (наставне целине, полугодишта те године учења и поучавања). У правилу резултира оценом .

- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.
- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.
- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 3, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

–Ученик у току школске године може добитиједну или више оцена на основу активности и његових резултата рада:

1) Демонстрација кратких вежби приликом обучавањаили увежбавања градива;
2) Креативно, стваралачко решавање задатог проблема (гимнастика, плес);

3) Однос према раду;
4) Доношење опреме;
5) Дисциплина на часу;
6) Пројекти;
7) Плакати;
8) Презентације;
9) Истраживање;
10) Изузетна постигнућа на такмичењима

По завршеној области / теми ученик ће бити у стању да....

5.РАЗРЕД

Исходи се остварују кроз 3 области:
-физичке способности
-моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине
-физичка и здравствена култура

НАСТАВНА ТЕМА	ИСХОД
АТЛЕТИКА	−комбинује и користи достигнутиниво усвојене технике кретања успорту и свакодневном животу −доводи у везу развој физичкихспособности са атлетским дисциплинама
СПОТРСКА ИГРА РУКОМЕТ	−користи елементе рукометне технике у игри − примењује основна правиларукомета у игриучествује на унутародељенскимтакмичењима
ГИМНАСТИКА	−одржава стабилну и динамичкуравнотежу у различитимкретањима, изводи ротације тела − користи елементе гимнастике усвакодневним животнимситуацијама и игри −процени сопствене могућности завежбање у гимнастици

РИТМИКА И ПЛЕС	–изведе кретања, вежбе и краткесаставе уз музичку пратњу – игра народно коло – изведе кретања у различитом ритму – изведе основне кораке плеса изнародне традиције других култура
ТЕСТИРАЊЕ И МЕРЕЊЕ	–упореди резултате тестирања савредностима за свој узраст и сагледасопствени моторички напредак
ТЕОРИЈА	– објасни својим речима сврху изначај вежбања – користи основну терминологијувежбања
МАЛИ ФУДБАЛ	– изводи елементе фудбалскетехмике – користи елементе технике у игри – примењује основна правилафудбала у игри – учествује на унутародељенскимтакмичењима –примењује основне елементетактике у одбрани и у напад
ИЗЛЕТ	–примени основе оријентиринга исналажења у природи –зна који су приородни показатељистрана света (маховина)
ТАКМИЧЕЊА	–примени и поштује правила тимске испортске игре у складу са етичкимнормама – прихвати сопствену победу и пораз ускладу са „ферплејом“
РАДИОНИЦА	– разликује здраве и нездраве начинеисхране, – направи недељни јеловникуравнотежене исхране уз помоћнаставника. – примењује здравствено-хигијенскемере пре, у току и након вежбања
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	– примени једноставне комплексепростих и општеприпремних вежби – изведе вежбе (разноврснаприродна и изведена кретања) икористи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама
ФИЗИЧКА И	–наведе примере утицаја физичкогвежбања на здравље – разликује здраве и нездраве начинеисхране – направи недељни јеловникуравнотежене исхране уз помоћнаставника

ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	– примењује здравствено-хигијенскемере пре, у току и након вежбања – препозна врсту повреде – правилно реагује у случају повреде–чува животну средину токомвежбања
УЧЕНИЦИ ОСЛОБОЂЕНИ ОД ПРАКТИЧНОГ ДЕЛА НАСТАВЕ	– наведе основна правилагимнастике, атлетике, рукомета – дефинише основна здравствено-хигијенска правила вежбања – презентује и анализираинформације о физичком вежбању,здрављу, спорту, историји спорта – учествује у организацији спортскенедеље и школских такмичења

По завршеној области / теми ученик ће бити у стању да....

6.РАЗРЕД

АТЛЕТИКА	– комбинује и користи достигнути нивоусвојене технике кретања у спорту исвакодневном животу –доводи у везу развој физичкихспособности са атлетским дисциплинама
СПОТРСКА ИГРА КОШАРКА	– користи елементе технике у игри – примењује основна правила кошарке уигриучествује на унутародељенскимтакмичењима
ГИМНАСТИКА	– одржава стабилну и динамичкуравнотежу у различитим кретањима,изводи ротације тела – користи елементе гимнастике усвакодневним животним ситуацијамаи игри –процени сопствене могућности завежбање у гимнастици
РИТМИКА И ПЛЕС	– изведе кретања, вежбе и краткесаставе уз музичку пратњу – игра народно коло – изведе кретања у различитом ритму – изведе основне кораке плеса изнародне традиције других клтура
ПОЛИГОН	– развија своје моторичке способностиприменом вежби из атлетике игимнастике

ТЕСТИРАЊЕ И МЕРЕЊЕ	–упореди резултате тестирања савредностима за свој узраст и сагледасопствени моторички напредак
ТЕОРИЈА	– објасни својим речима сврху и значајвежбања – користи основну терминологијувежбања
МИНИ РУКОМЕТ	–користи елементе технике ипримењује основна правила рукомета у игри
МАЛИ ФУДБАЛ	– изводи елементе фудбалске техмике – користи елементе технике у игри – примењује основна правила фудбала уигри – учествује на унутародељенскимтакмичењима –примењује основне елементе тактике уодбрани и у нападу
ИЗЛЕТ	–примени основе оријентиринга исналажења у природи –зна који су приородни показатељистрана света (маховина)
ТАКМИЧЕЊА	-примени и поштује правила тимске испортске игре у складу са етичкимнормама - прихвати сопствену победу и пораз ускладу са „ферплејом“
РАДИОНИЦА	– разликује здраве и нездраве начинеисхране, – направи недељни јеловникуравнотежене исхране уз помоћнаставника. – примењује здравствено-хигијенскемере пре, у току и након вежбања
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	– примени једноставне комплексепростих и општеприпремних вежби – изведе вежбе (разноврсна природна иизведена кретања) и користи их успорту, рекреацији и различитимживотним ситуацијам
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	–наведе примере утицаја физичкогвежбања на здравље – разликује здраве и нездраве начинеисхране – направи недељни јеловникуравнотежене исхране уз помоћнаставника. – примењује здравствено-хигијенскемере пре, у току и након вежбања – препозна врсту повреде

	− правилно реагује у случају повредечува животну средину токомвежбања
УЧЕНИЦИ ОСЛОБОЂЕНИ ОД ПРАКТИЧНОГ ДЕЛА НАСТАВЕ	− наведе основна правилагимнастике, атлетике, рукомета − дефинише основна здравствено-хигијенска правила вежбања − презентује и анализираинформације о физичком вежбању,здрављу, спорту, историји спорта − учествује у организацији спортскенедеље и школских такмичења

По завршеној области / теми ученик ће бити у стању да....

7.РАЗРЕД

ОБЛАСТ	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
СПОРТСКА ИГРА	Игра спортску игру,примењује основну технику,неопходна правила,сарађује са члановима екипе,знафункцију игре,основнепојмове,правила,принципе	Игра спортску игру примењујући вишиниво технике, већи бројправила,једноставније тактичкекомбинације уз висок степен сарадње сачлановима екипе, зна функцију и	Игра спортску игру примењујући сложене елементе технике,испуњаватактичке задатке , суди, организујеутакмице,зна тактику

	тренингаи пружа прву помоћ	значајспортске игре, већи број правила,принципе и утицај тренинга	игрте, системтакмичења,начин организовања исуди
АТЛЕТИКА	Правилно трчи технике трчања накратке и дуге стазе, знатерминологију , значај трчања,основе тренинга и пружа прву помоћ,зна правилно да скаче у даљ згрчномтехником и мери дужину скока, знатерминологију, основетренинга ипружа прву помоћ, зна правилно даскаче у вис техником маказице, зна терминологију, основем тренинга ипружа прву помоћ, правилно бацакуглу из места и мери дужину хица,зна правила затакмичења,сигурносна правилавлада терминологијом,основаматренинга и пружа прву помоћ	Правилно изводи варијанту технике штафетног трчања, зна правилно да скаче у даљ техником увинуће,зна даправилно скаче у вис леђномтехником,правилно баца куглу леђном варијантом,зна правила такмичења, учествује натакмичењу	Правилно изводи варијанту техникештафетног трчања, учествује натакмичењу у вишебоју, знаатлетскаправила неопходна за учествовањена петобоју
ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА	Правилно изводи вежбе на тлу,правилно изводи прескоке, изводи вежбе и комбинације вежбина греди	Правилно изводи вежбе икомбинацијевежби ма тлу, правилмо изводи згрчку	Правилно изводи вежбе и комбинације вежби ма тлу, правилмо изводи згрчку и разношкуса изразитијом фазом лета
ВЕЖБЕ ОБЛИКОВАЊА	Правилно изводи најмање једанкомплекс вежби обликовања ипри казује вежбе за поједине деловетела, зна утицај и значај вежбиобликовања за организам,познајеподелу,терминологију и функцијупојединих вежби у комплексу	Правилно изводи више комплекса вежбиобликовања са и без реквизита, знапринципесастављања комплекса вежбиобликовања и дозирањеоптерећења	Саставља, правилно изводи и показује сложене комплексе вежбеобликовања без и са реквизитима,зна да састављања комплекса вежбиобликовања и дозирање оптерећења

ЗНА О ФИЗИЧКОМ ВЕЖБАЊУ И ФИЗИЧКОМ ВАСПИТАЊУ	Зна смисао физичког васпитања,утицај физичког вежбања,основнепојмове везане за физичко вежбање, безбедност током вежбања ,основнаправила спортских игара	Зна терминологију, основе тренинга,дозирање оптерећења током вежбања	Знаправила индивидуалних спортскихграна и спортских игара, основесистема такмичења,начин организовања такмичења
ВРЕДНОВАЊЕ ФИЗИЧКОГ ВЕЖБАЊА	Испољава позитиван став премафизичком вежбању у свакодневномживоту,испољава заинтерсованост зафизичко вежбање, доказује се крозфизичко вежбање,испољавапозитинан став пртема сарадњи садругима		

По завршеној области / теми ученик ће бити у стању да....

8.РАЗРЕД

ОБЛАСТ	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
	Игра спортску игру,примењује основнутехнику,неопходна правила, сарађује сачлановима екипе,зна функцијуигре,основне појмове,правила,принципетренинга и пружа	Игра спортску игру примењујући виши нивотехнике, већи број правила,једноставнијетактичке	Игра спортску игру примењујући сложене елементе технике,испуњаватактичке

СПОРТСКА ИГРА	прву помоћ	комбинације уз висок степен сарадње са члановима екипе, зна функцију изначај спортске игре, већи број правила,принципе и утицај тренинга	задатке, суди, организујеутакмице,зна тактику игрте, системтакмичења,начин организовања
АТЛЕТИКА	Правилно трчи технике трчања накратке и дуге стазе, знатерминологију , значај трчања,основе тренинга и пружа прву помоћ,зна правилно да скаче у даљ згрчномтехником и мери дужину скока, знатерминологију, основетренинга ипружа прву помоћ, зна правилно даскаче у вис техником маказице, зна терминологију, основем тренинга ипружа прву помоћ, правилно бацакуглу из места и мери дужину хица,зна правила затакмичења,сигурносна правилавладатерминологијом,основаматренинга и пружа прву помоћ	Правилно изводи варијанту технике штафетног трчања, зна правилно да скаче удаљ техником увинуће,зна да правилноскаче у вис леђном техником, правилно бацакуглу леђном варијантом, зна правила такмичења, учествује на такмичењ	Правилно изводи варијанту техникештафетног трчања, учествује натакмичењу у вишебоју, зна атлетскаправила неопходна за учествовање напетобоју
ВЕЖБЕ НА ТЛУ И СПРАВАМА	Правилно изводи вежбе на тлу,правилноизводи прескоке, изводи вежбе икомбинације вежби на греди	Правилно изводи вежбе и комбинацијевежби ма тлу, правилмо изводи згрчку	Правилно изводи вежбе и комбинацијевежби ма тлу, правилмо изводи згрчку и разношку са изразитијом фазом лета
ВЕЖБЕ ОБЛИКОВАЊА	Правилно изводи најмање један комплекс вежби обликовања и приказујевежбе за поједине делове тела, знаутицај и значај вежби обликовања заорганизам, познајеподелу,терминологију и функцијупојединих вежби у комплексу	Правилно изводи више комплекса вежбиобликовања са и без реквизита, знапринципе састављања комплекса вежбиобликовања и дозирање оптерећења	Саставља, правилно изводи и показујесложене комплексе вежбе обликовањабез и са реквизитима, зна да састављањакомплекса вежби обликовања идозирање оптерећења

ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Зна смисао физичког васпитања, утицајфизичког вежбања,основне појмовевезане за физичко вежбање, безбедносттоком вежбања ,основна правиласпортских игара	Зна терминологију, основе тренинга, дозирање оптерећења током вежбања	Знаправила индивидуалних спортских гранаи спортских игара, основе систематакмичења,начин организовањатакмичења
ВРЕДНОВАЊЕ ФИЗИЧКОГ ВЕЖБАЊА	Испољава позитиван став према физичком вежбању усвакодневномживоту,испољава заинтерсованост зафизичко вежбање, доказује се кроз физичко вежбање,испољава позитинанстав пртема сарадњи са другима		

Биологија

ОШ „Стеван Дукић“

Школска година 2021/22.

Критеријуми и елементи оцењивања за наставни предмет

БИОЛОГИЈА

Актив наставника биологије:

- Бојан Станисављевић
- Милица Крнета

Елементи оцењивања из биологије су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

1. **Усмена провера постигнућа ученика**;
2. **Писмена провера постигнућа ученика**
3. **остале активности**.

1. Усмена провера постигнућа ученика - обавља се у току оба полугодишта. Најмање по две оцене треба да буду на основу усмене провере постигнућа ученика. Начини оцењивања: Дискусија на часу, мапе појмова, проблемски задаци, есеји...

2. Писмена провера постигнућа ученика - обавља се у току оба полугодишта. Начини оцењивања: Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, задаци са означавањем, задаци вишеструког избора, спаривање појмова...
Бодовање теста или контролног задатка. Бодовање теста или контролног задатка се изражава у бодовима. Оцена се даје на основу освојених бодова. Оцена се уноси у дневник у року од осам дана и мора бити евидентирана у распореду контролних и писмених задатака у дневнику и најављена унапред ученицима. Након три петнаестоминутне вежбе, узима се средња вредност, и уколико је ученик задовољан својим постигнућем, оцена се уписује у дневник. Петнаестоминутна контролна вежба се не најављује!

ОЦЕНА	БОДОВИ ИЗРАЖЕНИ У ПРОЦЕНТИМА	ОБРАЗОВНИ НИВО
1	0 - 19	
2	20 - 39	Основни ниво
3	40 - 59	Средњи ниво
4	60 - 79	Средњи ниво
5	80 -100	Напредни ниво

3. Остало – обухвата пројекте, експерименте, истраживачке пројекте, практичан рад, активност и рад ученика на часу, домаће задатке, свеску и прибор за наставу итд.

Пројекат - групни облик рада на одређену тему, а има за циљ: самостално прикупљање и критички одабир информација; решавање проблема; доношење одлука; планирање и поштовање рокова; самостално учење; рад у групи; сарадња; критички однос према властитом и туђем раду. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање пројекта, групног рада и индивидуалног рада у оквиру групе. **Експерименти, истраживачки пројекти, практични рад** (оглед, лабораторијска вежба, практични задатак) - ученик/ученица се оцењује: за извођење огледа/лабораторијске вежбе/задатка, давање једноставног објашњења рада (поступка) и начина одбране (излагања).

Активност и резултати рада ученика - су различите активности којима се показује примена знања ученика, самосталност, показане вештине у коришћењу материјала, алата, инструмената и др. у извођењу задатка, као и примена мера заштите и безбедности према себи, другима и околини, а које су у складу са програмом биологије. Ученик се оцењује на основу: - излагања и представљања (изложба радова, резултати истраживања, модели, цртежи, графикони, табеле, постери...) - писање есеја - учешће у дебати и дискусији - учешће на општинском, окружном или републичком такмичењу (пласман на општинско, прва три места на општинском и окружном такмичењу и пласман на републичко даје се оцена одличан (5)) - учешће на националним и међународним такмичењима - учешће у различитим облицима групног рада - збирка одабраних ученикових продуката рада - портфолија, у складу са програмом биологије...

Домаћи задатак - наставник вреднује сваки домаћи задатак својим потписом. Плусеви се сакупљају целе године. За све урађене домаће задатке добија се оцена одличан (5), како на полугодишту, тако и на крају године. На свака три неурађена домаћа задатка добија се оцена недовољан (1).

Рад на часу- подразумева ученикову пажњу, праћење (слушање наставника или ученика док излажу), једном речју активно учествовање у наставном процесу. За активност на часу ученик може добити плус који касније утиче на оцену са усменог испитивања . Овде се могу добити и минуци за непажњу и непраћење на часу који такође могу утицати на оцену са усменог испитивања.

Сјајна идеја - добија онај ученик/ученица који у току часа, закључи, повеже, пронађе решење за постављени проблем... покаже своју генијалност! Вредност идеје је одличан (5).

Школска свеска из биологије - наставник може да оцени школску свеску ученика на крају полугодишта/школске године. Наставник оцењује: садржај свеске, уредност, цртеже, додатне текстове...

ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА

Закључна оцена утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена (најмање четири оцене током полугодишта) које су унете у дневник од почетка школске године. Закључна оцена не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања. Као почетно полазиште код закључивања оцене узима се у обзир **аритметичка средина оцена** из елемената оцењивања. Осим аритметичке средине, у закључну оцену улазе све белешке праћења рада ученика. То подразумева описно праћење ученика у наставничкој свесци (ученички портфолио) као што су: различите способности ученика, марљивост и залагање, однос према раду, однос према наставнику и осталим ученицима, школској имовини, животној средини у окружењу школе, напредовање или назадовање у раду, уредност, интерес за предмет и слично. Закључна оцена не мора произлазити из аритметичке средине уписаних оцена, а нарочито ако је ученик показао напредак у другом полугодишту.

Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта, већ оцене које су уписане у електронски дневник током оба полугодишта.

ВРЕДНОВАЊЕ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.
- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.
- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 3, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

ОЦЕНА	ОДГОВОРИ НА ЧАСУ		АКТИВНОСТ		ПРОЈЕКТИ	
	Усмени одговори	Домаћи рад	Однос према раду и рад	Пројекти, есеји, практичан рад	Плакати	Презентација

Довољан (2)	**Основни појмови и дефиниције** -препознаје их -уме да их искаже **тврдње, основна правила у природи** -препознаје их **Слике и шеме биолошких процеса** **-**препознаје слике и образлаже их уз помоћ наставника	**Писање** -углавном редовно **Написано** -непотпуно -делимично тачно -делимично уредно **Провера** -углавном зна образложити написано	**Интерес за предмет** -показује на подстицај **Рад на часу** -труди се самостално решава проблем или уз помоћ наставника и ученика -повремено учествује у расправи **Сарадња** -тражи помоћ када му нешто није јесно **Извршавање обавеза** -труди се писати све у свеску -на час доноси потребан прибор	- Извршава додељене задатке искључиво на захтев (уколико је у групи или пару уз подршку осталих чланова) -Самостално не може да презентује већ уз помоћ ученика и наставника. - Уважава чланове тима и различитост идеја уколико ради у групи или пару	**Поштовање рока** -предат на време **Величина плаката** **-**Плакат урађен на папиру А4 или на листу од блока **Изглед** -непрегледно -превише текста (текс исписан ситним словима) - слике ситне - употреба и латинице и ћирилице - писано графитном оловком или оловком која се слабо види **Презентовање** **-**ученик не може сам да презентује јер на задату тему није ништа научио **Начин излагања** -несигуран, чита само оно што је написано на плакату	**Поштовање рока** -предата на време **Дужина презентације** **-**предугачка или прекратка **Изглед** -превише ефеката по слајду иако су временски ограничени, **-** превише текста (ситан или прелази границу текст бокса) -превише анимација -употреба различитих врста позадина -сличне боје слова и позадине,тешко за праћење и читање, - нечитак фонд (искошена слова, писана слова,...) **Презентовање** -не може сам да презентује, слабо се сналази на презентацији **Начин излагања**

Добар (3)	**Основни биолошки појмови и дефиниције** -познаје их и разуме -зна их изрећи и објаснити **тврдње, основна правила у природи** -познаје их -зна их изрећи **Слике и шеме биолошких процеса** **-** образлаже самостално -објашњења су углавном јасна, тачна и потпуна	**Писање** - редовно **Написано** -углавном потпуно и тачно -углавном уредно **Провера** -углавном зна образложити написано	**Интерес за предмет** -показује **Рад на часу** -вредно ради на часу и самостално решава проблеме -радо учествује у расправи **Сарадња** -прихвата рад у пару и групи -ако не разуме тражи помоћ **Извршавње обавеза** -свеска је уредна и потпуна -на час доноси потребан прибор	-Извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком -Самостално не може да презентује већ уз помоћ ученика и наставника. -Уважава чланове тима и различитост идеја.	**Поштовање рока** -предат на време **Величина плаката** **-**Плакат урађен на хамеру одговарајуће величине **Изглед** **-** вишак текста (читави пасуси написани) -има истакнут наслов –усклађена боја плаката и оловке којом је текст писан, али је фонд текста ситан и не види се. - превише слика (ситне су и не виде се најбоље) **Презентовање** **-**сналази се на плакату, али уме само да каже оно што је написано **Начин излагања** **-**уме да каже	**Поштовање рока** -предата на време **Дужина презентације** **-**одговарајућа дужина презентације до 20 слајдова или мало дужа **Изглед** **-**уједначена позадина, али са вишком ефеката (више од једног ефекта по слајду) -употреба неадекватних ефеката (превише скрећу пажњу) - неадекватан избор позадине, боје и величине фонтова па се слабије види -превише слика и текста на једном слајду или читави пасуси текста по слајду **Презентовање** -сналази се у презентацији **Начин излагања**

Врло добар (4)	**Основни биолошки појмови и дефиниције** -самостално излаже и објашњава -разуме их у потпуности -успоставља односе међу њима **тврдње, основна правила у природи** -зна их изрећи -зна их објаснити и правилно их тумачи -наводи сопствене примере који потврђују исказано **Слике и шеме биолошких процеса-** образлаже тачно, јасно,прецизно и потпуно -прихвата и разуме нове идеје и концепте	**Писање** - редовно **Написано** -потпуно -тачно -детаљно -уредно **Провера** - зна образложити написано -образлаже јасно, тачно и потпуно	**Интерес за предмет** -показује стално **Рад на часу** -концентрисано и вредно ради на часу -редовно и самостално извршава све постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје **Сарадња** -радо учествује у заједничком раду (у пару или групи) -према потреби помаже другима **Извршавање обавеза** -свеска је уредна и потпуна	-Планира динамику рада, организује активности уколико се ради у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране продукте. - Утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе; -Извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком - Самостално може да презентује , образлеже тачно, јасно, прецизно и потпуно - Уважава чланове тима и различитост идеја.	**Поштовање рока** -предат на време **Величина плаката** **-**Плакат урађен на хамеру одговарајуће величине **Изглед** **-**прегледно -уравнотежен изглед слика и текста **Презентовање** -образлеже тачно, јасно, прецизно и потпуно **Начин излагања** -зна образложити написано	**Поштовање рока** -предата на време **Дужина презентације** **-**од 10 до 20 слајдова са одговарајућим садржајем **Изглед** -уједначен изглед (прегледно) - адекватна позадина -две до три различите анимације између слајдова -уравнотежен изглед слика и текста **Презентовање** -образлаже тачно, јасно, прецизно и потпуно **Начин излагања** **-**зна образложити написано

Одличан (5)	**Основни математички појмови и дефиниције** -самостално излаже и објашњава -разуме их и према потреби обликује својим речима -успоставља односе међу њима **тврдње, основна правила у природи** -зна их изрећи -зна их објаснити и правилно их тумачи -наводи сопствене примере који потврђују исказано **Слике и шеме биолошких процеса** **-** образлаже јасно, тачно и потпуно -користи се властитим идејама и концептима	**Писање** - редовно **Написано** -потпуно -тачно -детаљно -уредно -нове идеје при решавању **Провера** - зна образложити написано -образлаже јасно, тачно и потпуно	**Интерес за предмет** -изражен -служи се додатним изворима знања **Рад на часу** -концентрисано и вредно ради на часу -редовно и самостално извршава све постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје **Сарадња** -радо учествује и подстиче заједнички рад (у пару или групи) - помаже другима **Извршавње обавеза** -свеска је уредна и потпуна	-Иницира и организује поделу улога и задатака уколико ради у пару или групи,а уколико ради сам све сам организује - Уважава мишљења других и помаже им у реализацији њихових задатака уколико ради у групи или пару,уколико ради сам задатке извршава сам - Фокусиран је на циљ продуката у задатом временском оквиру; - Утврђује приоритете и ризике -Самостално може да презентује , образлаже своје идеје и поступке које примењује јасно, тачно и потпуно	**Поштовање рока** -предат на време **Величина плаката** **-**Плакат урађен на хамеру одговарајуће величине **Изглед** **-**прегледно -уравнотежен изглед слика и текста **Презентовање** -своје идеје и поступке које примењује образлаже јасно, тачно и потпуно **Начин излагања** -самоуверен -зна образложити написано уз навођење примера и битних чињеница	**Поштовање рока** -предата на време **Дужина презентације** **-**од 10 до 20 слајдова са одговарајућим садржајем **Изглед** -ефектно добра -поруку коју оставља је разумљива и лака за праћење **Презентовање** -своје идеје и поступке које примењује образлаже јасно, тачно и потпуно **Начин излагања** -самоуверен -зна образложити написано уз навођење примера и битних чињеница

По завршеној области / теми ученик ће бити у стању да....

5.РАЗРЕД

	ОСНОВНИ НИВО	**СРЕДЊИ НИВО**		**НАПРЕДНИ НИВО**
НАСТАВНА ТЕМА	**ОЦЕНА** **Довољан (2)**	**ОЦЕНА** **Добар (3)**	**ОЦЕНА** **Врло добар (4)**	**ОЦЕНА** **Одличан (5)**
ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНСТ ЖИВОТА	➢ – истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада;	➢ групише жива бића према њиховим заједничким особинама	➢ одабира макро - морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића	➢ Повезује настанак живота са основнимживотним функцијама и процесима
ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	➢ једноставним цртежом прикаже биолошке објекте које посматра и истражује и означи кључне детаље.	➢ идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине.	идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење	➢ Закључује о начину настанка одговарајућих **адаптација на услове живота. Повезује грађу са функцијом код живих бића**
	➢ поставља једноставне претпоставке, разликује наследне особине и особине	➢ прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте.	прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи	огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате; – користи

НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота ➢		једноставне закључке	доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и прикупљању резултата.
ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	➢ направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу;	➢ предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу	➢ илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава	➢ доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи
ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	➢ идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих зна како да сачува здравље	➢ уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања	➢ Разуме механизам настанка обољења због небриге о сопственом здрављу	➢ Повезује како нездраво понашање може да угрози здравље, разуме физиолошке механизме који доводе до поремећаја у функцији органа.

6.РАЗРЕД

	ОСНОВНИ НИВО	**СРЕДЊИ НИВО**		**НАПРЕДНИ НИВО**
НАСТАВНА ТЕМА	**ОЦЕНА** **Довољан (2)**	**ОЦЕНА** **Добар (3)**	**ОЦЕНА** **Врло добар (4)**	**ОЦЕНА** **Одличан (5)**
ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	➢ цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; ➢ хумано поступа према организмима које истражује;	➢ упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма ➢ разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	➢ одреди положај органа човека и њихову улогу ➢ користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата	➢ повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма ➢ користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. ➢ табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке

ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	➢ направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; ➢ илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином;	➢ разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	➢ размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима ➢	➢ истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода ➢ користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата ➢ табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке
НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	➢ идентификује примере природне и вештачке селекције	➢ разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	➢ у задатом тексту повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом;	➢ истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода ➢ користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. ➢ табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке
	➢ -групише организме	➢ разматра, у групи, шта	➢ одреди положај	➢ користи ИКТ и другу

ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи;	и како је учио/учила и где та знања може да примени.	непознате врсте на „дрвету живота”, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама	опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. ➢ табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;
ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	➢ одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; ➢ збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна;	➢ разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	➢ прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њихових истраживања ➢ повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине	➢ доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; ➢ користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. - табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;

7. РАЗРЕД

	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО		НАПРЕДНИ НИВО
НАСТАВНА ТЕМА	**ОЦЕНА** **Довољан (2)**	**ОЦЕНА** **Добар (3)**	**ОЦЕНА** **Врло добар (4)**	**ОЦЕНА** **Одличан (5)**
НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	➢ одреди однос између гена и хромозома и основну улогу генетичког материјала у ћелији;	➢ упореди бесполно и полно размножавање	➢ шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према првом Менделовом правилу;	➢ прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења ➢ идентификује разлике између митозе и мејозе на основну промене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији
ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ	➢ користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива;	➢ Препознаје сродничке односе са дрвета живота на основу њихове близине.	➢ одреди положај организма на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи.	➢ упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота” према начину на који обављају животне процесе;
ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ	➢ препознаје основу живота и зна да препозна еволутивни след настајања	➢ шематски зна да прикаже порекло и основне групе организама	➢ разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомих	➢ повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и

ЖИВОТА	организама		кључева	изумрлих врста – фосила
ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	➢ идент ификује основне односе у биоценози на задатим примерима;	➢ идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране;	➢ упореди прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима ➢ илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефеката природне селекције	➢ предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима; ➢ повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају ➢ анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције; —
ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	➢ планира време за рад, одмор и рекреацију; ➢ примени поступке збрињавања лакших облика крварења;	➢ аргументује предности вакцинације ➢ анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране;	➢ доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; ➢ расправља о различитости међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости	➢ идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија);

8. РАЗРЕД

	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО		НАПРЕДНИ НИВО
НАСТАВНА ТЕМА	**ОЦЕНА** **Довољан (2)**	**ОЦЕНА** **Добар (3)**	**ОЦЕНА** **Врло добар (4)**	**ОЦЕНА** **Одличан (5)**
ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	➢ илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини;	➢ идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе	➢ повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије	➢ повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција
ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	➢ одговорно се односи према свом здрављу;	➢ изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота;	➢ идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота;	➢ повеже промене настале у пубертету са деловањем хормона
ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	➢ зна место и време настанка живота као и прве организме који су настали	➢ уме да објасни услове који су били неопходни за настанак живота и зна који организми настају хронолошки.	➢ истражи давно нестале екосистеме	➢ доведе у везу промену животних услова са еволуцијом живота на планети

НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	➢ зна шта је евоуција и да су гени основне наследне јединице	➢ зна шта је природна селекција и како она делује, набраја теорије настанка врста.	➢ повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције	➢ повеже промене које се догађају у организму током животног циклуса са активностима гена;
ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	➢ зна који су чланови биоценозе, појмове екосистем, биоценоза и биодиверзитет.	➢ истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју;	➢ критички процени последице људских делатности у односу на расположиве ресурсе на Земљи ➢ истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања	➢ установи узрочно-последичну везу између губитака врста у екосистему и негативних последица у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране ➢ повеже утицај еколошких чинилаца са распоредом карактеристичних врста које насељавају простор Србије

Критеријуми и елементи оцењивања за наставни предмет

МАТЕМАТИКА

Актив наставникаматематике:

- Селма Ризвановић
- Ана Батинић
- Љубиша Младеновић

Елементи оцењивања из математике су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

4. писмених провера знања (контролних задатака, писмених задатака)
5. усменог испитивања;
6. остале активности.

Закључна оцена се формира као аритметичка средина свих оцена добијених током целе школске године.
При вредновању квалитета знања, оценом се исказује трајност, коректност, свесност и употребљивост знања на разним нивоима (ниво препознавања, ниво репродукције, ниво разумевања, ниво примене и ниво креативног, стваралачког Реши ња проблема).

1. <u>ПИСМЕНО</u> – Писмена оцењивања се врше најчешће након пређене области, уз ранију најаву, а по распореду писаних провера знања. Писане провере, које трају до 15 минута, не најављују се, а наставник **може** након 2-3 такве провере да унесе оцену у дневник **само** уколико је у најбољем интересу ученика.

Провере знања садрже 40% задатака основног нивоа, 40% задатака средњег нивоа и 20% задатака напредног нивоа. На основу оствареног нивоа постигнућа ученик добија одговарајућу оцену. Код писмених провера користи се следећа табела која изражава однос броја бодова и одговарајућих оцена.

ОЦЕНА	БРОЈ БОДОВА	ОБРАЗОВНИ НИВО
1	0 – 29%	
2	30%– 49%	Основни ниво
3	50%– 69%	Средњи ниво
4	70%–89%	Средњи ниво
5	90%–100%	Напредни ниво

У зависности од тежине теста и састава одељења дозвољена су одступања од ±5%.
Ученик сваку оцену са контролне вежбе може поправити. Наставник саставља поново контролни задатак за ученике који нису задовољни оценом, а користи се иста табела за однос бодова и оцена као и на првој контролној вежби. Оцена са поновљене контролне

вежбе се евидентира у дневнику уколико је ученик задовољан оценом, а уколико није евидентира се кроз активност „*Ученик покушао да поправи оцену са контролне вежбе и није поправио“*.

- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.
- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.
- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 3, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

2. <u>УСМЕНО</u> – Ученик у току школске године може добитиједну или више оцена на усменом одговарању. Ученик усмено одговара дефиниције, правила и формуле из области које су до тада учене. Ученику су унапред дата питања која ће бити на усменом испитивању.

3. <u>ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ</u> –Ученик у току школске године може добитиједну или више оцена на основу активности и његових резултата рада:

11) Кратки усмени одговори на часу приликом обраде нове лекције или утврђивања градива;
12) Креативно, стваралачко решавање задатог проблема;
13) Однос према раду;
14) Израда домаћих задатака;
15) Пројекти;
16) Плакати;
17) Презентације;
18) Истраживање;
19) Петнаестоминутне провере (овакав вид провере не мора бити унапред најављен. Служи као повратна информација ученику и наставнику о постигнућу ученика и уписује се кроз активност ученика)
20) Учешће у квизовима (уживо или електронски)
21) Изузетна постигнућа на такмичењима
22) Скицен блок (8.разред „Књига“ мрежа – модела тела са потребним формулама за површину и запремину)

    Оцењивање скицен блока се ослања на цртање мрежа тела, која су описана по оценама у делу призма, пирамида, ваљак, купа код критеријума оцењивања у 8.разреду и комбинује са односом према раду.
23) Школска свеска

24) Употреба ИКТ-а

Целокупна активност ученика на часу коју наставник прати у педагошкој свесци или есдневнику може бити изражена сумативном оценом. Оцена **не мора** нужно да садржи све наведене активности, а може да буде и дата за сваку појединачну активност посебно.

ОЦЕНА	ОДГОВОРИ НА ЧАСУ		АКТИВНОСТ		ПРОЈЕКТИ		
	Усмени одговори	Решавање задатака	Домаћи рад	Однос према раду и рад	Пројекти	Плакати	Презентација

Довољан(2)	**Основни математички појмови и дефиниције** -препознаје их -уме да их искаже **Тврђења, правила, формуле** -препознаје их **Поступци** -поступке које примењује образлаже уз помоћ наставника	**Решавање задатака** -самостално решава једноставне задатке -једноставне проблемске ситуације решава уз помоћ наставника **Примена тврђења, правила, формула** -примењује само у познатим и једноставним ситуацијама	**Писање** -углавном редовно **Написано** -непотпуно -делимично тачно -делимично уредно **Провера** -углавном зна образложити написано	**Интерес за предмет** -показује на подстицај **Рад на часу** -труди се самостално решавати задатке -повремено учествује у расправи **Сарадња** -тражи помоћ када му нешто није јесно **Извршавање обавеза** -труди се писати све у свеску -на час доноси потребан прибор	- Извршава додељене задатке искључиво на захтев (уколико је у групи или пару уз подршку осталих чланова) -Самостално не може да презентује јер на задату тему није ништа научио/ла - Уважава чланове тима и различитост идеја уколико ради у групи или пару	**Поштовање рока** -предат на време **Величина плаката** -Плакат урађен на папиру А4 или на листу од блока **Изглед** -непрегледно -превише текста (текс исписан ситним словима) - слике ситне - употреба и латинице и ћирилице - писано графитном оловком или оловком која се слабо види **Презентовање** -ученик не може сам да презентује јер на задату тему није ништа научио **Начин излагања** -несигуран, чита само оно што је написано на плакату	**Поштовање рока** -предата на време **Дужина презентације** -предугачка или прекратка **Изглед** -превише ефеката по слајду иако су временски ограничени, - превише текста (ситан или прелази границу текст бокса) -превише анимација -употреба различитих врста позадина -сличне боје слова и позадине,тешко за праћење и читање, - нечитак фонд (искошена слова, писана слова,...) **Презентовање** -неможе сам да презентује, слабо се сналази на презентацији **Начин излагања** -чита само шта је написано

Добар (3)	**Основни математички појмови и дефиниције** -познаје их и разуме -зна их изрећи и објаснити **Тврђења, правила, формуле** -познаје их -зна их изрећи **Поступци** -поступке које примењује образлаже самостално -објашњења су углавном јасна, тачна и потпуна	**Решавање задатака** -самостално, брзо и тачно решава једноставне задатке -сложеније задатке решава спорије -решава једноставне проблемске ситуације **Примена тврђења, правила, формула** -самостално их примењује у познатим ситуацијама	**Писање** - редовно **Написано** -углавном потпуно и тачно -углавном уредно **Провера** -углавном зна образложити написано	**Интерес за предмет** -показује **Рад на часу** -вредно ради на часу и самостално решава задатке -радо учествује у расправи **Сарадња** -прихвата рад у пару и групи -ако не разуме тражи помоћ **Извршавње обавеза** -свеска је уредна и потпуна -на час доноси потребан прибор	-Извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком -Самостално не може да презентује већ чита претходно написано -Уважава чланове тима и различитост идеја.	**Поштовање рока** -предат на време **Величина плаката** -Плакат урађен на хамеру одговарајуће величине **Изглед** - вишак текста (читави пасуси написани) -има истакнут наслов –усклађена боја плаката и оловке којом је текст писан, али је фонд текста ситан и не види се. - превише слика (ситне су и не виде се најбоље) **Презентовање** -сналази се на плакату, али уме само да каже оно што је написано **Начин излагања** -уме да каже само оно што пише на	**Поштовање рока** -предата на време **Дужина презентације** -одговарајућа дужина презентације до 20 слајдова или мало дужа **Изглед** -уједначена позадина, али са вишком ефеката (више од једног ефекта по слајду) -употреба неадекватних ефеката (превише скрећу пажњу) - неадекватан избор позадине, боје и величине фонтова па се слабије види -превише слика и текста на једном слајду или читави пасуси текста по слајду **Презентовање** -сналази се у презентацији **Начин излагања** -уме да каже

Врло добар (4)	**Основни математички појмови и дефиниције** -самостално излаже и објашњава -разуме их у потпуности -успоставља односе међу њима **Тврђења, правила, формуле** -зна их изрећи -зна их објаснити и правилно их тумачи -наводи сопствене примере који потврђују исказано **Поступци** -образлаже тачно, јасно,прецизно и потпуно -прихвата и разуме нове идеје и концепте	**Решавање задатака** -решава задатке брзо и тачно -самостално решава сложеније задатке -бира углавном најбоље стратегије за решавање проблема -решава сложеније проблемске ситуације **Примена тврђења, правила, формула** -примењује их самостално и тачно	**Писање** - редовно **Написано** -потпуно -тачно -детаљно -уредно **Провера** - зна образложити написано -образлаже јасно, тачно и потпуно	**Интерес за предмет** -показује стално **Рад на часу** -концентрисано и вредно ради на часу -редовно и самостално извршава све постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје **Сарадња** -радо учествује у заједничком раду (у пару или групи) -према потреби помаже другима **Извршавње обавеза** -свеска је уредна и потпуна -на час долази припремљен	-Планира динамику рада, организује активности уколико се ради у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране продукте. - Утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе; -Извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком - Самостално може да презентује , образлеже тачно, јасно, прецизно и потпуно - Уважава чланове тима и различитост идеја.	**Поштовање рока** -предат на време **Величина плаката** -Плакат урађен на хамеру одговарајуће величине **Изглед** -прегледно -уравнотежен изглед слика и текста **Презентовање** -образлеже тачно, јасно, прецизно и потпуно **Начин излагања** -зна образложити написано	**Поштовање рока** -предата на време **Дужина презентације** -од 10 до 20 слајдова са одговарајућим садржајем **Изглед** -уједначен изглед (прегледно) - адекватна позадина -две до три различите анимације између слајдова -уравнотежен изглед слика и текста **Презентовање** -образлаже тачно, јасно, прецизно и потпуно **Начин излагања** -зна образложити написано

Одличан (5)	**Основни математички појмови и дефиниције** -самостално излаже и објашњава -разуме их и према потреби обликује својим речима -успоставља односе међу њима **Тврђења, правила, формуле** -зна их изрећи -зна их објаснити и правилно их тумачи -наводи сопствене примере који потврђују исказано **Поступци** -своје идеје и поступке које примењује образлаже јасно, тачно и потпуно -користи се властитим идејама и концептима	**Решавање задатака** -решава задатке брзо и тачно и са лакоћом -самостално и успешно решава сложене задатке -при решавању сложених проблемских ситуациаја комбинује познате стратегије или креира сопствене -одабира математичке поступке који највише одговарају задатку и примењује их без грешке и примереном брзином **Примена тврђења, правила, формула** -знање примењује на нове, сложеније примере и реалне проблеме	**Писање** - редовно **Написано** -потпуно -тачно -детаљно -уредно -нове идеје при решавању **Провера** - зна образложити написано -образлаже јасно, тачно и потпуно	**Интерес за предмет** -изражен -служи се додатним изворима знања **Рад на часу** -концентрисано и вредно ради на часу -редовно и самостално извршава све постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје **Сарадња** -радо учествује и подстиче заједнички рад (у пару или групи) - помаже другима **Извршавње обавеза** -свеска је уредна и потпуна -на час долази припремљен	-Иницира и организује поделу улога и задатака уколико ради у пару или групи,а уколико ради сам све сам организује - Уважава мишљења других и помаже им у реализацији њихових задатака уколико ради у групи или пару,уколико ради сам задатке извршава сам - Фокусиран је на циљ продуката у задатом временском оквиру; - Утврђује приоритете и ризике -Самостално може да презентује , образлаже своје идеје и поступке које примењује јасно, тачно и потпуно	**Поштовање рока** -предат на време **Величина плаката** -Плакат урађен на хамеру одговарајуће величине **Изглед** -прегледно -уравнотежен изглед слика и текста **Презентовање** -своје идеје и поступке које примењује образлаже јасно, тачно и потпуно **Начин излагања** -самоуверен -зна образложити написано уз навођење примера и битних чињеница	**Поштовање рока** -предата на време **Дужина презентације** -од 10 до 20 слајдова са одговарајућим садржајем **Изглед** -ефектно добра -поруку коју оставља је разумљива и лака за праћење **Презентовање** -своје идеје и поступке које примењује образлаже јасно, тачно и потпуно **Начин излагања** -самоуверен -зна образложити написано уз навођење примера и битних чињеница

5.РАЗРЕД

По завршеној области (теми) ученик ће бити у стању да....

	ОСНОВНИ НИВО	**СРЕДЊИ НИВО**		**НАПРЕДНИ НИВО**
НАСТАВНА ТЕМА	**ОЦЕНА** **Довољан (2)**	**ОЦЕНА** **Добар (3)**	**ОЦЕНА** **Врло добар (4)**	**ОЦЕНА** **Одличан (5)**
Природни бројеви и дељивост	➢ За задати број одреди претходникиследбеник; ➢ Разликује парнеинепарнебројеве; ➢ Израчуна вредност једне рачунске операцесаприроднимбројевима; ➢ Реши једноставнијулинеарнуједначину(са једномрачунском операцијом у скупуприроднихбројева); ➢ Одредиколичникиостатакпридељењу; ➢ Одреди бар три садржаоца и делилиоца датог броја; ➢ Наводи примерскупа; ➢ Дефинише појам празанскуп; ➢ Обележи празан скуп;	➢ Израчунавредностједноставнијегбројевногизраза; ➢ Решиједноставну линеарну једначину; ➢ Употребљава одговарајуће скуповнеознаке; ➢ Изводи скуповну операцијуунија ако је скуп дат навођењем осовине елемената; ➢ Изводи скуповну операцију пресека ако је скуп дат навођењем осовине елемената; ➢ Изводи скуповну операцију разлике ако је скуп дат навођењем осовине елемената; ➢ Запише елементеуније,пресекаи	➢ Израчуна вредност једноставнијег израза са више рачунских операција различитог приоритета укључујући и заграде; ➢ Користибројевеи бројевне изразе у једноставним проблемским ситуацијама; ➢ Реши сложенију линеарну једначину; ➢ Реши сложенију линеарну неједначину; ➢ Реши изразе са скуповним операцијама; ➢ Тумачи Венов дијаграм два или три скупа; ➢ Користи Венов дијаграм у проблемским задацима;	➢ Израчуна вредностсложеногбројевногизраза; ➢ Користи бројеве и бројевнеизразеусложенијим проблемским ситуацијама; ➢ Састави иреши сложену линеарнуједначину; ➢ Састави и реши сложену линерну неједначину; ➢ КористиВеновдијаграми скуповнеоперацијезарешавањепроблемских задатака; ➢ Правлно користи речи и, или, не у математичко-логчком смислу ➢ Правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке; ➢ Примени основна

	➢ Зна да да пример једнакихскупова; ➢ Наводи пример једнаких скупова; ➢ У датим скуповима идентификује скупове који су једнаки; ➢ Одреди подскупскупа; ➢ ЦртаВеновдијаграми знадага протумачи; ➢ Одредиунијудваскупа ако су скупови дати навођењем елемената и Венеовим дијаграмом; ➢ Одреди пресек два скупа ако су скупови дати навођењем елемената и Венеовим дијаграма; ➢ Одредипресекдваскупа ако су скупови дати навођењем елемената и Венеовим дијаграмом; ➢ Дели са остатком једноцифреним бројем; ➢ Провери кадајеједанброј дељивдругим; ➢ Наводи правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадном јединицом и уз помоћ њих без рачунања зна да ли је задати број дељив са 2, 5, и декадном јединицом; ➢ Разликујепростеисложене бројеве до 20; ➢ Растави природанброј напростечиниоце;	разликетри скупа на основу Венеовог дијаграма; ➢ Наводи све делиоце датог броја; ➢ Наведи садржаоце датог броја; ➢ Примениосновнаправиладелљивостиса2,3, 4,5,9, 25 идекадном јединицом; ➢ Одреди да ли је број прост или сложен; ➢ ОдредиНЗС када су дати већи бројеви од двоцифрених и/или када има више од два броја; ➢ Одреди НЗД када су дати већи бројеви од двоцифрених и/иии када има више од два броја.	➢ Примени основна правила дељивости у сложенијим задацима ➢ Примењује дељивост у проблемским ситуацијама; ➢ Примењује НЗС и НЗД.	правила дељивости на сложеним бројевима нпр.6, 12,18, 24, и сл; ➢ Оперишесапојмом дељивости у проблемскимситуацијама са реалним контекстом; ➢ Оперише саНЗСиНЗД упроблемскимситуацијама са реалним контекстом.

	➢ ОдредиНЗСза двадвоцифренаброја; ➢ Одреди НЗД за два задата двоцифрена броја.			
Основни појмови геометрије	➢ Разликује геометријске објекте (тачка, права, дуж, полуправа, раван, полураван), зна да их нацрта и обележи; ➢ Препознаје геометријске објекте (кружница, круг, угао,...) међу нацртаним геометријским објектима, зна да их нацрта и обележи; ➢ Разликује паралелне и нормалне праве; ➢ Препознаје круг и кружницу у окружењу; ➢ Разликује круг и кружницу; ➢ Разликује основне појмове у вези круга (центар, полупречник, тангента, тетива, сечица,...) ➢ Одреди однос праве и тачке и да запише однос припадања; ➢ Одреди однос тачке и равни и да запише однос припадања; ➢ Одреди однос тачке и праве у односу на круг и да запише однос припадања;	➢ Црта геометријске објекте користећи математички прибор; ➢ Разликује паралелне и нормалне праве и уме да их нацрта; ➢ Пореди дужи рачунски; ➢ Пореди дужи конструкцијски; ➢ Сабира дужи рачунски; ➢ Сабира дужи конструкцијски; ➢ Одузима дужи рачунски; ➢ Одузима дужи конструкцијски; ➢ Анализира односе датих геометријских објеката и записује их математичким писмом; ➢ Преслика дату дуж централном; симетријом; ➢ Транслира дуж за дати вектор.	➢ Преслика дати геометријски објекат централном симетријом у односу на дату тачку; ➢ Преслика геометријски објекат транслацијом за дати вектор; ➢ Сабира и одузума више дужи конструкцијски; ➢ Одређује средиште дужи.	➢ Закључује користећи особине паралелних и нормалних правих; ➢ Пресликава дати геометријски објекат централном симетријом у односу на тачку која није непосредно дата у задатку; ➢ Преслика геометријски објекат транслацијом за вектор који није непосредно дат у задатку; ➢ Закључује користећи особине паралелограма; ➢ Примењује положајкружницаурешавању задатакареалногконтекста; ➢ Примењује сабирање иодузимање дужиусложенијимзадацима; ➢ Реши проблемске задатке у којима се користи средиште дужи. ➢ Математички моделује проблем из свакодневног живота и реши га коришћењем односа међу објектима, транслацијом или централном симетријом.

	➢ Разликује врсте многоуглова; ➢ Црта вектор датог интензитета; ➢ Преслика тачку централном симетријом; ➢ Транслира тачку за дати вектор.			
Разломци	➢ Прочита разломак и да га запише речима; ➢ Напише разломак који је записан речима; ➢ Прочита децимални број и да га запише речима; ➢ Напише децимални број који је записан речима; ➢ Разликује праве и неправе разломаке; ➢ Пртваранеправиразлома кумешовитброј иобратно; ➢ Претвардецималнизапис у разломак; ➢ Претвара разломак у децимални запис; ➢ Поредиповеличиниразломкеистихименилаца; ➢ Пореди разломке истих бројилаца; ➢ Пореди разломке у децималном запису; ➢ Прошири разломак датим бројем; ➢ Скрати разломак датим бројем; ➢ Одреди положај тачке на бројевној полуправи, са	➢ Упореди по величини разломкекоји немају ни иси именилац ни исти бројилац; ➢ Скрати разломак до несводљивог; ➢ Заокругли децимални број на задати број децимала ако је прва цифра која се одбацује већа или мања од 5; ➢ Одреди положај тачке на бројевној полуправи са уцртаном (датом) јединичном дужи ако су дате координате разломком и обрнуто; ➢ Одреди положај тачке задате децималним записом (једно децимално место) на бројевној полуправи, са уцртаном (датом) јединичном дужи и подеоцима који одговарају броју децималних места; ➢ Подели два децимална броја;	➢ Упореди по величини разломке различитих записа; ➢ Заокругли децимални број на задати број децимала; ➢ Одреди положај више тачака на бројевној полуправи, са уцртаном (датом) јединичном дужи и подеоцима који одговарају имениоцима тог разломка и обрнуто; ➢ Одреди положај више тачака задатих децималним записом на бројевној полуправи, са уцртаном (датом) јединичном дужи и подеоцима који одговарају броју децималних места; ➢ Израчуна вредност једноставнијег израза са више рачунских операци ја различитог приоритета укључујући и заграде; ➢ Користи разломке и	➢ Одреди положај више тачака на бројевној полуправи (ученик сам одређује дужину јединичне дужи), ако су дате координате разломком или децималним бројем са више децималних места; ➢ Одредивредност сложенијег бројевног израза; ➢ Саставља и решава линеарне једначине и користи их у сложенијим текстуалним задацима и задацима са реалним контекстом; ❖ Саставља и решава линеарне неједначине и користи их у сложенијим текстуалним задацима и задацима са реалним контекстом; ❖ На основу (не)једначине уме да креира проблем са реалним контекстом.

	уцртаном (датом) јединичном дужи и подеоцима који одговарају имениоцу датог разломка и обратно; ➢ Изврши једнурачунскуоперацију саразломцима– сабере разломкеистихименилаца; ➢ Изврши једнурачунскуоперацију саразломцима– одузме разломкеистихименилаца; ➢ Помножи два разломка; ➢ Одреди реципрочну вредност разломка; ➢ Подели два разломка; ➢ Сабере два децимална броја; ➢ Одузме два децимална броја; ➢ Помножи децимални број са декадном јединицом; ➢ Помножи децимални број са природним бројем; ➢ Помножи два децимална броја; ➢ Подели децимални број са декадном јединицом; ➢ Подели децимални број са природним бројем ➢ Реши	➢ Израчуна вредност једноставнијег израза са више рачунских операција различитог приоритета са разломцима истог записа; ➢ Реши једноставну линеарну једначину; ➢ реши једноставну линеарну неједначину; ➢ Одреди аритметичку средину задва броја.	изразе са разломцима у једноставним реалним с итуацијама; ➢ Решава линеарне једначине и неједначине у којима се непозната појављује само у једном члану; ➢ Уочи једноставну животну ситуацију у којој ће му користити бројевни израз; ➢ Одреди проценат датевеличине; ➢ Примениразмеру уједнoставним реалнимситуацијама; ➢ Радисложенијезадаткеизрачунавањааритметичке средине.	❖ Реши проблемски задатак из свакодневног живота користећи бројевни израз; ❖ Примењује проценте усложенијимреалнимситуацијама; ❖ Примењује размеру усложенијимреалнимситуацијама; ❖ Примени аритметичкусрединудатих бројева у сложенијим реалним ситуацијама. ❖ Креира проблем из свакодневног живота за чије решење су потребни проценти/размера/аритметичка средина/бројевни изрази/једначина/неједначина.

	једноставнијулинеарнује дначину(са једном рачунском операцијом)			
Угао	➢ Наведе елементе угла ➢ Обележава угао на три начина; ➢ Разликује врсте углова (оштар, прав, туп, опружен и пун); ➢ Црта оштар, прав, туп, опружен и пун угаои обележи; ➢ Мери дати угао уз помоћ угломера; ➢ Цртаугаозадате мере уз помоћ угломера; ➢ Упоређује углове дате у степенима; ➢ Рачунски сабира углове изражене у степенима; ➢ Рачунски одузима углове изражене устепенима ➢ Рачунски множи природан број и угао изражен у степенима.	➢ Уочава суседни, упоредни, унакрсни углови, уочава њихове моделе у равни и уме да их нацрта; ➢ Упоређује углове дате у истој јединици мере; ➢ Сабира углове графички; ➢ Одузима углове графички; ➢ Рачунски сабира углове који нису изражени само у степенима; ➢ Рачунски одузима углове који нису изражени само у степенима; ➢ Одреди комплементне углове и рачуна са њима ако су изражени у степенима; ➢ Одреди суплементне углове и рачуна са њима ако су изражени у степенима.	➢ Одреди суплементне, ко мплементне,упоредне, унакрсне углове и рачуна са њима; ➢ Влада појмовима углови на трансверзали и углови са паралелним крацима; ➢ Уочава моделе углова на трансверзали и углова са паралелним крацима у равни и уме да одреди њихове мере; ➢ Упоређује углове; ➢ Реши једноставан задатакприменомосновни хсвојстава паралелограма(једнакостн аспрамнихстраница и наспрамнихуглова).	➢ Идентификује врсте иопише својства углова(суседни, упоредни,унакрсни, углови натрансверзали, углови сапаралелнимкрацима)ип примени њихове узајамнеодносе; ➢ Рачуна са угловима користећи особине углова на трансверзали и углова са паралелним крацима; ➢ Решава сложеније задаткеи примењује својствапаралелограма. ➢ Реши задатке са реалник контекстом; ➢ Креира проблем из свакодневног живота за чије решење су потребни углови
Осна симетрија	➢ Идентификује осносиметричну фигуру и одређује њену осу симетрије; ➢ Конструише симетралу дужи; ➢ Конструише симетралу угла;	➢ Примени својства симетрале угла; ➢ Примени својства симетрале дужи. ➢ Симетрично пресликава дуж	➢ Симетрично пресликава једноставнију фигуру користећи геометријски прибор;	➢ Примењује осну симетрију и њена својства; ➢ Конструише нормалу на дату праву кроз дату тачку; ➢ Реши задатке са реалник контекстом;

	➢ Преслика тачку осном симетријом.			➢ Креира проблем из свакодневног живота за чије решење је потребна осна симетрија.

6.РАЗРЕД

По завршеној области (теми) ученик ће бити у стању да....

	ОСНОВНИ НИВО	**СРЕДЊИ НИВО**		**НАПРЕДНИ НИВО**
НАСТАВНА ТЕМА	**ОЦЕНА** **Довољан (2)**	**ОЦЕНА** **Добар (3)**	**ОЦЕНА** **Врло добар (4)**	**ОЦЕНА** **Одличан (5)**

Цели бројеви	➢ Прочита и запише природан број и цео број; ➢ Представи целе бројеве на бројевној правој; ➢ Упореди по величини два цела броја, помажући се сликом кад је то потребно; ➢ Одреди супротан број датом целом броју; ➢ Изврши једну основну рачунску операцију са целим бројевима(сабере, одузме, подели и помножи два цела броја); ➢ Решава најједноставнију једначину, са једном рачунском операцијом у скупу целих бројева	➢ Израчуна апсолутну вредност за дати цео број; ➢ Израчунава вредност једноставнијег израза, у скупу целих бројева, без заграда поштујући приритет рачунских операција; ➢ Реши једноставну линеарну једначину када се непозната појављује у једном члану.	➢ Израчунава вредност израза са више рачунских операција, укључујући и ослобађање од заграда(у скупу Z); ➢ Користи бројеве и бројевне изразе у једноставнијим реалним ситуацијама(у скупу Z); ➢ Решава једноставније једначине и неједначине у скупу целих бројева.	➢ Одреди вредност сложенијег бројевног израза у скупу Z; ➢ Користи бројеве и бројевне изразе са целим бројевима, у реалним ситуацијама; ➢ Решава сложеније једначине и неједначине у скупу целих бројева; На основу линеарне (не)једначине уме да креира проблем са реалним контекстом.
Троугао	➢ Идентификује троугао међу нацртаним фигурама ➢ Нацрта произвољан троугао користећиприбор; ➢ Обележи основне елементе троугла на слици или прочита са слике (темена,странице,	➢ Израчуна све остале унутрашње и спољашње углове троугла, ако је познат једанунутрашњи и један спољашњи угао; ➢ Упореди странице троугла на основу познатих унутрашњих углова	➢ Израчуна непознатеуглове правоуглог илиједнакокраког троугла ако јесамо један познат; ➢ Користи својства троугла и рачуна збир унутрашњих и спољашњих углова троугла	➢ Одреди непознате углове троугла и кадаподаци нису непосредно дати у формулацијизадатка; ➢ Одреди углове троугла у сложенијим задацима нпр. где се користи симетрала угла... ➢ Примени однос угловаи

	углове); ➢ Разликује врсте троуглована основу њихових својстава (по страницама и по угловима); ➢ Користи одговарајуће јединицеза меру дужине страницетроугла и меру угла троугла; ➢ Израчуна обим троугла ако су сви неопходни подаци дати; ➢ Наводи колики је збирунутрашњих и спољашњихуглова у троуглу; ➢ Израчуна трећи унутрашњиугао троугла, ако су позната друга два унутрашња угла. ➢ Израчуна трећи спољашњи угао троугла, ако су позната друга два спољашња угла; ➢ Конструише угао од 60° и 180^0. ➢ Интуитивно схвата појам подударних фигура(кретањем до поклапања); ➢ Препознаје на слици парове подударних троуглова; ➢ Конструише једнакостраничан троугао ако је позната	троугла; ➢ Упореди углове троуглана основу познатих дужинастраница троугла; ➢ Дефинише висину троугла; ➢ Конструише углове од 90°, 30°, 120°, 45°. ➢ Искаже ставове подударности троуглова; ➢ Докаже подударност два троугла на слици где су обележени једнаки елементи; ➢ Конструише једнакокраки троугао када су познате дужине страница; ➢ Конструише троугао када су дате дужине све три странице; ➢ Конструкцијски одреди центар описане кружнице око троугла и центар уписане кружнице у троугао.	➢ Упореди величинеуглова и страница троугла акосу позната дваспољашња углатроугла; ➢ Дефинише неједнакост троугла ➢ Провери да ли постоји троугао чије су дужине све тристранице познате; ➢ Рачуна са угловимаукључујући и претварањеугаоних мера; ➢ Конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова- 15°, 75°, 105°, 135°... ➢ Докаже подударност два троугла користећи ставове подударности; ➢ Конструише троугао када се датиподаци односе на неки став подударности. ➢ Примењује особине центра уписане и описане кружнице троугла у једноставним задацима.	страница у троуглу у сложенијим задацима(правоугли и једнакокраки троугао); ➢ Одреди у којим границама може бити трећа страница троугла ако су дужине две странице познате; ➢ Уме да конструише одређене углове који су задати помоћу степена и минута, нпр. 22°30′, 37°30′, 11°15′... ➢ Примењује конструкцију углова у сложенијим задацима ➢ Примени подударност троуглова, повезујући разна својства троугла и других геометријских фигура; ➢ Примени подударност троуглова користећи особине паралелнихи нормалних правих,укључујући углове натрансверзали. ➢ Конструише троугао где потребни елементи нису непосредно дати. ➢ Примењује особине центра уписане и описане кружнице троугла у реалним ситуацијама. ➢ Реши задатке са реалним

	дужина странице.			контекстом,; ➢ Креира проблем из свакодневног живота за чије решавање су потребна знања из области троугао.
Рационални бројеви (1.део)	➢ Прочита и запише рационалан број. ➢ Преводи децимални запис броја у разломак и обрнуто. ➢ Одреди супротан број датом рационалном броју; ➢ Одреди реципрочну вредност датог рационалног броја ➢ Упореди рационалне бројеве чији су имениоци једнаки ➢ Упореди рационалне бројеве чији су бројиоци једнаки ➢ Упореди било која два децимална броја ➢ Прошири и скрати рационални број датим бројем ➢ Изврши једну основну рачунску операцију са бројевима истог записа, помажући се сликом кад је то потребно (у случају	➢ Упореди разломке различитих именилаца и бројилаца; ➢ Одреди положај тачке на бројевној правој са уцртаном (датом) јединичном дужи ако су дате координате разломком и обрнуто; ➢ Одреди положај тачке задате децималним записом (једно децимално место) на бројевној прави, са уцртаном (датом) јединичном дужи и подеоцима који одговарају броју децималних места; ➢ Израчуна апсолутну вредност датог рационалног броај; ➢ Израчунава вредност једноставнијег израза, без заграда(Зна да сабере, одузме, подели и помножи два броја у	➢ Упореди по величини бројеве записане у различитим облицима. ➢ Одреди положај више тачака на бројевној прави, са уцртаном (датом) јединичном дужи и подеоцима који одговарају имениоцима тог разломка и обрнуто; ➢ Одреди положај више тачака задатих децималним записом набројевној прави, са уцртаном (датом) јединичном дужи и подеоцима који одговарају броју децималних места; ➢ Израчунава вредност израза са више рачунских операција, укључујући и ослобађање од заграда; ➢ Уме да примењује својства рачунских операција у скупу рационалних бројева; ➢ Користи бројеве,	➢ Одреди положај више тачака на бројевној прави (ученик сам одређује дужину јединичне дужи), ако су дате координате разломком или децималним бројем са више децималних места; ➢ Одреди вредност сложенијег бројевног израза; ➢ Састави сложенији бројевни израз и израчуна његовувредност; ➢ Рачуна вредност сложенијег израза за дату вредностпроменљиве; ➢ Користи бројеве и бројевне изразе у реалним ситуацијама; ➢ Решава сложеније једначине и неједначине; ➢ Користи једначине и неједначине решавајући сложеније текстуалне задатке; ❖ На основу линеарне (не)једначине уме да креира проблем са

	сабирања и одузимања разломака само са истим имениоцем); ➢ рачуна, на пример 1/5 од n, где је n дати природанброј ➢ Реши једноставне линеарне једначине и неједначине у којима се непозната појављује само у једном члану (у скупу Q).	различитим записима уједноставнијимслуча јевима); ➢ Израчуна вредност једноставног израза са више рачунских операција различитог приоритета; ➢ Израчуна једноставнији бројевни израз са променљивом; ➢ Уме да реши једначину када се непозната налази у једном члану; ➢ Решава једноставне неједначине (у скупу Q) и уме на бројевној правој да прикаже скуп решења неједначине	бројевне изразе, једначине и неједначине у једноставнијим текстуалним задацима и једноставнијим реалним ситуацијама; ➢ Израчуна бројевни израз сапроменљивом; ➢ Састави једноставнији бројевни израз и израчуна његову вредност;	реалним контекстом.
Рационални бројеви (2.део)	➢ Одреди положај објеката сврставајући их у врсте и колоне; ➢ Одреди координате тачке таде у координатном систему (координате цели бројеви); ➢ Одреди положај тачке у координатном систему ако су дате координате целим бројевима; ➢ Прочита и	➢ Одреди координате тачке таде у координатном систему (координате рационални бројеви); ➢ Уочава зависност међу променљивим, зна функцију у=кх и графички интерпретира њена својства; ➢ Нацрта,прочита и одреди удаљеност тачке од координатнихоса; ➢ Одређује координате	➢ Разликује директно и обрнуто пропорционалне величине и то изражава одговарајућим записом; ➢ Примени пропорцију у директној и обрнутој пропорционалности; ➢ Црта графике зависних величина; ➢ Тумачи дијаграме и табеле; ➢ Примени пропорцију и процентни рачун у	➢ Одреди положај (координате) тачака које задовољавају сложеније услове; ➢ Прикупи и обради податке и сам састави дијаграм или табелу; ➢ Примењује пропорцију и процентни рачун у сложенијим ситуацијама. ➢ Примени размеру у реалнимситуацијама. ➢ Примени проценте у реалним ситуацијама.

	интерпретира податке из табеле, ➢ Одреди минимум или максимум зависне величине; ➢ Податке из табеле да прикаже графиконом и обрнуто. ➢ Прочита проценат и на основу слике одреди проценат неке целине; ➢ Одређује непознати члан пропорције.	осносиметричих или централносиметричних тачака у односу на дату тачку; ➢ Чита једноставне дијаграме и табеле и на основу њих обрађује податке по једном критеријуму; ➢ Обради прикупљене податке и представи их табеларно или графички; ➢ Представља проценат различитим облицима(као разломак или каодецимални број); ➢ Рачунски одреди задати проценат неке величине. ➢ Примени пропорцију и проценат у једноставнијим реалнимситуацијама; ➢ Подели величину на два дела у датојразмери.	једноставним реалним ситуацијама, нпр. промена цене неког производа за дати проценат; ➢ Прикаже податке и зависност између двевеличине (стубичасти, тачкасти илинијски дијаграм); ➢ Примени размеру у једноставнимситуацијама. ➢ Примени пропорцију у једноставним ситуацијама.	
Четвороугао	➢ Дефинише четвороугао, ➢ идентификује основне елементе четвороугла и уме да их обележи; ➢ Класификује четвороуглове (правоугаоник,	➢ Класификује паралелограм и особине паралелограма; ➢ Израчуна непознате углове паралелограма ако је познат један угао;	➢ Конструише паралелограм; ➢ Конструише трапез; ➢ Израчуна непознате углове једнакокраког и правоуглог трапеза користећи својства датог трапеза;	➢ Користећи својства четвороугла (паралелограм, трапез, делтоид) рачуна непознате елементе на основу елемената који нису непосредно дати у формулацији задатка;

	квадрат, паралелограм, ромб, трапез, делтоид), уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ➢ Интерпретира збир унутрашњих и спољашњих углова четвороугла; ➢ Израчуна непознати унутрашњи угао произвољног четвороугла ако су дата остала три унутрашња угла. ➢ Израчуна непознати спољашњи угао произвољног четвороугла ако су дата остала три спољашња угла.	➢ Класификује трапез и особине; ➢ Израчуна непознате углове трапеза ако су позната два угла на истој основици; ➢ Дефинише шта је средња линија трапеза и чему је једнака, зна да је израчуна ако су подаци непосредно дати; ➢ Наводи особине делтоида; ➢ Израчунанепознате угловеделтоида; ➢ Сабира,одузима и множи бројем векторе-једноставнији примери;	➢ Примењује стечено знање из области угла: симетрала угла, углови на трансверзали код израчунавања непознатих углова у трапезу; ➢ Сабира,одузима и множи бројемвекторе.	➢ Конструише четвороугао; ➢ Користи подударност и везује је са карактеристичним својствима фигура (нпр. паралелност и једнакост страница паралелограма) ➢ Сабира,одузима и множи више вектора бројем. ➢ Сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; ➢ Примењује особине централне и осне симетрије и транслације у једноставнијим задацима;
Површина троугла и четвороугла	➢ Користи одговарајуће јединице за мерење дужине и површине; ➢ Претвори веће мерне јединице у мање; ➢ Израчуна обим и површину троугла на основу елемената који сунепосредно дати узадатку; ➢ Израчуна обим и површину квадрата и правоугаоника на основу	➢ По потреби претвара јединице мере рачунајући са њима; ➢ Упореди величине које су изражене различитим мерним јединицама за дужину и површину; ➢ Неподударне фигуре могу имати једнаке површине; ➢ Рачуна обим и површину	➢ Рачуна обим и површину троугла и четвороугла на основу елемената који нису непосредно дати у задатку, користећи својства троугла и четвороугла; ➢ Израчуна непознате елементе троугла или четвороугла ако је позната површина или обим дате фигуре;	➢ Рачуна обим и површину троугла и четвороугла на основу елемената који нису непосредно дати у задатку, користећи однос страница и углова у троуглу; ➢ Израчуна обим и површину сложене фигуре; ➢ Конструише сложене фигуре;

	елемената који сунепосредно дати узадатку; ➢ Интуитивно схвата појам подударних фигура (кретањем до поклапања)	паралелограма и трапеза ако су сви подаци непосредно дати. .	➢ Израчуна површину троугла и четвороугла користећиобрасце или разложиву једнакост.	➢ Примени подударност троугла, повезујући тако разна својства геометријских објеката; ➢ Примењује особине троугла и четвороугла ирачуна обим и површину у задацима са реалним контекстом.

7. РАЗРЕД

По завршеној области (теми) ученик ће бити у стању да....

	ОСНОВНИ НИВО	**СРЕДЊИ НИВО**		**НАПРЕДНИ НИВО**
НАСТАВНА ТЕМА	**ОЦЕНА** **Довољан (2)**	**ОЦЕНА** **Добар (3)**	**ОЦЕНА** **Врло добар (4)**	**ОЦЕНА** **Одличан (5)**
Реални	➢ Израчуна квадрат рационалног броја, ➢ Израчуна квадратни корен из броја који је потпуни квадрат, ➢ Израчуна квадратни корен из разломка чији су бројилац и именилац потпуни квадрати; ➢ Извршава једну основну	➢ Наводи квадрате природних бројева до 25, ➢ Израчунава вредност једноставнијег израза са више рачунских операција различитог приоритета са реалним бројевима, ➢ Упоређује по величини	➢ Процени вредност квадратног корена; ➢ Одређује вредност сложенијег израза, ➢ Користи бројеве и бројевне изразе у различитим примерима, ➢ Примењује појмове квадрата и квадратног корена у тежим	➢ На основу реалног проблема саставља и израчунава вредност сложенијег израза са реалним бројевима, и обратно, ➢ примењује продужену пропорцију у реалним ситуацијама, ➢ рачуна са приближним

бројеви	рачунску операцију са бројевима истог записа; ➢ Решава најједноставније примере квадратне једначине $x^2 = a$, ➢ Одреди вредност функције $y = kx$ дате таблицом или формулом	бројеве записане у различитим облицима, ➢ Нацрта график функције $y = kx$, ➢ Одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку, ➢ Рачуна непознати члан продужене пропорције	задацима, ➢ Саставља продужену пропорцију на основу датих пропорција	вредностима и изражава оцену грешке, ➢ одређује вредност параметра у функцији $y = kx$
Питагорина теорема	➢ Интерпретира исказ Питагорине теореме, ➢ Израчуна непознату страницу правоуглог троугла када су преостале две странице дате примењујући Питагорину теорему	➢ Примењује Питагорину теорему на правоугаоник и квадрат,једнакостранични и једнакокраки троугао (једноставнији примери рачунања непознате странице) и рачуна обим и површину ових фигура ➢ Одреди растојање између две тачке у координатном систему	➢ Примењује Питагорину теорему на трапез, ромб и паралелограм, ради сложеније примере задатака, ➢ Одређује обим и површину правуглог троугла који је задат тачкама у координатном систему (катете паралелне са осама)	➢ Примењује Питагорину теорему у задацима где потребни елементи нису непосредно дати у и кад је у уоченом правоуглом троуглу један од унутрашњих углова 30°, 45° или 60°, ➢ Примени Питагорину теорему у реалним ситуацијама, ➢ примењује Питагорину теорему у конструктивним задацима, ➢ Одређује обим и површину троуглова и четвороуглова који су задати тачкама у координатном систему.
	➢ Израчунава степен датог броја, ➢ множи и дели степене истих основа, ➢ Степенује степен, ➢ сабира, одузима и	➢ Оперише са степенима, ➢ примењује правило за степен производа и количника, ➢ Запише број у облику научног записа,	➢ Користи особине степена, ➢ Запише бројеве у облику степена са датом основом када је то могуће,	➢ Трансформише алгебарске изразе и сведе их на најједноставнији облик, ➢ користи научни запис броја у задацима са практичном применом,

Цели алгебарски изрази	множи мономе, ➢ Растави полином на чиниоце користећи дистрибутивност, разлику вадрата и квадрат бинома уз помоћ наставника	➢ сабира и одузима полиноме, ➢ множи моном и полином, ➢ множи два бинома, ➢ Квадрира бином користећи образац, ➢ Растави полином на чиниоце користећи дистрибутивност, разлику вадрата и квадрат бинома.	➢ Примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома, ➢ раставља полиноме на чиниоце користећи дистрибутивност и квадрат бинома или дистрибутивност и разлику квадрата, ➢ упрошћава изразе користећи сабирање,одузимање и множење полинома	➢ примењује трансформације полинома на решавање једначина, ➢ користи растављање полинома при решавању једначина помоћу формуле $A \cdot B = 0$ и $\frac{A}{B} = 0$. ➢ Препозна када се дати полином не може раставити на основу квадрата бинома или разлике квадрата, ➢ повезује и примењује знања о полиномима при решавању задатака из других области
Многоугао	➢ Дефинише многоугао, зна основне елементе многоугла – темена, странице, унутрашњи углови, спољашњи углови, дијагонале и уме да их обележи, ➢ рачуна број дијагонала у многоуглу и збир унутрашњих углова многоугла ➢ Црта тежишну дуж	➢ Рачуна број дијагонала у многоуглу и збир унутрашњих углова ако подаци нису непосредно дати у задатку, ➢ Дефинише правилни многоугао, ➢ рачуна унутрашњи угао, централни угао и спољашњи угао правилног многоугла, ➢ Конструише правилни многоугао (квадрат, једнакостранични троугао и правилни шестоугао ако је дата страница), ➢ рачуна обим и површину многоугла	➢ Конструише правилни многоугао ➢ конструише ортоцентар и тежиште ➢ примењује особине висине, тежишне дужи, симетрала углова и страница у задацима	➢ Примењује својства страница, углова и дијагонала многоугла, ➢ рачуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост, ➢ користи особину да тежишна дуж дели тежиште у односу 2 : 1 у текстуалним задацима, ➢ примењује ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструкцијама

		када су сви подаци непосредно дати, ➢ дефинише значајне тачке троугла ➢ Црта ортоцентар и тежиште		
Круг	➢ Препознаје моделе круга и кружница у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ➢ Разликује круг и кружницу, ➢ Препознаје елементе круга- центар, (полу)пречник, тетива, кружни лук, тангента, централни и периферијски угао, ➢ Израчуна обим и површину круга датог (полу)пречника	➢ Користи формуле за обим и површину круга, кружног исечка и кружног прстена, као и дужину кружног лука када су неопходни елементи дати у задатку, ➢ рачуна централни угао ако је познат одговарајући периферијски угао и обрнуто ➢ пресликава дату тачку ротацијом	➢ Користи формуле за обим и површину круга, кружног исечка и кружног прстена, као и дужину кружног лука када неопходни елементи нису непосредно дати у задатку, ➢ Одређује централни и периферијски угао у сложенијим задацима, ➢ рачуна површину кружног исечка и дужину кружног лука када потребни елементи нису непосредно дати; ➢ пресликава дату дуж ротацијом	➢ Користи формуле за обим и површину круга, кружног исечка и кружног прстена, као и дужину кружног лука у реалним ситуацијама, ➢ Одређује обиме и површине сложених фигура, ➢ примењује Питагорину теорему на круг, ➢ пресликава произвољне геометријске објекте ротацијом
Обрада података	• Прочита и разуме податак са графикона, дијаграма или из табеле, • Одреди минимум и максимум зависне величине, • податке из табеле приказује графиконом и обрнуто.	• Чита једноставне дијаграме и табеле и наоснову њих уме да обради податке по једном критеријуму (уме да одреди аритметичкусредину за дати скуп података, пореди вредности узорка са средњом вредношћу).	• Обради прикупљене податке и представи их табеларно или графички; • разликује средњу вредност,медијану, мод, уме да их одреди и упоредиподатке са средњом вредношћу.	• Тумачи дијаграме и табеле, • Прикупи, обради и анализира податке и сам састави дијаграм или табелу, • црта график којим представља међузависност величина.

8. РАЗРЕД

По завршеној области (теми) ученик ће бити у стању да....

	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО		НАПРЕДНИ НИВО
НАСТАВНА ТЕМА	**ОЦЕНА** **Довољан (2)**	**ОЦЕНА** **Добар (3)**	**ОЦЕНА** **Врло добар (4)**	**ОЦЕНА** **Одличан (5)**
Сличност троуглова	➢ Одреди размеру дужи; ➢ Израчуначетврту геомет ријску пропорционалу ➢ Конструкцијски подели дуж на n једнаких делова или у датој размери ➢ Уочи парове пропорционалних страница за троуглове који су слични	➢ Применом Талесове теореме одређује дужину непознате дужи; ➢ уочава на слици сличне троуглове на основу једнакости унутрашњих углова ➢ Одреди растојање између два места на основу размере карте	➢ Применом Талесове теореме одређује дужину непознате дужи у реалном времену ➢ Конструише четврту геометријску пропорционалу; ➢ израчунава непознате странице сличних троуглова; ➢ примењује сличност на правоугли троугао	➢ Примењује Талесову теорему у конструкцијама; ➢ конструише геометријску средину датих дужи ➢ Решава проблемске задатке из реалног живота примењујући сличност троуглова;
Тачка, права, раван	➢ Препозна основне геометријске објекте; ➢ Уочава моделе основних геометријских појмова (тачка, права, раван) у учионици, школском дворишту; ➢ Одреди однос праве и тачке и да запише однос припадања;	➢ Дефинише шта су колинеарне тачке; ➢ Дефинише чиме је одређена раван, а чиме права; ➢ Одреди колико је правих и равни одређено датим неколинеарним тачкама ➢ израчунава дужину ортогоналне пројекције дужи када су крајње	➢ Одреди колико је правих одређено датим тачкама; ➢ Одреди колико је равни одређено датим тачкама и датим правама; ➢ Израчунава дужину ортогоналне пројекције дужи када су крајње тачке са различитих страна равни;	➢ Израчунава дужину ортогоналне пројекције дужи када дуж заклапа угао 30°, 45°, 60° са равни. ➢ Израчунава дужину ортогоналне пројекције у реалним ситуацијама

	➢ Одреди однос тачке и равни и да запише однос припадања; ➢ Одреди да ли права припада равни; ➢ уочава на слици паралелне, нормалне,мимоилазне праве и уме да запише њихов однос; ➢ наводи шта је пресек равни и уме да запише математичким писмом ➢ Одреди пројекцију тачке на праву	тачке са исте стране равни;		
Линеарне једначине и неједначине	➢ Решава линеарне једначине и неједначине у којима се непозната појављује само у једном члану користећи се само једном рачунском операцијом; ➢ Неједначине облика $x > a, x \geq a,$ $x < a, x \leq a$ уме да прикаже графички и помоћу интервала	➢ Решава линеарне једначине и неједначине у којима се непозната појављује само у једном члану, ➢ Решава линеарне једначине и неједначине у којима се непозната јавља са обе стране знака (не)једнакостиса и без заграда,користећи се множењем монома и полинома ➢ Неједначине облика $a * x * b$, за $* \in \{<, \leq\}$, где је x непозната, уме да прикаже графички и помоћу интервала	➢ Приликом решавања једначина и неједначина користи формуле за разлику квадрата и квадрат бинома без ослобађања заграде; ➢ користи (не)једначине у једноставним текстуалним задацима; ➢ решава (не)једначине са разломљеним коефицијентима(тзв. ослобађање разломка) ➢ Примени унију и пресек интервала, користећи се графичким приказом	➢ Приликом решавања једначина и неједначина користи формуле за разлику квадрата и квадрат бинома ➢ Решава једначине са параметром, једначине и неједначине облика $\mathrm{AB} = 0, \frac{\mathrm{A}}{\mathrm{B}} = 0;$ ➢ саставља и решава линеарне једначине и неједначине; ➢ користи једначине и неједначине решавајући и сложеније текстуалне задатке и задатке са реалним контекстом ➢ На основу линеарне (не)једначине уме да креира проблем са

				реалним контекстом.
Призма	➢ Уочава моделе коцке и квадра у реалним ситуацијама; ➢ Разликује врсте призми ➢ Наводи основне елементе призме ➢ Црта мреже коцке и квадра ➢ Рачуна површине и запремине квадра и коцке	➢ Израчунава дијагоналу призме и површину дијагоналног пресека када су неопходни елементи непосредно дати ➢ Црта мреже правилних призми ➢ Рачуна површину и запремину правилне призме када су неопходни елементи непосредно дати	➢ Црта мреже једнакоивичних призми ➢ Рачуна површину и запремину правилнепризме када неопходни елементи нису непосредно дати; ➢ решава задатке примењујући Питагори у теорему	➢ Црта мреже призми ➢ Рачуна површину и запремину призме примењујући Питагорину теорему на правоугли троугао чији је угао дат (30°, 45°, 60°); ➢ користи дијагонални пресек за израчунавање неопходних елемената ➢ рачуна и процењује површину и запремину призме у задацима из реалног живота ➢ уме да креира проблем са реалним контестом, за чије решавање се користе P и V призме
Пирамида	➢ Разликује врсте прирамида ➢ Наводи основне елементе пирамиде; ➢ Разликује мреже нацртаних пирамида према врсти пирамиде ➢ израчуна површину и	➢ Црта мрежу правилне пирамиде ➢ Рачуна површину и запремину правилне пирамиде када су неопходни елементи непосредно дати;	➢ Црта мрежу једнакоивичне пирамиде ➢ Рачуна површину и запремину правилне пирамиде када неопходни елементи нису	➢ Црта мрежу пирамиде ➢ Рачуна површину и запремину пирамиде примењујући Питагорину теорему на правоугли троугао чији је угао дат (30°, 45°, 60°);

	запремину пирамиде користећи се општим обрасцима за P и V, ако су сви подаци непосредно дати.		непосредно дати; ➢ Решава задатке примењујући Питагорину теорему	➢ користи дијагонални пресек за израчунавање неопходних елемената ➢ рачуна и процењује површину и запремину пирамида у задацима из реалног живота ➢ рачуна и процењује површину и запремину сложених тела ➢ Креира проблем са реалним контестом, за чије решавање се користе P и V пирамида
Линеарна функција	▪ Препозна линеарну функцију дату формулом, ▪ одреди вредност функције дате таблицом или формулом	▪ Црта график линеарне функције на основу табеле, одреди експлицитни, односно имплицитни облик лин.функције, ▪ Одреди нулу функције ▪ Препозна и објасни да ли је функција растућа или опадајућа за функцију дату у експлицитном облику	▪ На основу графика одређује једначину линеарне функције, ▪ одређује обим и површину троугла који график лин.функције гради са координатним осама ▪ Одреди знак функције аналитички; ▪ препозна и објасни да ли је функција растућа или опадајућа за функцију дату у инплицитном облику	▪ Одреди знак функције на основу графика; ▪ на основу текста изражава линеарну зависност величина и представља графички ▪ Решава задатке са параметром, примењујући својства линеарне функције,

Систем две линеарне једначине са две непознате	▪ Провери да ли је уређени пар решење система две једначине са две непознате са целим коефицијентима ▪ реши методом замене систем у коме је једна непозната непосредно дата	▪ Решава једноставнији систем две једначине са две непознате са целобројним коефицијентима (методом замене и супротних коефицијента)	▪ Решава систем две једначине са две непознате ▪ Решава систем две једначине са две непознате графичком методом ▪ Саставља и решава систем две једначине са две непознате на основу једноставнијег текста	▪ Саставља и решава систем две једначине са две непознате на основу сложенијег текста примењујући раније стечена знања (формуле за разлику квадрата, квадрат бинома, формуле за обим и површину геометријских фигура) ▪ Саставља и решава систем две једначине са две непознате за проблем са реалним контекстом ▪ На основу система две једначине са две непознате уме да креира проблем са реалним контекстом
Ваљак	▪ Уочава модел ваљка у реалним ситуацијама, ▪ Наводи основне елементе и уме да их обележи ▪ Препознаје мрежу ваљка међу датим мрежама ▪ Израчуна површину и запремину ваљкакористећи се општим обрасцима за P и V, ако су сви подаци непосредно дати.	▪ Црта мрежу ваљка ▪ Рачуна површину и запремину када су основни елементи непосредно дати	▪ Црта мрежу једнакостраничног ваљка ▪ Рачуна површину и запремину када основни елементи нису непосредно дати, ▪ рачуна површину и запремину ваљка који настаје ротацијом правоугаоника или квадрата око странице или осе симетрије страница	▪ Рачуна површину и запремину ваљка који је описан или уписан у призму, ▪ примењује Питагорину теорему на троугао чији је угао дат (30°, 45°, 60°) ▪ рачуна и процењује површину и запремину ваљак у задацима из реалног живота ▪ рачуна и процењује површину и запремину сложених тела ▪ Креира проблем са

				реалним контестом, за чије решавање се користе P и Vваљка
Купа	▪ Уочава модел купе у реалним ситуацијама, ▪ Наводи основне елементе и уме да их обележи ▪ Препознаје мрежу купе међу датим мрежама ▪ Израчуна површину и запремину купекористећи се општим обрасцима за P и V, ако су сви подаци непосредно дати.	▪ Црта мрежу купе са датим подацима ▪ Рачуна површину и запремину када су основни елементи непосредно дати	▪ Црта мрежу једнакостраничне купе ▪ Рачуна површину и запремину када основни елементи нису непосредно дати, ▪ рачуна површину и запремину купе која настаје ротацијом правоуглог троугла око катете или једнакокраког троугла и једнакостраничног око осе симетрије	▪ Рачуна површину и запремину сложених тела која настају ротацијом правоуглог трапеза, једнакокраког трапеза, ромба, правилног шестоугла, правоуглог троугла око хипотенузе ▪ примењује Питагорину теорему на троугао чији је угао дат (30°, 45°, 60°) ▪ рачуна и процењује површину и запремину купе у задацима из реалног живота ▪ рачуна и процењује површину и запремину сложених тела ▪ Креира проблем са реалним контестом, за

				чије решавање се користе P и Vкупа
Лопта	▪ Уочава модел лопте у реалним ситуацијама, ▪ Наводи основне елементе лопте	▪ Рачуна површину и запремину када су основни елементи непосредно дати	▪ Рачуна површину и запремину када основни елементи нису непосредно дати	▪ Рачуна површину и запремину лопте која је описана или уписана у друга геометријска тела ▪ рачуна и процењује површину и запремину лопте у задацима из реалног живота ▪ рачуна и процењује површину и запремину сложених тела ▪ креира проблем са реалним контестом, за чије решавање се користе P и Vлопте

Ликовна култура

Оцењивање из предмета ликовна култура обавља се полазећи од ученичких способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствено претходно постигнуће, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу.
Ученик са изузетним способностима, који стиче образовање и васпитање на прилагођени и обогаћени начин применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу остварености циљева и прописаних стандарда постигнућа, као и на основу ангажовања.

Ангажовање ученика обухвата: одговоран однос према раду, постављеним задацима, активно учествовање у настави, сарадња са другима и исказано интересовање и мотивација за учење и напредовање.

Бројчано оцењивање успеха ученика из предмета обавља се на основу следећих критеријума:
1) ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета у потпуности самостално испуњавање захтева који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредним нивоима посебних стандарда постигнућа, односно

захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања, добија оцену одличан (5);
2) ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета у потпуности, самостално, испуњавање захтева који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредним нивоима посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања, добија оцену врло добар (4);
3) ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета у потпуности, самостално испуњавање захтева који су утврђени на основном и већем делу на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз ангажовање ученика, добија оцену добар (3);
4) ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавање уз помоћ наставничких захтева који су утврђени у већ делу основног нивоа постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и ангажовања ученика, добија оцену довољан (2);
5) ученик који не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и ни уз помоћ наставника не испуњава захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа, добија оцену недовољан (1).

Број оцена у петом разредима је минимум четири оцене у сваком полугодишту, а у шестом, седмом и осмом разреду је минимум две оцене.

Музичка култура

Оцењивање из предмета музичка култура обавља се полазећи од ученичких способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствено претходно постигнуће, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу.
Ученик са изузетним способностима, који стиче образовање и васпитање на прилагођени и обогаћени начин применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу остварености циљева и прописаних стандарда постигнућа, као и на основу ангажовања.

Ангажовање ученика обухвата: одговоран однос према раду, постављеним задацима, активно учествовање у настави, сарадња са другима и исказано интересовање и мотивација за учење и напредовање.

Бројчано оцењивање успеха ученика из предмета обавља се на основу следећих критеријума:
1) ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета у потпуности самостално испуњавање захтева који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредним нивоима посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања, добија оцену одличан (5);
2) ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета у потпуности, самостално, испуњавање захтева који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредним нивоима посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ

наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања, добија оцену врло добар (4);
3) ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета у потпуности, самостално испуњавање захтева који су утврђени на основном и већем делу на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз ангажовање ученика, добија оцену добар (3);
4) ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавање уз помоћ наставничких захтева који су утврђени у већ делу основног нивоа постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и ангажовања ученика, добија оцену довољан (2);
5) ученик који не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и ни уз помоћ наставника не испуњава захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа, добија оцену недовољан (1).

Број оцена у петом разредима је минимум четири оцене у сваком полугодишту, а у шестом, седмом и осмом разреду је минимум две оцене.

Верска настава

Провера постигнућа ученика обавља се на сваком часу.
Ученици се оцењују описном оценом 4 пута током школске године (2х у току сваког полугодишта).

Описно оцењивање ученика:

Описна оцена истиче се:

активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама)

јасно изражава усвојено знање (у писаној, вербалној или визуелној форми)

процењује остварен резултат

примењује принцип сарадње и међусобног подстицања

уважава идентитет (религијске, културне, историјске,националне вредности) свог народа поштујући различитост

аргументовано износи ставове

пружа помоћ другима

користи различите изворе сазнања

Описна оцена добар:

учествује у раду (самостално, у пару или у групама)

делимично изражава усвојено знање (у писаној, вербалној или визуелној форми)

примењује принцип сарадње

процењује остварен резултат

уважава религијски, национални, културни и историјски идентитет свог народа поштујући различитост

Описна оцена задовољава:

делимично учествује у раду (уз подстицај наставника)

делимично изражава поруку (у вербалној, писаној или визуелној форми)

Описна оцена незадовољава:

не учествује у раду на часу ни у каквом облику